Cat. 170

Paulus florentinus theologorum minimus divi ordinis sancti spiritus dño Leonardo de Platis civi ⁊ canonico mediolanensi. Salutem plurimam dicit.

Efflagitasti amicorum princeps. quum non minus tantam sitim tibi morẽ gerendi passo iubere posses. ut litteris traderem. quid in regis David psalmis penitentialibus sentirem. Parva quidem rogas ab eo qui tue beneficentie ac liberalitati monarchiã si proprij iuris ẽẽt conferret. Nondum enim visam nondum
Platoꝝ bene meritam nobilem progeniem tuam de
origo platis. a principe philosophorum omnium
Plato platone ortam. Deo credito latente in humano corpore. dilexi. diligo. diligamq; semper. dum spiritus hos reget artus. Et sane si honor ⁊ nobilitas probata omnium sapientum sententia virtuti tantum convenit ⁊ illius monarchia oĩs in Platone reperta est. Non video quin tam heroice virtutis heredes nobilissimi censendi sint meritoq; nedum amandi sed colendi ⁊ venerandi illi philosophi tamq̃ numen quoddam habuere.
Aug⁹ Et theologi Aug. ubiq; ⁊ Hyeronim⁹ ad
Hyero. Paulinum stupendum admirandumq; predicant. Cuius doctrinas achademie. gimnasia personabant qui litteras quasi toto fugientes orbe sequutus est. cuius capacitatẽ omnis fere orbis replere non poterat. Cui
Aristo. Aristoteles in secretis non sine causa sciential tum monarchiam attribuit. Narrat
Hyero. Hyeronimus lib° p° contra Jovinianũ. Ut altius repetam tue originis altitudinem me
Seusip⁹ rito predicandam. ⁊ celebrandam. q Seu
Cleantus sippus sororis Platonis filius ⁊ Cleantus ⁊ anaxelites philosophi lib° 2° phie.
Perition Peritionem Platonis genitricem. fantasmate appollinis oppressam. sapientie principem peperisse. In cuius rei signum cla
Apes rius Apes incunabulis mel ori fundebant
Jupiter ut Jovi olim ⁊ divo Ambrosio in dec⁹
Ambro. nedum mediolanensium ⁊ romanorum sed to
Valerius tius terrarum orbis. que sm Valerium sempiterne felicitatis indices fuerunt. Quid est itaq; quum a fonte rivuli emanent q tantum mirantur omnes ⁊ uno ore loquuntur ut infinitos tue domus heroes ad sidera usq; erectos sileam. Georgium platum eui omnem monarchiam legum. divinitus datam italia omnis intellexit. Theodorumq; filium eius iuris consultorum iubar. clarissimũ nostrisq; temporibus mediolani decus. Si
ipsi quoq; quatuor annorum pueri tanq̃ ge gemini
mini castor ⁊ pollux in celestia forte signa castor
redigendi Platonem divina quadam indole pollux
polliceri videntur. imo nescio quo benigno celi influxu. Platorum honoranda domus achademicam illam per totum fere orbem sapientiam resonantẽ redoleat ut ipsi quoq; servi tui philosophorum mores sapiant. Dedisti mihi in adoptionis filium xpoforum tam bone indolis puerum. ut in uno corpore duos admirari possimus etatis puerulus ⁊ moribus senem. Nõ ergo immerito tuta domus publico sapiẽtũ decreto illustrata. tot rerum gestarum ystoriographos philosophos
habuit. Inter quos Apuleius lib° de vita Apuleius
⁊ moribus platonis scripsit. Aristones pa Aristo
trem de genere fuisse neptunni. Matrem vero peritionẽ a solone sapientissimo Apollinis oraculo. Ut Socrates iudicato legum latore ⁊ duce prohibito athenarum ⁊ longe ante a Codro iustissimo rege athenarum qui voluit mori pro patria Sic. virgia co dri originẽ traxisse. quo fit mi Leonarde ut intelligas quantum regalis ⁊ divine stirpis ortum heredem. Non tantum nominis sed virtutis. nedum Paulus. sed omne humanum genus diligere teneatur. Unde quelibet scientie ⁊ artes. si achademicorum peripateticorumq; libri tangantur ⁊ accuratius perscrutati sint nisi a Platone a quo tanq̃ a fonte rivi uberrimi stagnum effecere. Legantur nunc queso divi Platonici
Marsilij phicini civis nostri omnibus se Marsilius
culis traductiones celebrande quẽ sepe Pla Phicin⁹
tonem florentina lingua loquentem crediderim Platoni
ut Learcus peripateticus ratus est Aristo cus
telem Moysen esse. ⁊ actica lingua loqui. Learcus
In huius quoq; dilectionem unicam divina platonicorum sapiẽtia me impulit. Pre
viderat magister eius Socrates hanc vim Socrates
alliciendi in amoremq; humana corda tra
hendi in visione Cigni de ara cupidinis in Cignus
academia in sinu eius delati canentis tam dulciter ut aerem inebriaret. volantisq; tam alte ut a nemine videri posset quamq; sequenti die Ariston pater filiũ ad eum

duceret mox interpretationem somnij sui
dixit esse completam. Hinc ergo nedum
allicior et impellor sed ad te tuosque omnes
diligendos inflammor et accendor. propterea
haud precibus opus esse intelligas. Tuus
o mi pater quod optas explorare labor mihi
iussa capessere fas est. Neque enim graves
labores amantium sunt. Socor semper amo
ris dulcedo. Accipe igitur non tantillam
rem sed animi in te nostri magnitudinem.
Habes quippe et copia rerum et scientia et di
gnitate ac potentia amicos quos plurimos lon
ge prestantiores at fide et affectu nemi-
nem. Lege itaque. Vale diu felix et dili-
gentem te dilige.

EGREGII Predicatoris ac sacre theo-
logie doctoris Magistri Pauli florenti
ni diui ordinis sancti spiritus comentũ
breue & utilissimũ in psalmos penitentiali
bus regis Dauid.

Legimus mi Leonarde in
scripturis sanctis q̃s plu-
rimos a summo illo monar
cha deo laudatos. Pri
Noe mo Noe ait enim te vidi
iustũ coram me ex oibus
Moyses gẽtibus. Secundo moyses fidelissimum in
Job omni domo mea. Tertio Job ad demonẽ
Nunqd ↄsiderasti seruũ meũ Job q̃ non
Nathanael sit ei similis in terra &c. Quarto Natha
nael q̃ vere ysraelita sit in quo dolus non
Petrus est. Quito Petrus beatus inqd es Simon
Johannes bariona. Sexto Johãnes baptistam inter
baptista natos mulierũ nõ surrexit maior. Sed ne-
David minem istorũ asserit sibi cordi ẽẽ ut David
dicens inueni virũ ſm cor meũ q̃ implenet
psalm⁹ audiunt deus loquentẽ. Inueni David ser
uum meũ. oleo sancto meo unxi eum. ma
nus enim mea auxiliabit' ei. & brachius meũ
ↄfortabit eũ. Nihil proficiet inimicus in eo
&c. Quis ergo umq̃z tanti prophe diuina
misteria satis intelligẽ uel narrare posset.
Cõmentabimur itaq3 nõ ſm diuinitat' eius
exigentiã res sane virib⁹ nostris impares.
sed ſm ingenioli nr̃i paruitatẽ. Et ut rem
q̃z utiliter q̃z iocunde. q̃zq3 necessariarie
aggrediar. tria primum notãda sunt. Auctor
Materia & Utilitas.

auctor PRimo auctor q fuit David fili⁹ yesse
David pastor ouiũ mirabiliter a deo elect⁹
vita unctus a Samuele q superauit leones. Oc
cidit Golias gigantẽ in valle terebinti. q
humilitate vicit superbum Saulẽ. & factus ẽ
rex & pphẽta sanctissimus. & tẽplum spiri
tus sancti. qui vicit Philisteos moabitas &
Syrios oẽsq3 Siciliam regionẽ sibi subiecit
nõ minus orontum q̃z armorũ vi. In cuius
nominis memoria ad vocẽ cantantiũ sacer-
porte enee dotum. ppter David seruũ tuum ultro por
te Enee tẽpli maximi quidẽ ponderis & re-
serate apte sunt. unde circa auctorẽ. Tria
consideranda sunt. Primo si David fuer t
maxim⁹ pphẽtarũ. 2° qd sit pphẽtare. Ter
tia si a nã posset haberi pphẽtie donum.

Primo si David fuerit maxim⁹ pphẽtarũ Moysi
quare Moyses q vidit essentiã dei uidetur laus
maior. sic Paulus in raptu ut dicit Aug.
super Gñ. 12. ad litteras. Unde Numeri Nu. 12.
12. dicitur Non p enigmata deus uidit
sed facie ad faciẽ. qui uisionẽ dei habebat
quasi ad nutus suos. Plinius q asserit quos Plinius
dam affirmasse Moyses maximum fuisse ni Euripus
gromantẽ. Opera oĩa Moysi a deo erant.
quẽ uidebat. q̃z alloquebat' pro libito. non-
solũ in specie angeli. sed ẽt in specie dei
& nõ solũ in dormiendo sed ẽt in uigilando
Exo. 33. dicit' q̃ loquebat' ei facie ad fa Exo. 33.
ciem. sicut hõ solet loq cũ amico suo. imo
ipse Moyses corã tota populo repñ̃tabat Moyses i
p'sonam dei. nouus lator legis. Alij antes psona dei
pphẽ loquebant' ẽt in psona dei sed indu-
centes populũ ad obseruantiã legis Moysi.
ſm illud Malachie 3° memẽto legis Moysi Malachie
serui mei. & quo ad miraculorũ operationẽ- 3.
Moyses uisus est quasi deus. ið de utero. de utero.
ultimo dr̃ Nõ surrexit propheta ultra in ultimo
ysrael sicut Moyses quẽ nosset dñs facie
ad faciem. in oibus signis atq3 portentis.
Lege Thomã. 22. q. 174. ar. 4° Utrũ Thomas
Moyses fuerit excellẽtior pphẽtis oibus q
pphẽtauit primo de preterito ibi in principio
creauit deus celũ & terrã. Secũdo de pre
senti ibi. Cantemus dño gloriose. & enim Moysi
glorificatus est. equũ & ascensorem deiecit-
in mare. Tertio de futuro ibi prophetam prophetia
magnũ suscitabit nobis dñs. propter q̃ ab
solute loquẽdo dr̃. eximius pphẽtarũ Moyses
secus aũt ſm Tho. ibidẽ si loquamur ſm
quid Helias ſm qd poterit esse excellentior Helias
in abstinẽtia. & uictus & uestitus asperitate
4. Regũ Primo dr̃ q̃ erat uestitus zona pel
licea & q̃ in tanta pñia in monte carmelo
pascebat' a coruis. Heliseus quoq3 ſm qd Heliseus
fuit excellẽtior q uiuus duos mortuos susci-
tauit. & mortuus suscitauit unum. Sñ dr̃
pphẽta p antonomasiã. ppter duplicatum
sibi ipsum pphẽtie. ut petierat ab Helia.
Si uero in pphẽtia attẽdimus miraculorũ
operationẽ. Sic poterimus dicere Iosue Iosue x°
pphẽtam per excellenciã qui fecit stare so solis sta-
lem & lunã. Similiter Ysaie. 38. q fecit tio
reuerti solẽ per decẽ gradus. q̃r hec fuerũt ysaie
maiora miracula ſm substantiã facti q̃z uia sol' retro
miracula Moysi fuerunt maiora ſm modum- cessio

faciendi. Preterea ministri ⁊ prophete
noui testamenti preferuntur ministris ⁊ pro
prophete phetis veteris testamenti quasi magis gloriam
nostri pre dn̄i speculati fuerint. Johannis p°. Vidi-
feruntur mus gloriam eius ⁊ prima Johānis p°. quod
fuit ab initio. quod fuit ⁊ perspeximus ⁊
manus nostre contrectauerunt de verbo ui
Johānes te. Et sic Johannes euangelista propheta
propheta qui in insula pathmos uidit solus quod ce
teri oēs non uiderant. Dicetur excellen-
tior Moyse ⁊ ceteris prophetis ueteris te
Hiero. stamenti. Hieronimus ad Paulinum.
Apoca Apocalipsis Johānis tot inquit habet sa
lipsis cramenta quot verba parum dixi ⁊ pro me
rito dignitatis. omnis laus inferior. Nec
immerito biberat enim ad fontē aque uiue
in cena requiescens in pectore dn̄i. dum
gratia eius in celum rapta. degustaret sua-
F. maro. uissima archana dei. Cui tunc secundum Fran
ciscum maronis fuerunt infusa simulacra
illorum uisorum ut recordaretur. Suspensio
tamen scholis usque ad aduentum spiritus
sancti. Et demum illi relaxata ut in pro
phetia eius narranda apparerent. Sic ⁊
Johānes Johānes baptista dicitur excellentior Moy
baptista se. secundum Tho. ubi supra. qui fuit propheta
in utero matris. quando exultauit infans. Lu
ce p° in mundo quando indice ostendit agnū
dei. Et in limbo quando narrauit patribus
aduentum saluatoris. Ante propheta quam
homo. ante sanctus quam natus de quo xpus
Mat. xi° Mathei xi°. Tale testimonium reddit. In
ter natos mulierum nō surrexit maior Jo.
baptista. Propheta ⁊ plusquam propheta. qua
enim umquam prophetarum prophetas fecit.
ut Johānes baptista. qui attulit in natiui
tate spiritū prophetandi patri Zacharie.
⁊ matri. Primo dederat in uentre quis
umquam prophetarum fuit medius in trinitate.
ut Johānes cui in iordane celi aperti sunt.
Dum uocē patris audiret ⁊ uidēt spiritū
sanctum in specie columbe descendentem
⁊ manentem super eum. Et pre manibus
haberet in baptismo filiū. ideo dn̄s concludit
ipse est enim propheta ⁊ plusquam propheta.
Primus ergo omnium prophetarum utriusque
testamenti est Johānes baptista. 2° Jo
hannes euangelista. Primus in testamento
Dauid ueteri est Moyses absolute loquendo. tn̄
propheta secundum quid Dauid dicitur excellentior Moyse

secundum Tho. ubi supra. in clara futurorum
precognitione ⁊ maxime pertinentium ad
incarnationē xpi ⁊ redemptionē humani
generis. ideo in psalmo ait. Super senes in- psalmus
tellexi. ⁊ propter hoc glosa psalterij. in
principio dicit Dauid prophetā per excel
lentiam. ⁊ propter hoc in ecclesia dei. quū
dicitur propheta intelligitur Dauid.

¶ Secundo quid sit prophetare. Est enim propheta
secundum Cassiodorum diuina inspiratio prophetia quid sit
uel reuelatio rerum euentus immobili ueritate
te denuncians. ⁊ Tho. 2.2.q.171.ar.6. Tho.
prophetia inquit est quedā cognitio intellectus
prophete impressa ex reuelatione diuina.
eorum que uniuersaliter excedunt humanā
cognitionem. ideo propheta dicitur a pro propheta
quod est procul ⁊ phanos apparitio quia .s. vn̄ dicitur
semper apparent eis que sunt procul unde
prophete dicuntur procul fantes. ⁊ in testa
mento ueteri prophete appellabantur ui-
dētes. i. Re. 2°. dicitur de Samuele. Ve i. Re. 2°.
nite eamus ad uidentē. Unde gentiles propheta
appellabant uates a ui. i. a uirtute men uidens
tis que est cognitio. Variatur autē prophetia dicitur
in septē genera secundum Ysidorum septimo libro Vates
ethimologiarum ⁊ secundum Tho. 2.2.q.174. prophetie
ar. p°. Primo est extasis. que fit per ex- septem
cessum mētis in altiora. quando mens nō genera
alienatur a pauore ⁊ inspiratione reuela extasis
tionis assumitur. ut exponit glosa super
illud actuū 3°. Repleti sunt timore. Et actuū 3°.
extasi hanc habuit Petrus actuū x°. quā
do uidit quoddā uas submissum plenum
uarijs aīalibus ⁊ dictum fuit illi in corpo
ra .s. gētiles ad fidē. 2° uisio est que fit
in uigilando qualē habuit ysaias p° qui ui ysaie p°
dit dn̄m sedentē super solium excelsum. ⁊ uisio
eleuatum. ⁊ plena erat domus a maiestate
eius. Et ea que sub ipso erant replebant
tēplum. Seraphin stabant super illud. sex
ale uni. ⁊ sex ale alteri. duabus uelabāt
faciē eius. ⁊ duabus uelabant pedes. ⁊
duabus uolabant. ⁊ clamabant alter ad al
terum. Sanctus sanctus sanctus ⁊c. Ocu
lis cordis uidit. ysaias. quia oculis corporis
deū nemo uidit umquam. Mathei. 6°. Unde Math 6°.
beati mundo corde quoniā ipsi deum uide
bunt. Hiere. 23. Celū ⁊ terrā ego im Hiere.
pleo. Fac ergo te celum ⁊ cela deum ⁊ 23.
templū ut implearis. Due ale seraphin

velabant faciem dei, qz que ante mundū fuerant nescimus. ⁊ duabus velabant pedes, qz quid futurū sit post hunc mundū ignoramus, media tamen uidemus que sex diebus uel etatibus facta sunt, uel fiunt.
z · testamenta Et duabus uolabant, qz per testamenta timoris ⁊ amoris semper ad superna uehuntur, ⁊ clamabant, inuicem se hortantes ad laudem dei. Sanctus sanctus sanctus zc. vel facies ⁊ pedes uelati significant diuinitatis ⁊ humanitatis coniunctionē in
incarnatio xp̄i misterio incarnationis nobis uelatas. Ter
somnium tio somnium sicut Gē. z8 ❡ Jacob in
Gē. z8. somno uidit scalam, cuius cacumen tangebat celum, ⁊ pes erat in terra. ⁊ dn̄m in nixum scale ⁊ angelos ascendentes ⁊ descendentes. ⁊ significat descensum xp̄i per gradus iustorū, ⁊ peccatorū, incipiēdo ab Adam usqz ad Mariā virginem. Quarto pphetia fit in aliqua re sensibili ut in nube in qua dn̄s apparebat Moysi.
Exo. i9 ❡ Exo. i9. Veniam ad te in caligine nubis ut audiat me popu'us loquentem ad te ⁊ credat tibi in eternum, vbi ostendit se incōprehensibilem. ⁊ Moyses venerabilem. Quinto qn̄ aliqua vox auditur, Vt Samuel uocatus a dn̄o, quem credebat Heli esse, Et Habraam uocatus totiens a deo
parabola in tali genere prophetie. Sexto parabola quum unum ponitur ⁊ dicitur ⁊ aliud significatur, ut si semē ponit' pro uerbo,
Hyere. p° ⁊ leo pro xp̄o ❡ Sicut Hyere. p° Qui uidens ollam succensam a facie aquilonis, per hoc intellexit futurū incedium hyerusalem a caldeis per exercitum regis babilonis ❡ Septimo repletio spiritus sancti,
Gre. de quo Gregorius super Exechielē ait. Considero patres noui ⁊ ueteris testamēti
Dauid Dauid, Danielem, Amos, Petrum, Pau
Daniel lum ⁊ Matheum. Et apertis oculis fidei
Amos intueor ❡ Implet nanqz spiritus sanctus
Petrus puerum citharedum ⁊ psalmistam facit.
Paulus Implet abstinentes puerū ⁊ iudicem seniū
Matheus facit. Implet pastorem armentarium ⁊ prophetam facit. Implet piscatorē ⁊ principem apostolorū facit. Implet persecutorem ⁊ doctorem gentium facit. Implet publicanum ⁊ euangelistam facit. Quam ergo insani sumus, qui hunc spiritum nō inquirimus, Hec autem septem genera

prophetandi in reuelationibus dormiendo ⁊ in uisionibus uigilando. Habuit Dauid cum intelligentia que opus est in uisione.
Danielis. 4. ut patebit in psalmis, ideo Daniel. 4.
ait. z. Re. z3. Spirit° dn̄i locutus est p z. Re. z3.
me ⁊ sermo eius per linguam meam.
❡ Tertio si spiritus prophetandi a nā prophetia
haberi potest. ⁊ dicitur qꝫ non. Contra a deo est
Platonem qui asserebat qꝫ sic, propter animi nostri diuinitatem. Unde uoluit ēt
nostrum scire esse reminisci lib° de imorta Plato
litate anime eo qꝫ aia in baratrum corporis mersa paulultum obliuiscebatur sui, ideo
libro de contemnenda morte introducit So Socrates
cratem loquentem ad Axiochum ❡ Itaqz hy qbus in uita homo genius inspirauit
piorū loca incolunt, qꝫ sensit ēt Sir. 6. Sir. 6.
quiqz pij uates ⁊ Phebo digna loquūt ⁊ appellabant genium motum quendam bene fortunati, quum uidebant uni fauere
omnia, sicut Cesari attribuere hunc ge genius
nium. Qui non prius uidebat regnum qꝫ subiugabat, Ideo in regni farnacis triumpho scripsit, Veni uidi uici. q. d. Non
prius uidi qꝫ obtinui sic Scipioni euenit Cesar
zc ❡ Propter qꝫ romani in triumphis ut Veni
inquit Liuius post terga triumphantis po V. di.
nebant fortunam alatam quasi impellentes Vici
illum ad triumphum. Hoc Aristoteles me Liuius
lius appellasset motum bene fortunati ⁊ fortuna
non instinctum propheticum. Censorinus triūphus
uero libro de natali die uocat genium siue quia ut gignamur curat uel qr nobiscū gignitur, seu qz genitum semper tuetur. putabant enim in infusione noue aīe deus siue deos uenire custodes ⁊ deificabant illos in quibus talis genius appareret, ⁊ no
cabant penates deos domesticos ⁊ lares. penates
⁊ illis cōsecrabant dignioreom edem domus lares
⁊ loco altaris habebant caminum. Unde uenit qꝫ lares ferrei adhuc retinent nomē
deorum. Et in kalendis Januarij adhuc Januarij
ex mala potius consuetudine qꝫ ex idolatria ponitur lignum magnum ad cōburendū ⁊ paterfamilias craterem accipit ⁊ bibit porrigitqz in girum, ⁊ residuum dijs lari
bus super lignum infundit. Euclides uero Euclides
Socraticus duplicem omnibus apposuit genium bonum scilicet ⁊ malum. Et Ualerius
ponit exemplum Bruti, Cui existenti in Brutus

lecto . tractantiq; varia extincto lumine .
apparuit atra quedam ymago . Et interro
gata que esset tuno sum inquit malus geni
us . ⁊ euanuit sequentiq; die fuit illi ampu
tatum caput . Asserunt modo hij q̄ non
Socrates dixisset malus nisi eēt ⁊ bonus . Socrates
ꝓpterea aiebat esse apud se assiduum demo
nem q̄ multis argumentis uidetur pro
Archita bare libro de imortalitate anime . Archita
dicebat mentē nostram esse diuinum quod
dam numen . propter q̄ omnia isti uolebāt
spiritum diuinandi ⁊ prophetandi inesse
angeli homini a natura . non intelligentes angelos
⁊ demones esse illos duos quos ipsi genios
Plato .io. appellant . q̄ etiam ipse Ploto in decimo
de legibus de legibus expressit dicens . Nobis bellus
absq; fine indictum est in quo agendo patro
cinio nobis opus est . Auxiliatores autem
nobis dij ⁊ demones sunt . Nos uero pos/
sessio quedam sumus deorum ac demonū .
superaddere hic debueras o Plato . homi
nem dari in sortem demonis ⁊ dei pro ut
uult q̄uis alliciantur homines non cogunt
q̄uis ergo o Plato prophetia non simplici
prophetia ter sed secundum quid aliqualiter sit etiam
a diabolo a diabolo sm theologos maxime Tho . se
theologi cunda secunde . q . 172 . ar . 4 . quum pro/
phetia importet cognitionem procul existē
tem a cognitione humana ⁊ quū ipse demo
nis intellectus sit supra humanum intel
lectum secundum ordines nē ⁊ possit sua na
turali cognitione quedas procul a nobis exi
stentia cognoscere . ⁊ referre tamen ista
eorum prophetia non fit per illuminationes
intellectus . Sed per quandam ymaginariā
uisionem uel uisibilem loqutionem . Ideo
illi bene quidem prophete sed ydolorum ⁊
falsi dicuntur ⁊ differunt a uera prophetia
que semper uera est . Nunq; enim spiritus
sanctus mētitur . ⁊ demon pater mendacij
prophetia est . Ab angelo etiam prophetia est . Sed
ab angelo instrumentaliter . quia secundum Dionisius
ordo diuinitatis habet . ut infima per me/
dia disponantur . Quia ea que sunt a deo
Ro : 13 . sunt ordinata Ro . 13 . quum ergo angeli
sint medium inter deum ⁊ homines ut pote
plus participantes de perfectione bonitatis
prophetia diuine . ideo reuelatio prophetica fit a deo
a deo ut a principali agente . Et ab angelo instru
mentaliter in uirtute dei . ⁊ ratio euenit .

q̄ prophetia est perfectio intellectus . Et
angeli possunt īprimere in intellectū tanq̄
uirtus superior in inferiorem . si uero dicis
si ē ab angelo ergo nō a deo . R . Tho . Thomas
2 . 2 . q . 172 . ar . 2 . q̄ operatio instrumē
ti attribuit᷑ principali agenti . in cuius uir
tute agit instrumentum . Et sic dicimus q̄
prophetia a deo solo est . sm ipsos quoq;
philosophos . ut ipsi se inuicē ꝯfutent Ari . Aristo .
li° 3° secretoꝝ ad Alexandrum . prophetia
inqt est a deo p illuminationē diuinā . deus
gloriosus reuelauit iustis suis suis . ⁊ sanctis
ꝓphetis archana quos elegit ⁊ illustrauit
spiritus diue sapiētie . ⁊ dotauit eos donis
sciētie . ab istis seq̄ces philosophi ꝓphetie
principiū ⁊ originē habuerūt . indi . latini psi indi
⁊ greci excusserunt artiū principia . ⁊ secre latini
ta . q̄ in scriptis eoꝝ nihil fatuū nihil re/ persi
probus inuenit᷑ sed a sapiētibus aprobatū sm greci
Aristo . Itē li° de phisionomia prophete Aristo .
inqt ⁊ philosophi ꝓbati sunt in hoc mundo
purissimi intellectus . ⁊ uere uisionis . Aui Auicēna
cenna . 12 . methaphisice ꝓphetia inquit ex
deo est . Agazel 4° phisice . cap . 3° 6° 7° Agazel
hoc idez Albumasar . hoc idez Alim comē Albuma
tator . Duplex inquit est uia cognoscendi fu sar
tura . Una ut aspiciat quis motus stellaꝝ Alim
⁊ libros antiquoꝝ iuncta experientia q̄s
probant . ⁊ altera longe melior . qū quis a
diuina gratia illuminat᷑ ad scientiā futuro
rum . Tholomeus ad hoc idem in centilo Tholo⁹ .
quio licet inqt prophete non multā habue
runt scientias astroꝝ . habuerunt tn̄ ex me
liori modo . ⁊ propinquiores fuerunt ueri
tati . propter illuminationem diuinam q̄
maxime fuit in Dauid . Ideo dicitur pro
pheta per Antonomasiam .

Secundo materia septem psalmorum materia
penitentialium uidenda est . q̄ dicit᷑ psalmoꝝ
status peccatoris reuertentis ad deū pro
iubileo habendo per recognitiones sui . pe
titionem uenie . exēplo prophete cadentis
⁊ resurgentis perq; dulces lachrimaꝝ effu
sionē . p apertionē uulneris in ꝯfessione .
⁊ p receptionem medelaꝝ i satisfactione
reuelatus ipsi Dauid in pnia . ut patebit
Dauid enim ⁊ totius humani generis peccā
tis ⁊ penitētia locum tenet ⁊ casus illius
⁊ resurrectio nostrus ostendit errorē ⁊ re
surgēdi modū suo exēplo docet . 16 i 4° ps

psal. penitentiali ait. docebo iniquos uias tuas
⁊ impij ad te conuertentur idest meo exē
plo discent postq̄ȝ ceciderint eleuari ⁊ q̄
maxime faciūdum est. Retinent adhuc pre
ces Dauid in psalmis in tanta lachrimarum
ui tantoqȝ feruore allectionem ⁊ atractio/
nem quendam diuine exauditionis. Unus
⁊ idem spiritus operatur in penitentibus q
dixerit Dauid q̄ patet tripliciter auctori
tate destinatione ratione.

¶ Primo auctoritate. 2. petri 1°. Non enim
2. petri 1°. inquit uoluntate hūa. allata est aliquādo
prophetia. sed spū scō inspirati. locuti sunt
sancti dei homines. q̄ n. est de uoluntate
humana descendit. de diuina vero quicquid
est ascendit. ideo p°. Petr⁹ excludit obsta
culum ꝓphetie scilicet humanā uoluntatem
⁊ addit dispositionem necessariam ibi sancti
dei homines ideo semp non ꝓphetat homo
4. Re. 4°. quia non semper disposit⁹ est. 4°. Re. 4°. di
Sūamitis xit Helise⁹ de sunamite anima eius i ama
ritudine est ⁊ domi nus celauit a me. ⁊ nō
idicauit mihi. ratio est. quia ad ꝓphetiam
fm Tho. 2. 2. q. 171. ar. 2°. requirit̄ quo
dam lumen excedens naturale lumen rōis.
potest autē esse dupliciter lumen. uel ut
forma permanens. ut lumē corporale in so
le ⁊ igne. ⁊ ut passio transiens ut lumē ē
i aere. lumen vero ꝓpheticum non est ut
forma permanens quia semper sic esset facl̄
tas prophetandi. sed lumen prophetie est p
modum transeuntio ita q̄ ut aer semper no
ua illuminatione indiget ideo in prophetis
dicitur factum est uerbum dñi super talem
Iohis. 3. ideo Petrus ibidem ait spiritu sancto inspi
rati. Iohannis 3° spiritus ubi uult spirat.
Iob. 32. Iob 32. inspiratia omnipotentis dat intel
ligentiam. ideo intelligitur preparatio pro
phetie posse esse in homine. sed completio
tantum a deo est. ideo antiqui prophete ut
ad hoc se disponerent habitabant in solitudi
4. Re. 4. ne. 4. Re. 4°. solitariam uitam ducentes
Samanei ymo ipsi quoqȝ uates gentilium. Samanei
Gymnoso bragmani. ⁊ ginnosophiste. Egiptij quoqȝ
phiste ut ponit Aristo. 1°. meta. similiqȝ athenē
Bragma siū uates. ut ponit Plato in thimeo. ad
ni quos ꝑ uaticinio recurrebat ois fere orbis.
Egiptij sed hij decipiebantur in eorum penitentia
Aristo. a demone. nos uero dirigimur ⁊ trahi/
Plato mur ad eos. q in hūa carda ⁊ mētes ispirat

¶ Secundo hoc idem patet ratione secū Thomas
dum Tho. 2. 2. q. 172. ar. 1°. q̄uis ex
suis causis aliqua futura possint cognosci
nāli rōe ab homine. ut infirmitas ⁊ sanitas
uita ⁊ mors ex suis cāis a medico tū hic p
pheta non est Dauid uero reuelatum est i
hac prophetia psalmorum futuram salutem
fore penitentibus si uere penituerint ⁊ se
uere imitati illum fuerint. hoc etiam san/
cta mater ecclesia per spiritum sanctum in Eccl'ia
telligens ordinauit in penitentia dici hos
psalmos. in quibus si adiungatur uerbis sen psal. q̄r
sus. ⁊ sensui exultatio. uidebunt peniten/ septē sint
tes profecto mirabilia. hoc innuit septen
narius numerus psalmorum q̄ scilicet hic
modus expressus i psal. est uerum remediū 7. etates
sanitatis spiritualis in penitentia adhibitus
a deo primo septem mundi etatibus incipi 7. dies
endo ab Adam quem dominus pellicea ue
ste ⁊ non serica induit. ut penitentiam
ostenderet in meditatione semper in aia
propter mortua animalia quorum uestibus
induebatur. Secundo septem diebus qui/
bus omne tempus agitur ⁊ quibus pecca
mus Tertio septem peccatis capitalibus 7. pctā
que omnē alium uitiorum exercitum post
se trahunt. in his enī septem psalmis sem
per aperitur celum ⁊ septem spiritus san 7. dona
cti dona descendunt si dicti fuerit eo fer spūs sci
uore ea animi dispositione in qua Dauid
psallebat ante conspectum dei. quia donū
timoris expellit superbiam. donuȝ pietatis uita acti
inuidiam donum scientie iram. que est q̄ ua ⁊ con
quedam insania Donum fortitudinis accidiā tēp'atiua
Donum consilij auaritiam. Donum intelle 1. timor cō
ctus gulam. ⁊ Donum sapientie luxurias tra sup̄biā
in quibus penitens perficitur in uita con 2. pietas
templatiua ⁊ actiua. q i actiua dȝ habeŕ ɔ̄ iuidiā
penitēs pietatē ad agendum. fortitudinem 3. sciētia
ad sustinendum. scientiam ad discreti/ ɔ̄ra iram
onē pietatis ɔsiliū ad discretionē fortitu 4. forti/
dis. in cōtemplatiua nūt dȝ habere timorem tudo ɔ̄
ad reuerentiā maiestatis. itellectū ad itel accidiam
ligentiā ueritatis. ⁊ sapientiā ad gustū bo 5. ɔsiliū ɔ
nitatis iō Gre. sup Ezechiel. ait p sapiētiā tra auari
sumus maturi. per itellectū ꝓuidi per ɔsi tiam
liū cauti p fortitudinē fortes. p aiam discre 6. itellect⁹
ti. p pietatē misericordes. ⁊ p timorē humiles ɔ̄ gulā
iō ergo septem psalmos penitentiales dici 7. sapiētiā
mus. per quos septem in pnia obtinemus ɔ̄ luxuriā

7 . cande peccatorum tenebras . 7 a septē cādelabris
lebra aureis vt habetur in apo . totas militantē
7 . beati eccl'iā radiantibus illuminemur . Et a septē
tudies beatitudinibus perficiamur . mat . 6° quia
i . paupertas ad ueram pn̄iam tria requiruntur q̄ in his
9ᵗ sup̄biā habentur . s . recessus a malo processus in
2 . māsue bono . 7 perfect⁹ status in optimo . Pau/
do 9ᵗ irō pertas spiritus excludit superbiam mansue
3 . luctus tudo irā . luctus inuidiā qm̄ qui luget pro pec
9ᵗ inuidiā catis aliorum non inuidet illis . exuries in/
4 . exuries stitie accidiam . misericordia auaritiam .
9ᵗ accidiā munditia cordis gulam . quia cordis mundi
4 . miserio tia non seruit veneri instar bruti anima/
9ᵗ auaritiā lis . Pax excludit luxuriam quia gustato
6 . müditia spiritu desipit omnis caro . Item per sep/
9ᵗ gulam tem psalmorum deuotam prolationem n sep
7 . pax tem virtutibus dirigimur . a fide . spe 7 ca
9ᵗ luxuriā ritate . iustitia . prudentia . fortitudine . 7
7 . virtutes temperantia . in quibus omnibus ad septes
sacramenta dispositi per ea peruenimus .
Sabbatū peruenimus ad diē septimum sabbatū eterne
requiei . 7 hec omnia Dauid preuidit in pro
phetia psal . ex° sui futura ī vē penitētib⁹
non penitentie merito s; miserentis dono . a
quo omne datum optimum 7 oē donum per
fectum desursum est .

¶ Distinctione h idem p; q tale donū n̄ pōt
nisi a deo ēē q̄tuor . n . i tali p̄bia Dauid fue
re s̄m Tho . 2 . 2 . q . 171 . ar . 1 . P° inspira
Thomas tio dei iob . 32 . īspiratio oīpotētis dei dat
itelligentiā . 2° eleuatio mētis p̄phte ad hec
Job . 32 . videnda Ezechielis 20° . dr̄ fili hominis sta
Ezechielis sup pedes tuos 7 loquar tecum 7 ingressus
2° est in me sp̄ūs . 7 statuit me super pedes
meos . 3° p̄ceptio p̄phetie q; intelligentia
i p̄pheta opus ē . ideo i Ezechieli sequitur
7 audiui loquētē ad me . i . intellexi 7 tūc nē
Pharaōis p̄pheta est . nō . n . fuit p̄pheta farao qui
p̄bia . 7 vidit vacbas 7 nabucdonosor qui vidit sta
nabucdo tuam . sed Joseph 7 Daniel . qui p̄phetiā
nosor intellixere nec asina balaam q̄uis loqueret'
7 Cayfas quū prophetaret . q; prophetias
Balaā non intelligebant . potest enim quis prophe
Asina tare 7 non esse propheta . 4° tenebrarum
Cayfas exclusio ideo luce 24 . dicitur operuit il
lis sensum ut intelligerent scripturas . i . re
mouit ignorantie tenebras i . cor . 4° ue
i . cor . 4° niet dominus qui illuminabit ascondita te/
nebrarum . sic tenebras peccatorum remo/
uit a Dauid , 7 a ceteris penitentibus vt

intelligitur qui ante sine intellectu erat
ideo bene in psal . ait sup senes intellexi .
intellexit si quidē quid sibi 7 quid no psal .
bis profuturū esset . 7 tradidit 7 sic hēs
auctoritate rōe 7 distinctione s̄m theolo
gos quū tale donū p̄phie 7 diuine reuela
tionis i salutē hūani generis a solo deo ē
vt liquido v̄bo 7 exemplo sui ostēdit Da
uid i psalmis his .

TErtio utilitas psalmoꝝ penitētia
liū ñ posset maior esse . sanari in
firmū . s . Erigi lapsus . dirigi clau
dum . illuminari cecū . suscitari mortuum mi
seriūq; i eternum felicitari sapiendo scip;
sapere deū . 7 inebriari ab ubertate dom⁹
eius . 7 liquefieri in dulcedine scārum scri
pturaꝝ . iō triplex nomē h; liber psalmoꝝ . psalmi
¶ Primo soliloquium quia soli . i . sine nomia
aliqua alio cura cum deo loquimur gustō Solilo /
tes q̄s dulcis fancibus penitentium elo/ quium
quia eius propter q; penitens anima in
canticis clamat . Vox enim tua dulcis 7
facies tua decora . hinc legimus animas de
uotorū doctoꝝ Gregorij Ambrosij Augu
stini 7 Hyeronimi i soliloquijs p̄dulcedie
liquefactas .
¶ Secundo ymni qui sunt laudes dei cū ymni
cantico cum maximo mentis iubilo quos
p° Dauid vsa . 7 ceteri ab angelis cantar̄
ante deum didicerūt per seraphim 7 alios
ordines angelorum .
¶ Tertio psalterium a psallendo in deo psalteriū
quia Dauid 7 ceteri psallebant corā dño
aiunt hebrei quod Dauid astabant scrip
tores qui scriberent . quicquid psallendo
cantaret Dauid . sed hos psalmos peniten
tiales non in tante sed in maxima lacri/
marum 7 suspiriorum ubertate . in tumba
montis sion fecit qui contentus per suspi
ria resonans affectusq; ni interruptus .
longe magis placet ipsi deo . Audi quid Aug .
Aug . dicat super psalterio de vtilitate
psalmorum . psalmodia fugat demones an
gelos in adiutorium uocat deuotionem ex psalmo/
citat placat deum . impetrat veniā vlarat die
aiam 9scientiamq; illuminat . Cassiodorus Laus
quoq; ait psalmodia est consolatio flētus Cassiodo
Euro dolentium . Sanitas egrotantium rus
anime remedium . miseroꝝq; oīū refugiū
sed nota scōm Hyero , q; hec non sunt

i superficie verboꝝ ſʒ i medulla tñ putile
uſus ē. hoc tñ ſuaue nectar in corda peni
tentum per claram explanationem diſtillaᷓ

Pſalmus primus penitentialis. 6. in ordie
pſalmorum. qui uim contritionis exprimit.

D Omine ne in fu rore tuo argu as me

zē. Tria in principio cuiꝰli
bet pſalmi attendenda ſunt
titulus. cauſa ꝛ uirtus. in primo dignitas
1ᵒ titulus psal. i 2ᵒ necitas in 3ᵒ vtilitas apparebit.
¶ Primo ergo titulus ſecundū. Nicholaum de
lira i hebreo eſt

¶ Ad uictoriā pſalmi ſuper octaua pſalmus David

i. pſalmus apꝰ
cātari i tali in
ſtrumēto decē cordaꝝ muſico. qꝫ dr̄ octa
ua. ad uictoriam ſcilicet illoꝝ qui in maio
rem feruorem eleuabātur i canticis. quibus
eṫna uictoria debebaṫ. apꝰ nos ſꝫo titulus dr̄

¶ In finē pſalmus David pro octaua

q. d. vl
timū de
potentia debet facere penitens in hoc pſal
mo. vt eleuetur in pſallendo ad guſtum ſu
pernorum. ꝛ illinc amplius non diſcedat
2. cauſa psal. Nicolaꝰ de lira ¶ Secundo cauſa. huius pſalmi qꝫuis narij
varia ſenſerint. fuit maximus ipetus do
loris David i penitētia qꝫ deū p ſupbiam of
fenderit. quū. n. ſuperaſſet philiſteos mo
abitas omnēqꝫ ſiriā. voluit ſm̄ aliqꝰs triū
phare i hyeruſalem. ꝛ fecit populū nume
rari vt uidēt quot ſtrenuos hēret milites.
nec ſeruauit pceptus dñi i lege exo. 30. de
Exo 30. dationē argēti. ex quo. miſit dñs ad illum
Gad pphā Gad prophetā dicentē hoꝝ triū tibi daṫ
electio. aut ſeptē annis fames aderit. aut
tribus mēſibus inimicoꝝ pſequutio ł certe
tribus diebus peſtis. Coartor ingt David
vndiqꝫ mihi ſʒ melius ē īcidere in manus
dñi. ſ. per peſtē. qꝫ inimicoꝝ vel famis.
multe. n. miſericordie illius ſunt. quūqꝫ a
mane vſqꝫ ad veſperā lxx. milia uiroꝝ pe
ſte cadē videt David territus ualde ac pe
ne i lacrimis reſolutus fecit hunc pſal.
¶ Tertio virtus pſalmi qui ꝯfert ad fu 3ᵒ uirtꝰ psal.
gandū demonē. placandū deū īpetrādam
veniam. remouendā penā delendā culpam
ꝛ aiam i magno iubilo collocandā.
¶ Notādum pterea qꝫ ī his pſalmis ꝓpṫ
hoc gaudiū ſpūale exprimēdū pponit ī an
typhona oꝛo Thobie poſtqꝫ exanditus ē Antiphona
ꝛ ditatus a dño ꝛ illūinatus recognoſcēs
archangelus Raphaelem legatū fuiſſe ad
eo. ad hec oīa miſterio exultauit ne dus
ipſe ſʒ domus eius tota in deo ſalutari ſuo
Exultabat propter ductum. ꝛ reductum Thobie
filij incolumis propter uxorem eius ſar oratio
ram raguelis. cui ſeptem maritos aſmo
deus demon anteqꝫ cōuenirent occiderat Sarra Aſmodeus
ppter illuminationē tū vel maxime ppter
ducatū angelī a quo quū audiret quis nā
eēt ꝛ quorſum veniſſet ꝛ qꝫ bñdiceret deū
celi ꝛ narraret oīa mirabilia eius liqfactū
eſt cor illius. ad hocidem impetrandū ſcā
mater eccleſia pponit pro āntiphona illius
dulcem ꝛ ſuauē oꝛonem inuenio p hanc
pniam adeſſe angelū Raphaelē. ꝛ preterea
redeuntibus ducē ad patriam. multum a
fide dignis ꝛ ī me ipſo ꝛ deuotis pluries
expertus ſum. a quo uis infortunio libe
rari qui antiphonam hanc cum pſal. qui
habitat ꝛ hanc ſequentem orationem coti oratio
die dixerit. Mittere dignare domine de
celis in adiutoriū noſtrum. ſanctum archan psal. qui
gelum tuum Raphaelem qui uias noſtras habitat
dirigat. ab hoſte maligno defendat ab om Raphael
ni aduerſitate cuſtodiat. proſperitatem dux peni
cōferat ꝛ augeat informet ꝛ doceat. deo tentiū
copulet. ꝛ coniungat. ꝛ ad gaudia ſem
piterna perducat per xp̄m dominum no
ſtrum. dicas in mane dicas in ſero dicas
in periculis ꝛ ī cunctis admiranda intelli
ges ꝛ ipſa experientia teſte fateberis qꝫ
forte dictu incredibile uideretur ſi licet
experto credere ꝛ iam per omnes xp̄ia
ne religionis partes notum. Ariſtotelis
illud qꝫ eſt uniuerſaliter famoſum in to
to īpoſſibile eſt quo ſit falſum feliciter gꝰ tu
ī eternū felicitandus īncipias lacrimaꝝ fon
tibꝰ irrigatꝰ. ꝯfeſſione puriſſima expiatus ꝛ
ſaluberria ſatiſfactiōe pugatꝰ. ſꝫba thobie 3ᵒ.

Ne reminiscaris domie delicta nostra

Antiphona Cecus erat thobias ⁊ audierat edũ balan
tes. quãqꝫ sciret paupertatẽ suã ⁊ uxoris
Videte inquit ne forte furtiuꝰ sit dubitabat
nõ de fidelitate uxoris q̃s realẽ oio sciebat
sꝫ ne emisset ab aliqͦ fure paruo ꝓtio. tũ
illa ira accẽsa rata ꝓ furti suspitio de se
Mulieris leuitas incidisset in uirꝝ ait. Manifesta facta est
spes tua. q. d. actũ ẽ de salute tua qz. s.
nõ mõ ꝑdidisti lumẽ oculoꝝ sꝫ mẽtis ⁊ cõ
sciẽtie. ⁊ elemosine tue zc. bona tua ap
paruerunt. s. ficta ⁊ uana ex ypocrisi factã
Tũc Thobias igemuit non. l. ex dolore
ĩpatientie quũ esset uir iustus ⁊ sctũs ⁊
amicus dei. sed dubitãs ne uxor eꝰ ꝓpter
hãc malã oppinionẽ dãnaretur ⁊ flexis ge
nibus i maxima lacrimaꝝ ubertate. quũ
essꝫ i captiuitate assirioꝝ. cu ceteris he/
breis ĩ ꝑsona totius populi ꝯfessus ẽ dicẽs.
ꝯfessio Ne reminiscaris dñe delicta nr̃a. q. d. ob
secro dñe ut deleas iniqtatẽ nr̃am. ⁊ ad
modum obliuiscẽtis oẽm iniuriã te nobis/
cum habeas. ꝓmisisti. n. per ꝓphetas tuũ
ezechielẽ oium iniquitatũ eꝰ quas opatus ẽ
nõ recordabor. nõ ꝙ ulla unqꝫ ob uiro ca/
Oblivio dei dat in deũ sꝫ qz peniteñtiũ crimina nõ vult
ulcisci. ac si nõ recordaretur.

Vel parentũ nostrorum

longe magis merentẽ ꝓ peccatibus
orãtes filij q̃s ꝓ se. un thobias ĩ
telligẽs ꝙ ipsi erãt i captiuitate ꝓ pctis pa
rẽtum. ꝓ illis rogat. puniũtur. n. aliqñ prẽ
pr̃ quõ punit̃ in filio ĩ filio qͦ ad corpꝰ solũ tanqꝫ totũ i pte ⁊ i
substãtia sui ipsius. qͦ ad aias ho sꝫ theo
logos qlibꝫ puñit̃ l se testiͦ xp̄i unꝰqsqꝫ honꝰ
suũ portabit quõ ho dicta ꝓphaꝝ de puniẽ
dis pr̃ibꝰ i tertiã ⁊ q̃rtã gñationẽ itelligã
tur i psalmo sequẽti ad ꝓpositum intelliges

Neque uindictã sumas de pctis nostris

Recte ad modũ uidicãtis hẽas. esset. n. h
darhã core Abiron ĩsupportabile cui. n. nõ apiret̃ os iferni tã
q̃s core darhã ⁊ abiron. ut absorberet eum
si tantoꝝ scelerũ uidicta fieri deberet. ⁊
stati fuit exauditꝰ ⁊ missus archãgelꝰ Ra
phael ad liberãdũ ipsum a paupertate ⁊ cecita
te ⁊ ad ditãdũ illũ ⁊ quia eodẽ tp̃e. orasent
Thobias. ⁊ futura nurus eꝰ sarra raguel̃ fi
lia uterqꝫ liberatus ẽ. iste a miseria illa ho
ab obprobrio falso. ꝙ septẽ. s. uiros occide
derit iõ gͦ hanc antyphonã apposuit. eccle
sia ut nos cũ. Thobie filio ab angelo duca
mur ⁊ reducamur icolũes ⁊ cũ Thobia pr̃e
illuminemur ceci ⁊ ditemur. pauperum cum
sarra ho septies a demonio liberemur ut septẽarꝰ numerus
Magdalena a q̃ dñs septẽ demonia expulit.
ꝯt̃ q̃ paratũ ẽ preliũ septẽ psalmoꝝ ab ec/
clesia tanqꝫ septẽ terribiles ictꝰ ad detrudẽ
dũ pñcipẽ exercitꝰ uitioꝝ i ifernũ. Tu gͦ
mi Leonarde peccãtibus ⁊ ñ penitẽtibus no
scens imminẽ piculũ ⁊ q̃s ꝑcipiti mersa pro
fundo mẽs hebs ⁊ ꝓpria luce relicta tẽdit i
eternas ire tenebras ne ad locũ suũ pristinqꝫ Hoc.
celestẽ euolet ⁊ q̃s iacet effeto lumie mẽ
tis ⁊ ꝑssa grauibus colla carhẽis declinẽqꝫ
gerens põdere uultus ubi cogit̃ heu stoli
dã cernẽ terrã. uñ sancta mr̃ eccl̃ia i sa/
lutarẽ medicinã ꝑmam adhibuit cõtentã in
septẽ ꝓtiosissimis psalmorum uasis. q̃ nullo
alio ꝓtio emi põt nisi fletu ⁊ plãctu ꝓ inbrico
hñdo ueni ergo mi Leonarde ñ corporis sꝫ
cordis gressu. adoremus ⁊ ꝓcidamus añ deũ
ploremus corã dño qui fecit nos. interiori
affectũ. cũ penitẽte Dauid. clamãte ⁊ dicẽte

Domine ne in furore tuo arguas me neqꝫ in ira tua corripias me

q. d. sꝫ ali
qͦs obsecro dñe neqꝫ i iferno. neqꝫ i mũdo
ut mereor punias me sꝫ rigorẽ iustitie tue
sicut punisti Adã ⁊ Euã ꝑ tot milia ãno/ Adam Eua
rũ qͦs de paradiso uoluptatis eiecisti debi/
tasqꝫ meritis penas iflixisti nõ sicut Caym Caym
quẽ ꝓfugũ ꝓiecisti a facie tua ymo ut re/ Genꝰ humanum
ctius loq̃r ipse se ꝓiecit nõ sicut omne hũa
nũ genus i diluuio tp̃e Noe. quã occidisti Sodoma
omnẽ aiam uiuentẽ ꝑter octo i arca. non ysrael
sicut sodomitas igne ⁊ sulfure. Nõ sicut
ysrael totiens a uia salutis errantem. sꝫ sꝫ
dulcorem misericordie tue. ⁊ secundum ma
gnitudinem amoris. quo creasti mundum.

illiusq; monarchiam dedisti homini ⁊ ad
cumulum pietatis perditum ⁊ captiuum ⁊
mortuum quesiuisti redemisti uiuificastiq;
ut demũ saluares ⁊ nota hic s̄m theologos
q̄ furor ⁊ ira quũ nõ cadant in deũ me
thaforice . i. ad similitudinẽ accipiũtur q.
d. Ne punias me sicut faceret hõ i furo
Ira i deo re ⁊ ira . uiderat . n. Dauid . 2 . R. 24.
2. R. 24. deus habentẽ se i populum tanq̃ hominẽ
i ira ubi dicitur addidit furor dñi irasci
Angelus contra ysrael quando 70 . milia ex peste
furens. a mane usq; ad uesperam ceciderunt hic
Aug. Aug. in glo dicit q̄ argui est ad danna-
tionem . corripi uero ad emendationem
argui ⁊ ira autem uel furor quũ sit motus animi ꝓ
corripi. uocatus ad penã inferendam ⁊ h° uideat
Dauid ait obsecro dñe ne punias me . s.
in pena eterna nec ẽt penam purgatorii i
ira ⁊ furor feras . q. d . hic seca hic ure in p̄senti .
ut i eternũ parcas ira ⁊ furor . i. subita-
Iudiciũ nea indignatio ⁊ longa diẽ iudicii figurat
dies ire unde ecc̄lia dicit dies ire dies illa . soluet
sedus i fauilla teste Dauid cũ sibilla . q. d.
Dauid inter oues locũ p̄sta ⁊ ab edis me
sequestra . statuens i parte destra . Ne uo
cem furoris ⁊ ire audiã in iudi° ite male
Mat. 24. dicti in ignẽ eternum h° idem Hyere. 10.
Hyere. 10. in persona penitentis populi a deo petiit.

Corripe me dñe uerũ tñ i iudi
cio . ⁊ nõ i furore tuo
ne forte ad nihilũ redigas me . in quo . 3 .
petit p° corripi . flagellari puniri ⁊ emen
dari . 2° non in furore sed in iudicio fu-
ror enim cũ excessu est quasi insupporta-
bilis . ⁊ iudicium cum moderamine quodam
3° assignat rationem . Ne forte ad nihilum
redigas me scilicet relinquendo sine omni
spe . q . d . que parantur magna sunt ⁊
maiora meremur . sed corripe me ut pater
filiũ non affligas ut hostis inimicũ . q̃s
melliflua mi leonarde ⁊ succi plena oro .

Miserere mei domi ne q°niã ĩfirmus sũ
p° implorat grãs ⁊ misericordiã ut alliciat
miserere. 2° causam ꝓpriam allegat . s. miseriam in
miso . firmitatis sue ad resistẽdũ malo culpe ad
sapie . 2. sustinedũ malum pene . ad operandum bonũ
⁊ p̄seuerandum i eo . nisi auxilio brachii

excelsi . q. . d . tu miserator misereris oĩum
⁊ nihil odisti eorũ que fecisti . vnde teste ysa.
ꝓpheta tuo ysa. i misericordia sempiterna
misert° es nñ . Miserere cui ꝓpriũ ẽ mise ecclesia.
reri sp ⁊ parcere . tibi reuelo cãs meã . ⁊ mi
seriam meã magnam . aũ maximã miseri-
cordiam tuã pono . ĩfirmus ad mortẽ ãte
medicũ salutis iaces clamãs miserere . Nul
la . n . alia medela q̃s misericordia misero
conuenit . Ego ĩfirmitas miseria ⁊ mors .
tu vero sanitas felicitas ⁊ vita propter
q̄ iterũ atq; iterũ oro sana infirmum .
felicita miserum . mortuumq; suscita . Bre-
uissima oratio mi Leonarde ⁊ vtilis nud°
inq̃s sermo ⁊ quatuor tñ syllabarũ mise- miserere .
rer̄ est profundum tamen benignitatis pe quatuor
lagus ⁊ diuine salutis immensitatẽ ɔtinet syllabarũ
q . d . tibi soli derelictus est pauper pec-
cator a demonibus spoliatus . naturalibus
⁊ gratuitis bonis . horsano . i . non tantum
sine patre s̄ sine seipso tu eris adiutor
tu patens vnum miseris asilum ⁊ in hac
quoq; ratione exauditus est . quia doluit
⁊ patefecit uulnus medico ⁊ magno impe
tu suspiriorum ⁊ desideriorum nauis peniten
tie impulit obuiam illi qui uenit querere
⁊ saluum facere q̄ perierat ⁊ ait

Sana me domine q°niam cõturbata sunt oĩa ossa mea q. d. ĩcurabilis
ẽ ĩfirmitas hec ĩfirmitas
q̄ peruenit ad medullã ossium nisi tu me
dellã apposueris . solẽt phisici huiusmõi latẽ
tes morbos i uisceribus ⁊ uenis ⁊ ossibus ap
pellare miseremini mei q̃si dicãt q̄ miseri-
cordia dei ad sanandum opus est aliter
actũ ẽ de re sua . manifestat Dauid medi
co iã mortẽ q̄ intrinseca fortitudinẽ mẽtis
⁊ oẽ robur eius agressa fuerat ut iã nil ali
ud restaret nisi ruer̄ nisi adiutricẽ manũ
porrexerit deus ɔturbata sunt g° ex dolore
erroris mei ĩteriora mea . ⁊ tu dñe deus q
trãquillũ efficis turbatũ p̄nie mare impa
tiẽtis ⁊ mari ut quiescat . Te duce si qua Virgilius
manẽt sceleris uestigia nñ . irrita perpetuo Sybilla
soluẽt formidine terrã pacatũq; reges pa-
triis uirtutibus orbẽ testimõio uaticinii cu
mane sibille . aliter ĩfirmitas hec ẽ ad mortẽ

Et anima mea turbata est valde.

Primo paral. 21. Legitur ꝙ nu
merauit Dauid mille millium ⁊ centum mi
lia actos ad rem militarem, ⁊ de tribu iu
da que erat bellicosior 400. milia ⁊ non
Exo. 30. seruauit preceptū, vt dixi. Exo. 30. vbi
dicitur. quādo tuleris summā filiorū ysrael
dabunt singuli pretium pro animabus suis
dño dimidium sicli, ⁊ non erit plaga i eis
propter ꝙ missus ē angelus ad pcutiendū
populum, cui quum Dauid uidēt in manu
70. milia. sanguineum ensem in tanta strage 70. mi
lium, in vna tantum die, adeo territus ē
ꝙ non poterat amplius cale fieri. clamauit
tamen voce qua potuit 3. R. 24. ego
3. R. 42. sum' qui peccaui, ego qui inique egi. isti
qui sunt oues quid fecerunt vertatur obse/
cro ira tua contra me, ⁊ cōtra domum pa
patris mei. Sed quaṙ pro peccato regis pu
nitur populus. R. glosa ꝓ qualitatibus sub
ditorum disponuntur acta regentium ut se/
pe pro malo grege etiam veri boni delin/
quat vita pastoris. sed hic non est sic. pec
cauerat enim populus in rebellione sequēdo
siba. syba filium botri qui erat pessimus ⁊ de
hoc punitus est. quū enim prius esset totus
corp⁹ ciuitatis īfirmū ⁊ tolleraretur qūdo
ipsum quoqꝫ capꝫ Dauid infirmatū ē ñ fuit
amplius tollerandum ⁊ sic cum capite mem
bra punita sunt. unum quoqꝫ pro seipso. sꝫ
Dauid uere penitēs ut fit accusabat se oīū
reum eo magis quia dubitabat illos sic re
pente sine pnīa dannatos mori. ideo ait

Sed tu domine usqꝫ quo

scilicet continebis in ira misericor
dias tuas. an definis misereri de⁹
c⁹ clementie cuiusqꝫ misericordie nec possu
mus mēsas poneṙ nec tpa diffinire 26. q.
6. c. his. in decre. Nunqꝫ satis desideranti
canō. ⁊ penitenti uidetur esse ad tempus. iō alibi
Dauid. ha qū ueniam loquiṫ more anxij
animi ⁊ dolentis ⁊ afflicti a tortura ɔscien
tie sup peccata sua ⁊ ɔpassiōes populi iō ser
monem nō perficit mor fluctuantis. attēde
ueram phisionomiam penitentis Dauid.
qui tantū proximi cladem dolet se accusat
illos excusat. Sed dic queso ingrate Dauid
tantorum beneficiorum qui ex pastore ouiū
factus es rex ysrael ⁊ propheta quomodo
andes oculos ad celū eleuare qꝫ seraphi ⁊
cherubi ueneranṫ tu tāqꝫ uermis ⁊ ñ homo
obprobrium hominū ꝓpter tantū nephas ēt
abiectio plebis alloqueris. qd mihi molesti
estis sinite me meo quereṙ mō ego miseri
cordias dñi mei noui ⁊ in eternum cantaui
quis adiciet enarrare misericordias ei⁹. sur
sū oīs angelice potestates tremant. ego ad
dñm meum clamabo ⁊ exaudiar. R. Dauid
qro sanari infirm⁹ illuminari cec⁹. claudus
dirigi ⁊ susitari mortuus sed quis pōt talia
conferre nisi deus ad quē suplex uenio ⁊
sua munera posco.

Conuertere domine

q. d. non possumus conuerti ad te nisi tu
prius conuersus ad nos gratiā infuderis. cō
uertere ergo tu dñe de⁹q pri⁹ auuersus fue
ras ꝓpter delicta mea. s. a rigore iustitie di
scedens uertere in nectar misericordie.
Neqꝫ humeros habet deus ut cōuertatur ut
nos. ubi nota sm tho. 2. q. 12. ar. 6. utrū tho.
homo possit per seipsum ad gratiam prepa
rari dicit ꝙ ɔuersio hominis ad deum ⁊ dis
positio ad dei gratiam per duo fit per libe
rum arbitrium ⁊ sm hoc precipitur homini
ut se conuertat ad deū Zacharie primo cō
uertimini ad me scilicet detestando peccatū Zacharie prio.
⁊ per gratie dei infusionem ideo sequitur
ibidem ⁊ Ego conuertar ad uos scilicet gra conuersio
tiam ifundendo de congruo. s. cōgruum est dei ⁊ hois
enim ut si hō p liberū arbitriū facit ꝙ in
se est cauendo culpam cōmittendam. ⁊ de/
testando commissam ꝙ deus faciat ꝙ in
se est scilicet infundendo gratiā. iō dicitur
Hyere. 31. conuerte me ⁊ conuertar ad hyere. 31.
te domine. trenis ultimo. conuerte nos do/ trenis ul
mine ⁊ ɔuertemur ad te ecclīa propter hᵒ timo eccā
idem in completorio ait. conuerte nos deus
salutaris noster ⁊ hic p⁹s. 6. conuerteṙ do
mine idest gratiam infunde ut conuertamur

Et eripe animā meā

ab iminenti timore ⁊ a supplitio inferni ꝙ
debetur errantibus. ⁊ a manibus inimicorū
i quorum tetro carcē cathenis indissolubili
bus ligata est nisi tu domine deus solueris

¶ Saluū me fac propter misericordiā tuā
non meis meritis. qui deberem detrudi in infernū. Sed tua solita pietate.

¶ Quoniam non est in morte qui memor sit tui. Post mortem enim non est memoria dei ad salutē fructuosa anime. Quantū ad illos qui in peccato mortali discedunt uel in morte spūali sic haud memores sumus dei. ꝛ salutis nostre.

¶ In inferno autem quis confitebitur tibi. q. d. Nullus ꝯfessione laudis. quia ibi blasfemāt deū pre doloribus. nec ꝯfessiōe ad ueniā. q2 ibi nulla est redēptio.
Plato Plato in phedone. Si uero propter magnitudinē sceleꝝ insanabiles reperiantur hos oēs ꝯuenientis sors in baratrū tartari deicit
Job unde nunq̄ȝ egrediunt̃. ꝛ Job in inferno nulla est redemptio. Timebat Dauid ꝙ in illa peste pleraq̄ȝ pars ī mortali peccato
2. Re.18. discederet ꝛ sic dannaret̃. sicut. 2. Re. 18. plorabat filiū Absalon ꝯtra psequutores timens ne ex tanta iniquitate in patrē dannatus esset. ideo non desinebat clamare in lachrimis fili mi Absalon. Absalon fili mi quis dabit mihi ut moriar pro te. ꝛ nolebat consolari.

¶ Laboraui in gemitu meo. ubi Hyero. ꝛ habetur de peni. d. i. obliti regie inquit ma
canon iestatis uolutabat̃ in cinere ꝛ lumen querebat in tenebris. laborans in gemitu. contra morē regū: Est eius tanto acceptior penitentia quanto altior humilianti se status.

¶ Lauabo per singulas noctes lectū meum
ꝯscientia idest ꝯscientiā in secreto discutiendo per singula peccata. que noctem horrant faciūt aliter lectū materialē esset īpossibile lauare singulis noctibus. vel lectū ſm Aug. idest
voluptatem ꝛ delectationē seculi in qua homo tanq̄ȝ in lecto dormit. quam lauat ille qui se ab ea conatur extrahere. Audierat Dauid in spiritu ꝓphetico pollicentē deum ī q̄cunq̄ȝ hora īgemuerit peccator salu᷒ erit Esechiel

voluptas

¶ Lacrimis meis stratum meum rigabo.
q. d. lachrimis pro tapetis regalibus utar ī tāta ubertate ut tanq̄ȝ riuuli emanent. tu dn̄e delectaris in fletu penitentiū. Ecce totus dissoluar in lachrimis.

¶ Turbatus est a furore oculus meus Uiderat 3. Re. 24. Et dixi tanq̄ȝ furentē Angelum in populum cum ense sanguineo. ut ēt Gregorius rome supra Adriani sepulchrum. ꝙ hodie propter rē gestā castrum sancti angeli appellatur ubi usq̄ȝ in hodiernū diē in tante rei memoria Angelus cū euaginato ense eminet. in mentē adhuc romanoꝝ redigēs tante liberationis beneficiū a tali peste. qui sternēdo ꝛ obscitando morte obibant ꝛ sepelientes super cadauera cadebant. Nec minuebantur heredes. A simili uisione territus est Oculus ipsius Dauid non tantum corporis sed mētis. Et semper deinceps caligare uisus est ꝛ nos in sceleꝝ nostrorum sepulchro latentes. ut inquit Hyeronimus non timemus minantes Angelum in Apocalipsi dicentem. Timete deum Timete deum. Timete deum ꝛc.

3. Re. 24. Gregori᷒ castrum sancti angeli pestis rome castrum sancti angeli rome Apoca.

¶ Inueteraui inter omnes inimicos meos
Inter demones ꝛ peccata que tanq̄ȝ capitales hostes saluti insidiantur inter quos inueteraui idest usq̄ȝ ad interitum anime ꝛ corporis ueni.

¶ Discedite a me oēs qui operamini iniquitatē Nunc ostendit fructū lachrimaꝝ ꝛ pie orationis

exauditio se exauditū spiritu prophetico intelligens.
Primo se recognoscēs implorauit ueniā. Se
cūdo lachrimis pniām egit. Tertio adesse
dñm per grām intelligens procul abicit oīa
uitioꝝ 7 demonū impedimēta ut cum deo
possit beatissima necessitudine copulari. Os
quomodo intellexit se exauditum quū intellexerit se exauditum Dauid. Re.
Doctores sentiebat Dauid diuinā presen
tiam p cordis sui hilaritatē 7 exultationem
7 sapientiā diuinoꝝ quā amiserat 7 uide
batur sibi cor ex̄ saltare p̄ letitia uelle i am
plexus pacificati dei. Preterea intellexit
exultatio ut habet̄. 3. Re. 6. per Gad prophetam
3. Re. 6. dei nunciū qui p̄cepit illi ex mādato diuino
Gad ut hedificaret altare q̄ n̄ papit̄ nisi mūdo
corde. i loco ubi habraā q̄ꝗ hedificauerat
i. pali. zi. altar̄ 7 ymolauerat filiū. 7 p descensus ignis
ignis prio parali. zi. q̄ erat signū diuine ppi
tiationis. ut Gen̄. 4.° de oblatione abel. 7
3.° Re. 18. 3. Re. 18. de Elia. iō ait discedite scilicet
Sathan sathan 7 satelites sui. dr̄. n. 1. parali. zi.
surrexit aūt sathan ctra ysrael 7 suscitauit
Dauid ut nūerarer populum. lactantius ad
donatum loquens de demone ait nā ille col
Lactā. luctator 7 aduersarius nr̄. scis q̄ꝗ sit caliduo
7 idem uidemus sicuti nunc uidemus. is
hec oīa h3 que alicere possunt p laqueis. 7
quidem tam subtilibus. ut oculos mentis ef
fugiant. ne possint hominis p̄sione uita/
ri. ymo ipsi quoq̄ gentiles. qui demonem
Sir. 6. colebant hoc idem de ipso aiunt Sir. 6. ad
phebi nondū patiens immanis in antro ba/
chatur uates. Magnus si pectore possit ex
cussisse deū tanto magis ille fatigat. ea ra
bidum fera corda domans. tamē Dauid ui
dens astare deū. nō dubitat cum demone
certaū inire ne solitā operetur iniquitatē.

Quoniam exaudiuit dñs uocē fletus mei

q. d. tāta fuit habūdātia lacrimaꝝ pp̄ter q̄ꝗ
exauditus sum ut ip̄e q̄ꝗ lacrie ligue offi
ciū assumētes in ɔcentu suspirioꝝ ipetu ab
infimo corde erumpentiū uocē usq̄ adcelū
emitterēt 7 exaudirentur.

Exaudiuit dominus deprecationem meam

more iubilātis animi psallit in deo 7 iteꝝ
atq̄ iterum q̄ tātum placet replicat.

Dominus oratiōem meam suscepit

i. gratāter sucepisse ostendit. tanq̄ si extēderit ad suscipiendū ma
nus. quo tā pio facto intellexit q̄ benigne re
deuntem suscipiat. 7 q̄ misericorditer non
dannet sed reum absoluat.

Erubescant et ɔturbentur uehementer omnes inimici mei

i. tanq̄ qui confusi erubescant 7 conturbā
tur fugiant demōes uidebat iā in spū pphe
tico q̄ sicut gaudium erat angelis dei de
ɔuersiōe sui. sic cruciat᷒ uictis demōibus.
ɔuertātur n̄ ɔuersione pnie q̄ nō cadit i de
mone sed conuersione erubescentie 7 cōfu
sionis retrocedendo a me iam exaudito

Et erubescant ualde uelociter

quam. diuina grā in istanti infunditur. 7
penitens ɔtra omnem suū conatum statim
liberetur ipseq̄ procul pellat̄ erubescit ual
de uelociter. pdest propterea mi Leonarde
hic psalmus ɔtra omne uitioꝝ pondus 7 ɔtr̄
omnē demonis insultum deuote psallentibus.

Psalmus scds penitentialis. 31. in ordine
psalmorum. qui uim ɔfessionis exprimit.

Beati quoꝝ remisse sunt iniqta
tes. Tria uidēda sūt circa hūc
psalmū undiq̄ nectar distillātē
Titulus duplex ponitur.
scd̄m hebreos 7 nos. Primo itellectus Dauid
quia nisi deus intellectum ad pniam illu/
minet minime a peccatis surgere possumus. i° titulus
uñ ipsemet Dauid in psal. altero ait deli/ psal.
cta quis intelligit. q. d. nemo nisi tu ostē/
deris dñe. 7 in hoc psal. 31. scribit̄ itel
lectum tibi dabo ut. i. te peccatorē intelli/ itellectus
gas. p̄. n. diabol᷒ agreditur itellectū regem
hominis ut possit p regem totum regnum
possidere. 6. ethicorum intellectus est ue

Aristo. rum boni. 9° ethicoꝝ intellectus est prin
Aristo. cipalis i homine. ⁊ sic homo maxie ē intel
lectus qꝛ denoīatio a nobiliori fit. iō dia/
bol⁹ p° ↄtra intellectū ingredit᷑ ⁊ deus ecō
in sanando p° illuminat intellectū ꝙ senti/
ens Dauid imposuit titulus ad intel ectus
Dauid. s. diffusum est hoc lum̄ diuine gra
tie. quo preuidit per hanc psalmodiam. se
omnes penitentes posse suis mederi vulne
ribus ⁊ sanari intellectus. quia sm̄ philoso
phū 10. ethicorum vnusquisqꝫ dirigere ds
intellectum sm̄ optimum eorum que sunt in
ipso ut sic possit duce intellectu ¶ sibi ⁊ ce
Aristo. teris ↄsulari. Aristo. p°. politicoꝝ omnes rō
ne ⁊ intellectu vigentes naturaliter domini
sunt ⁊ rectores alioꝝ. tale aūt beneficium
ab ipso quoqꝫ deo est testimonio ipsius phi
Aristo. losophi 3° rethoricoꝝ dicentis. Intellectus
est lumen ꝙ deus infundit anime. quo pre
uio ducimur. sm̄ eundem de regimine prin
cipum ad potentias intellectus nihil est dif
ficile. Idem. 16. de aīalibus. Solus intel
lectus intrat in nos ab extrinseco ⁊ ipse
solus diuinus. Quid miꝝ si Dauid spiritu
prophetico intellexit lumen intellectus sui
a deo si ipsi quoqꝫ philosophi naturali lu/
mine cognouerunt.
¶ Secundo titulus psal. est dicitur eruditio
titul⁹ psal. Dauid. s. ne amplius in uoluptate labat᷑
Eruditio p ꝙ ostēdit᷑ aliqd̄ secretū reuelatū ipsi Da
Dauid uid ↄtemplanti in amara dulcedine pnie
ꝙ fuit tam magnum ꝙ ipse quoqꝫ lingua
exprimere non potuit qꝛ talis suauitatis pe
nitentie iubilus est sm̄ ostiensem ꝙ lingua
exprimi nequit. Ego aūt reor si sententiā
nostram expectas o lector. qꝛ Dauid gu
stauerat fragilem pestiferamqꝫ delectatio
nem carnis cum Bersabe. pyssimum deū
infudisse scintillam suauissimi ⁊ amorosi di
uini dulcoris. quo inebriatus oium humana
rum delectationum omnino obliuisceretur.
ideo hec eruditio. erudit omnes haud de
serenda fore eterna gaudia pro tantillis uo
luptatib⁹ tā uelocibus i transitu. ut plerūqꝫ
exitus ostū p̄uenerit Oui. exit⁹ acta pbat
¶ Causa psalmi uidenda est. quare. s. fa/
2. causa ps ctus sit. Dauid. 3. Re. 2. in ocio domi
Bersabe remanens tēpore quo sui ad bella proces
ocium serant ¶ uidit e domo sua regia Bersabe
luxuria pulcherrimam vxorē Urie Ethei se lauā

tem ⁊ sensit statim cupidinis arma oc/
cultum inspirauit ignem ⁊ ueneno fefellit
Uritur infelix Dauid. hinc a libidine illinc
a ↄscientia trahitur. Trahit ratio trahit
⁊ sensus. Sed illa adhuc tanqꝫ regina in
trono residens sceptra tenens. mollitqꝫ aīos
⁊ temperat iras. tamen miserta tanto im Uirgilius
petu inferioꝝ virium quasi minantium re
bellionem. Condescendit ut rationem deceret
⁊ misit ad uidendum si soluta esset ut in
vxorem caperet ⁊ debilitati sue saluberri
mo remedio ab ipso deo dato consuleret.
quumqꝫ relatum esset illam viri optimi ↄiu
gem uoluptas quasi desperata impulit in
latus. s. dextrum in cor. ac uenti uelut Uir. p°
agmine facto. i. suspiria ⁊ desideria ⁊
impulsus amoris in magno impetu sunt exer
citus euertentes omne regnum rationis.
qua data porta ruunt. i. decernunt quaqꝫ Eolus
uia ⁊ modo haberi possit illa potiri. Nec uenti
obstat ruina minans. sed terras turbine
perflant. i. obnubilant omne regnum ↄsci
entie nequit possit uideri aut audiri. ꝙ
hinc rei uenerce obstet. Incubuere mari
totumqꝫ a sedibus imis. Una eurusqꝫ no/
thusqꝫ ruunt creberqꝫ pro tellis. Affricus
⁊ vastos uoluunt ad littora fluctus. 3.
uenti qui tantam in amante tempestatē
mouent. ⁊ tanta suspiria excitant sunt.
spes habendi timor admittendi. ⁊ sollicitu
do ⁊ anxietas non tardandi. ⁊ quid sequi
tur ex tanta tempestate nisi naufragium
ideo addamus presentemqꝫ Dauid intentāt
omnia mortē ⁊ sic quo ad deum uitiens
pro ea peccato periyt sed penitentia stetit.
¶ Uirtus psal. facit ad cognitionem sui ad 3. virtus
ↄfessionē erroris. ad rebellionē a demone psalmi
ad omnium gratiaꝝ impetrationem ⁊ per
fectam cum deo pacificationem. psalle naqꝫ
in hoc psalmo in omni carnis temptatione
⁊ illam mi L. fugabis procul relegabis As
modeum in extremo egipti. per uirtutem
predicte antyphone ⁊ hoꝝ sanctoꝝ uboꝝ

¶ Beati quorum remis se sunt iniquitates.

In priori psal. impetrauerat penitens i la
chrimaꝝ torrēte ex supbia sua ueniam.
⁊ exultauerat in iubilo maximo ex triūpho

demonū ⁊ pacificatione cū deo certificatus p descensus angeli ⁊ ignis in holocaustis in signū q̄ pnia q̄uis amaritudinem pferat in pncipio dulcedinē tn̄ talem in fine affert q̄ gustari quidē pōt explicari aūt minime. i hoc uero psal. exprimit̄ pnia pro tali crimine. Et exultatio obtempte uenie in quo puiderat Dauid ecclesias in hac psalmodia redeuntē benigne a diuo miāicordie amplexu recipiēdā. id sup scripsit titulū eruditionis ⁊ intellectus. q. d. Erudimini ⁊ intelligite qui diuinis uenerio sequunt̄ e stis hanc esse medelā tantoꝝ uulneꝝ crudi ⁊ asperrimi cupidinis. Sua menus uulnus

Ouidius opēqꝫ ferat. ⁊ erauerat ī amādo cor medeatur in penitēdo. Hac ergo humilit̄ ⁊ deuote

¶ Beati quorum remisse sunt iniquitates.

Penitētes apertis oculis, intellectus quos prius in sui dānū clauserant nullam maiorem mortalibus gratiā putant qꝫ disligatos se uidere a nexibus peccatoꝝ ⁊ demonis. in quo casu oībus felicibus sibi ipsis feliciores uident̄. ⁊ sic econtra infelices putant oēs qui in tali miseranda miseria peccatoꝝ

Aug. sunt. Aug. in soli. conuersus inqt sum ⁊ uidi tenebras meas in qbus fui. abissum tenebrosum in quo iacui ⁊ dixi. De tenebris meis in qbus lumen dei uidere non poterā. De cecitati illi pristine zc. Id̄ Dauid beatos nō in re sed in spe penitētes clamat. habent

arra enim arrā eterne beatitudinis. Iam beati

septem pauperes sunt spū solo. s. deo o.enti. Iā

beatitudi beati mites. ad oīmodam regulā rōnis suos

nes reducentes actus. Iā lugent pro crimine.

Mat. 6. ⁊ desiderio patrie. Iās exuriunt iusticias nequeuntes in bono saciari. Iā misericordes sūt ipsius ⁊ alioꝝ saluti cōe m̄erti. Iā mundo corde in tāta munditia ut ipsiꝫ qꝫqꝫ deū ɔtemplent̄. Iās pacifici domitis interioribus uinc us corporis, ut suma sit inter deū ⁊ aīam pax. ⁊ inter aīam ⁊ corpus. Iā beati patiētes ut quanto grauiora passi sint tanto alacriores.

¶ Et quoruꝫ tecta sunt peccata.

Non q̄ aliquid ipsi deo possit tegi ⁊ abscondi in cuius ɔspectu oīa nuda sunt. Sed nō respicit illa

tectum dei amplius ad puniendū. saltē in inferno audi

quō Tho. in questionibus disputatis de Tho. malo declaret hūc passus allegando. primo Cassiodoꝝ. dicit id̄ tecta dicunt̄ qꝛ illa noluit deus agnoscē sed ignoscere. q. d. abolita sunt. ne illa non puniat eternaliter. Uidere enī dei respectu peccatoꝝ est pu

nire. Aug. Si hō peccata sua tegit deus Aug. detegit. si hō detegit deus tegit. Alibi Dauid psal. Auerte faciē tuas a peccatis meis. s. puniendis. q. d. auerte a peccatis faciem tuam ⁊ non a me.

¶ Beatus uir cui non imputauit dn̄s peccatum.

s. ad dānationē. timebat enim mori in peccato illo ⁊ dānari.

Tho. in q̄stionibus disputatis de malo ait Thomas imputatur alicui peccatū in quantū p ipsum impedit̄ a ɔsequutione ultimi finis. qui est uita eterna qꝛ cū sit summū bonū. non patitur secū aliqꝫ bonitatis diminorationem in quantū hō per culpā fit uituperabilis ⁊ habet indecentiā quandā ad tantū bonum ⁊ ex quo est reus ⁊ obligatus ad penā impeditur a beatitudine. Beatus ergo uir. s. penitens cui nō imputauit dn̄s peccatū nec quo ad culpam. nec quo ad penam.

¶ Nec est i spiritu eius dolus.

qꝛ. s. fm Nico. de lira uere

penituit o terqꝫ ergo q̄terqꝫ Nic. beati ueri penitētes. Hic Hiero. ait. hic ostēdit Dauid cui nō imputet peccatū deus illi. s. i quo dolus nō est. qꝛ se accusat quū peccator sit corde tenet q̄ ore confitetur.

Qualis fuit Natanael Iohānis p°. Uere Natanael israelita i quo dolus nō est. i. nihil ad gratiam uel ad odiū ficte loquitur. q. d. Dauid ueri penitētes felices se existimare p̄nt. quū sibi a miāicordia dei. deleta peccata sint.

¶ Quoniā tacui inueterauerunt ossa mea.

qm̄ non sum ɔfessus errorē meū uires animi que designant̄ p ossa. in quibus ɔsistit robur corporis inueterauerūt. i. propinquauerūt ad

mortem ⁊ in dies fiebam debilior ad resi stendum peccato.

¶ Dū clamaré tota die

Idest dum continue cauciarem ne supra me appareret iudicium dei in aliqua mani festa apparitione uel punitione. uel dum clamarem cotidie non ad te medicum pro sanitate sed predicando me iustus Aug. uero in hoc loco dit q̄ inueteratio ossiū defectus fortitudinis est spiritualis. q. d. heu miser tacui peccata dum clamaré me rita. uti pharīseus in templo. Gre. Si me dicinam expectas os ut uulnus detegas uulnera enim clausa plus cauciant. Sed dum putredo que intus feruet eicitur ad salutes uulnus aperitur. Ysaie p° uulnus ⁊ liuor ⁊ plaga tumens. Non est circum ligata nec fota oleo. Nec curata medi camine. sed operepreciuꝫ est audire quo modo tacendo in maiora peccata ruerit Dauid. Dum sensus rebellasseut omnino rationis imperio misit pro Bersabe z. Re. xi. Que statim sanctificata est. idest mū data ab immunditia mēstrui scilicet in futuro. purgata quia grauida. Unde Dauid statim misit pro viro suo Uria qui erat in bello ut iaceret cum vxore ⁊ puer sibi adscriberetur. ⁊ sic mulier libetaretur a lapidatione ⁊ peccatum melius occultaret. Et interrogauit eum quomodo ageretur res belli ⁊ dimisit ire in domum suam. Et statim sequutus est eum cibus regius qui renuit. Sed Dauid fecit illum comede re ⁊ bibere corā se calidissima ut obliuio ni traderet archam domini que erat in p̄ lio ad quam habebat animum. ⁊ cognosce ret uxorem. Quumq3 nollet. scripsit Da uid Joab duci exercitus. ut poneret Uri am ex aduerso inimicoꝝ in prelio ut inter ficeretur ab hostibus. pro quo etiam mul ti alij qui illum defendere uolebant occisi sunt. Uxor autem audita morte viri simu lauit lachrimis occultum gaudium. ut Ce sar habens in manibus Pompei caput. sentiebat enim se per hoc periculum lapi dationis euasisse. ⁊ reginam futuram. Ecce quomodo tacendo ⁊ non confitendo debitis sacrificijs preceptis in lege Adul terium Dauid cecidit in proditionem ⁊

Aug.

Gre.

Ysaie p°

z. Re. xi.

mulieris lachrime Cesaris lachrime

homicidium. Non solum Urie sed etiam cumplurium aliorum. hinc patet q̄3 peri culosum sit non confiteri.

¶ Quoniā die ac nocte grauata est super me manus tua.

q. d. continue timebam manum ultricem tuam. Lento ⁊ enim passu ad uindictam sui diuina procedit ira tarditatemq3 supplitij grauitate compensat. Ouidius Si quotiens peccant homines sua ful mina mittat Jupiter. Exiguo tempore in hermis erit. Uides lector quomodo fugit impius nemine persequente. stimulatur peccator a conscientia que est ille Minos ⁊ Eacus ⁊ Radamantus inferni iudex. secundum Platonem libro de contemnen da morte. Et secundum Omerum xi. Edissee. Et Uirgilius 6° eneydos. Hic dicitur dannare homines apud inferos. quia conscientia dannandis dannationem dictat ⁊ minatur.

Ualerius

Ouidius

Minos Eacus Radamātus

Plato

¶ Conuersus sum in erunna mea dum cō figitur spina.

Conuersus sum a tanta peccatorum erunna ⁊ miseria pe riculosa. dum morsus conscientie figebat in corde meo uel spina. hic melius signi ficat puncturam doloris peccati ex lumine gratie. Unde statim peccatores conuer tantur ad dominum. Sic redijt. Eze chias. Sic Nabucdonosor. Sic Manasses Sic filij Jacob. Sic Magdalena apud nos. Sic latro in cruce. Sic Paulus. Sic ceteri conuersi in planctu ⁊ fletu ad do minum.

penitētes cōuersi

¶ Delictum meum co gnitum tibi feci et iniustitias meas nō abscōdi.

Uidimus quid tacēti pec catori euenerit. in quale fere baratrum ⁊ laberintum ceciderit.

Nunc prestat videre quale bonum confi/
parabola tenti penitenti euenerit. Et nota ysto
Nathan riam z. R. iz. Misit dominus Nathan
prophetam ad David dicentem. Dic mihi
o David iudicium. Duo viri erant scilicet
z. R. iz. David ⁊ Urias. unus diues scilicet tu. alter
pauper scilicet ille qui nihil omnino habe
bat preter ouiculam unam scilicet uxorem
quam emerat dando pro illa dotem. Et
nutrierat a paruula. quia scilicet communica
bat cum illa in cibo ⁊ lecto. Diues autem
idest David habebat plures scilicet uxores
Quum autem peregrinus quidem venisset
diabolus idest diabolus qui alienatus est a communi/
tate ciuium celestium. Fecit illi conuiuium
per consensum scilicet in adulterium in pro
ditionē ⁊ homicidiū in quibus libēter nescitur
diabolus. Hanc parabolam dixit sapiens
Nathan ut David ignorans seipsum con/
demnaret. ⁊ sic frontem non haberet defen
dendi peccatum suum ⁊ bene consuluit.
Tunc David statim respondit filius mor
tis est qui fecit hoc idest propter horrores
facti dignus est morte. Ouem reddet in
Exo. zz. quadruplum scilicet secundū legem. Exo. zz.
filius Et sic fuit quia mortui sunt illi quatuor fi
Bersabe lij. Primus natus de adulterio Bersabe.
Absalon Secundus Absalon. Tertius Amon.
Amon Quartus Adonias. Ideo statim applicās
Adonias parabolam ad propositum ait. Et tu ille
es. Uriam Etheum percussisti gladio ꝙ
obrem non recedet gladius de domo tua.
Et sic fuit quia frater fratrem occidit Ab
salon Amon ⁊. Salomon Adoniam ⁊ su
scitabo super te malum de domo tua. Ab
salonem volentem inuadere regnum ⁊ dor
miet cum uxoribus tuis i oculis tuis. i. in
die corā oībus in penam. s. peccati de adul
terio. Tunc David tactus dolore cordis
peccaui intrinsecus gemens ait. Peccaui domine
que confessio tantum placuit deo ut statim
per prophetam ipsum absolueret. quia sta/
tim addidit. dominus quoqꝫ transtulit pec
catum tuum quantum scilicet ad culpam
propter penitentiam. ⁊ quantum ad penas
in filium natus ex adulterio. Licet tu esses
morte dignus. Ex quo patet ꝙ per annū
fere in tali peccato inueterauerat David.
Unde ex tanta indulgentia quasi resurrect⁹
a morte exultat ⁊ iubilat ac docet pe/
nitentes psallere. Ut ipsi quoqꝫ post con confessio
fessionem exultandi ⁊ iubilandi causam ha David
beant. ⁊ non solum coram Nathan confessus
est peccatum suum. sed coram omni populo
obtulit precepte sacrificia pro peccato. ex
quibus omnes cognoscere poterant. David
lapsum in peccato carnis. Et duo confi/
tetur David. Primo peccatum obmissio obmissio
nis dicens. Delictum meum idest peccatū
in quo deliqui non faciendo ꝙ debui.
ꝙ omnino delere disposui. qui haud sibi
conscientiam faciunt de peccato obmissionis
errant. Secundo peccatum commissionis. commissio
Ideo ait iniustitiam meam non abscondi.
Quid iniustius presertim regi. qꝫ iustum
⁊ innocentem opprimere ⁊ proditore ꝙ
deterius est. ⁊ mundam uxorem illius de
turpare. iniuriare uirum ⁊ pro merito illius
occidere. Neqꝫ in tali rege erant illi duo duo pedes
necessarij pedes rei publice secundus Moy rei. p.
si Solonis Ligurgi Iustiniani ceterorūqꝫ
legum latorum scilicet remunerandi bonos
⁊ puniendi reos. Ideo ait non abscondi.
detexi ut tegeres. quia quum tegimus tu
detegis. quum nos agnoscimus tu ignoscis
quum confitemur tu absoluis. quum excu Gñ. 3.
samus tu condemnas. Exemplo Ade Gñ. Gñ. 4.
3. ⁊ Caym Genesis 4. cap. Caym

Dixi confitebor ad uersum me iniustitiam meam domino et tu remisisti impietatē peccati mei.

Nōdū exerat a corde confessio. Nondum
ad os peruenerat. Dixeram solum ⁊ dispo
sueram confiteri. Tu audisti ⁊ exaudisti
uocem cordis. q. d. Non prius decreueram canon
confiteri. ꝙ tu absoluisti. Hic clamat Au Aug.
gustinus ⁊ habetur de peni. dis. i. cap. latro
Magna misericordia saluatoris ꝙ ad solam Lasarus
promissionem peccata dimittat. Nec imme Magdale
rito remuneratur uoluntas in bono. sicut na
damnatur in malo. sic fuit latro in cruce prodigus
⁊ Lasarus sic Magdalena ad pedes xpi leprosi
sic filius prodigus Luce. 15. Surgam ⁊

⁊ ibo ad patrem meum ⁊ dicam pater pecca
ui in celum ⁊ coram te. ⁊ pater uenit illi
obuiam. sic deus Dauid dimittendo impie
tatem peccati. Quid enim magis impium
quam tulisse uxorem ⁊ occidisse prodito/
rie uirum iustum ⁊ sanctum pro cuius de
fensione, tot etiam mortui sunt. ⁊ si lector
ad solam promissionem. deus peccata di/
mittit. quid credo faciet ad opera. Quis
psal. ergo adiciet enarrare misericordias domini
quas in eternum cantabo. Propterea inquit
Dauid quia miserationes eius super omnia
opera eius. Doctores theologi septem di/
cunt exprimi. Notanda in hoc uersu circa
confessio confessionem. Primo premeditatio ibi dixi
dixi con scilicet ex prehabita consideratione ⁊ deli
fitebor beratione peccatorum ad confessionem ac
Ysaie cedere proposui. Ysaie. 38. Recogitabo
38. tibi omnes annos meos. Uotum enim con
fessionis habet confessionis effectum. Se
cundo expressio ideo sequitur confitebor.
idest pronunciabo. prius enim tacueram.
Tertio ueritas ibidem confitebor idest si
mul corde ⁊ ore fatebor. Si enim cor di/
scordat ab ore ⁊ econtra a corde os nõ est
excusatio confessio sed fictio secundum Thomam in
ↄfitentiũ 4.° senten. Quarto accusatio ibi aduersus
me. Quidam deum. quidam fata. quidam
demonem. quidam corpora celestia. quidã
complexionem. quidam uxorem. quidã in
illa uirum accusat. Audi Dauid aduersus
Jsaias io. se confitentem exauditum. Job io. Dimit
tam aduersum me eloquium meum loquar
in amaritudine aie mee. Quinto propue
taa ibi iniustitias meã non dicit merita mea
sed demerita. non bona sed mala. nõ uirtu
tes sed uitia. non aliena sed tua. haud enim
deus causa peccati tui est sed tu. nõ fata
Non constelatio. non demones. non com
Tho 3.° plexio necessitates imponunt. Lege Tho
ↄ̃ gẽtiles ma libro 3° contra gentiles cap.° 91. Hic
Aug. Augustinus clamet ergo inquit eger ad
medicum ⁊ dicat cum libero arbitrio crea
uit me deus ⁊ tñ si peccaui. Ego peccaui
non deus. non fatum. non fortuna. non
diabolus me coegit sed ego persuadenti cõ
sensi. Et dicat cum Dauid sana animam
meam quia peccaui tibi. Ego inique egi.
Sexto discreta ibi domino idest ad hono

rem dei. de preterita offensa penitens ⁊
de futura. nihil audire uolens. Josue 7.° Josue 7.°
Fili ↄfitere peccatũ tuũ ⁊ da honorem
deo ⁊ domino idest sacerdoti locum dei
tenenti. Septimo fructus ibi ⁊ tu remisi
sti impietatem peccati mei. Propter quod
statim dixit illi Nathan propheta transtu
lit dominus peccatum tuum. Et nos sacer
dotes quum talem in confitente dispositio
nem uidemus. possumus statim dicere.
transtulit dominus peccatum tuum a te
quid ergo utilius penitere conteri ⁊ con
fiteri. Ecce lector ante petitionem medi
cus medicina salutaris se ultro offert infir
mo sine qua actum erat de re sua. quid
tardamus ⁊ nos dicere aduersum nos ini
quitatem nostram. quam si dixerimus nõ
ille saluator Mathei. 24. Dicet ite male/ Mat. 24.
dicti. quam si dixerimus statim. uox patris
intonabit. ut in iordane ⁊ thabor. Hic thabor
est filius meus dilectus in quo mihi bene
complacui. ipsum audite. q. d. Hic erit
heres qui beneplacita mea de salute sua
adimpleuit. ipsum audite idest exẽplo pe
nitentium moueamini ⁊ uos in desiderius
salutis uestre. non pugnetis contra salutes
uestram.

¶ **Pro hac orabit ad te omnis sanctus.** quasi di
cat om
nis purus firmus ⁊ eleuatus pro hac gra
tia quam tu mihi dedisti orabit ad te. di
citur sanctus firmus in proposito nõ pec
cando. purus per impetratam gratiam iu
stificantem. eleuatus per spem superne glo
rie ne scilicet labatur aliquando in peccato
uel dic omnis qui habet desiderium firmã
di ⁊ eleuandi ⁊ stabiliendi desiderium in
te orabit talem gratiam quam tu mihi fece
sti. Orans semper a recidiuo liberari ne de
terius. teste xpo aliquid sibi contingat.

¶ **In tempore oppor tuno.** Quando scilicet culpa remis tempus oportunũ
sa est quando offensa leuata.
tempus est exaudiendarum precum. Tunc
clamabis ⁊ dicet ecce adsum dominus de⁹
tuus tempus oppoztunum in quo dat᷑ pluuia pluuia

serotina ⁊ temporanea serotina ⁊ temporanea. Est tempus uite presentis. tempus opportunum est quando deus tangit tibi cor. nullicubi melius possunt impetrari gratie. q̃z quando datores sunt in tempere ⁊ bona dispositione. Sic quando deus ultro pulsat ad hostium cordis statim aperiendum illi est. Cantica dtinue clamat. aperi mihi soror mea spōsa.

Veruntamen in diluuio aquarum multarum ad deum non approximabunt.

quasi dicat tempore uehementium temptationum non sunt expectanda quando bufera ⁊ turbo terribilis insurgit ⁊ efficit de die noctem. Oui. Oui.
Dus licet ⁊ modici tangunt p̃cordia motus. Si sapis in primo lumine siste pedem. Item principiis obsta. Dum in portu nauis est. precauendum est futurum periculum tempestatis non postq̃z nauis est in alto mari. ubi oportet illam cum fortuna preliari. Aristoteles. Paruus error in principio magnus est. in fine. q. d. Propheta ⁊ bene consulat clamandum quippe est in omni tribulatione ad dominum. tamen prestat ipsum precauere insultum temptationum quasi intollerabilem. Aristo.

Tu es refugiũ meũ a tribulatione que circũdedit me.

o. ex adulterio ⁊ homicidio pp̃etrato quasi dicat. Quamuis maxima fuerit tempestas ⁊ mererē submergi. tamen porrexisti manum. eduxisti naufragum. fuisti refugium non meis in te meritis. sed tua solita clementia.

Exultatio mea erue me a circundantibus me.

Quasi dicat. O omnis causa exultationis mee sicut enim peccatum est causa tristitie. ita absolutio a culpa ⁊ liberatio a pena est causa indeficientis exultationis. Ex quo semper exultabit spiritus sanctus meus in deo salutari meo. Sed quia non minor est uirtus. Quam querere parta tueri casus inest illic. hic erit artis opus. ideo obsecro Oui.

Erue me a circundātibus me.

A demonibus qui penitentibꝰ dtinue astāt ut impellant si possent. conuersos ad recidiuum. promisisti enim. 2. Re. 7. 2. Re. 7.

Intellectum tibi dabo ⁊ instruam te in uia hac qua gradieris firmabo super te oculos meos.

Post deductionem arce fecerat talem promissionem deus Dauid. promissio
quasi dicat debes seruare quia promisisti dei dauid
tu summa ueritas. uel dic q̃ statim factus est ũbum domini super Dauid dicens.

Intellectũ tibi dabo

idest aperiam oculos intellectus tui ut uideas ⁊ intelligas delicias celi. quāto p̃sunt terrenis ⁊ ducā te in cellā uinariā inebriabo te nectare meo. ⁊ sic firmabo super te oculos meos idest firmum te a recidiuo ut petia reddam. Dantes ultimo paradisi. dantes
A quella luce coral si diuenta.
che volgerse da ley per altro obiecto.
e imposibile che may si consenta.
Et sic habebo causam nunq̃z remouendi oculos a te idest quia semper tua opera mihi placebunt. Nunc Dauid letus in tanto munere exultans iam per spem in gaudio superni boni cupit nos ēt hoc bono frui di.

Nolite fieri sicut equus et mulus in quibus non est intellectus.

q. d. Sitis ueri hoiēs ⁊ rōnales equꝰ est equus
aial audax bellicosum luxuriosus impatiens mulus
amore sm Aristo. Plinium ⁊ Albertum

Neptūnus aiunt antiqꝫ Neptunnus ꝑcussa terra suo
Pallas tridēte emisit equū. Pallas ꝟo ꝑcussa terra hasta emisit oliuā. ⁊ ꝓfuit Pallas ꝓposita armata arci athenaꝝ qꝛ oliua pacis. vꝫ equo belli ꝓferri. Mulus ex equa ⁊ asino ⁊ asina ⁊ equo orit᷑ sine itellectu ⁊ sterilis est calidissimus. Per hec duo aialia. equū fertilē ⁊ mulū sterilē innuit. qꝫ q̄uis nobis videat᷑ qꝫ res venerea pariat aliquā voluptatem. tn̄ semꝑ ut mulus sterilis est. quia quo magis plena. tāto magis vacua. Ideo
philosophi phi Euripo cōparauerunt volupeatē. Plato
Plato idē in cōuiuio corp⁹ nobis carcer. sensus satelites sunt. q nil aliud curāt nisi ut in his tenebris nos diutius mergāt. ne ad locū suū patriāqꝫ celestē animi euolēt unq̄. quasi velit dicere Dauid ut mini rōne ⁊ itellectu alter rex altera regina sit in ducatu vite
Mercuri⁹ ne ꝟm Mercuriū trimegistū tanq̄ ex mē
trimegi te ad sensus. ⁊ ex hoie ad bestias labamini
stus hinc phi ⁊ poete. finxere homines in bestias versos. nō qꝫ ita sit ꝟm veritatē. quū una spēs in alteram mutare nō possit ꝟm
Aristo. phm 4° metha. Sꝫ ut ostēdant abiussionē rōnis. ⁊ intellectus i hoie. sine qbus luxuriosus remanet equ⁹ ⁊ mulus auarus lup⁹ ⁊c̄.

¶ In camo et freno maxillas eoꝝ cōstrige qui nō approximāt ad te

seqtur ꝓpha versus ad deū orans ꝓ nobis ⁊ methaforā de eqs ad frena seqtur. q. d. Dere oblecto ad cohercēdos equos ⁊ mulos i. bestiales ⁊ steriles motus carnis frenis leuibus ⁊ grauibus maioribus ⁊ minoribus ꝓut tibi expedire videbit᷑. qꝛ pena dat in
psal. tellectū. vn̄ alibi ait. Multiplicate sunt ifirmitates eoꝝ. postea accellerauerūt. fac ut tibi ad nutū obbediāt ut equi ⁊ muli sub bono freno. q dirigunt᷑ ꝟm imperiū dei sui. Deinde propheta ad nos.

¶ Multa flagella peccatoris.

s. sunt parata ifinita flagella ifernū. q. d. si amore nō trahimini salutis timore penaꝝ vel melius spe illoꝝ bonorum quia.

¶ Sperātes aūt in dn̄o misericordia circundabit

qꝛ spes salutis a diuina misericordia amplectit᷑ ⁊ circūdat᷑ ne ab aliquo latere possit ledi.

¶ Letami i dn̄o et exultate iusti.

q. d. qd ergo cause ē qꝫ nō exultetis ⁊ iubiletis in spe ut i brachia illa diue misericordie ꝑuenire possitis ext̄ saltare. cogat᷑ gaudiū tantū sit.

¶ Et gloriamini oēs recti corde.

Iā nūqꝫ exultate o recti o boni o iusti i gloria illa hic ꝑ spē. illicqꝫ demū in re. qꝛ
ē merces ꝟm Lactantiū li° de ira dei. quā Lactātius
statuit a pricipio deus sanctis mētibus incorruptis q̄ se ab oī labe. itegras imaculatasqꝫ cōseruant. Que ergo gr̄a m L. ē q̄ in hoc psal. ipetrari nō possit. qd obstat quī nō semꝑ pliant corda nr̄a añ deū ⁊ liquefiāt ab ubertate dulcedinis eius.

Psalmus tertius penitētialis i ordine psal. 37. q perducit ad sabbatū getis eterne.

D Omine ne in furore tuo arguas me.

Circa hūc quoqꝫ psalmū tria vidēda sunt ad alliciendas iflamādasqꝫ aīas in desideriū salutis sue. Primo titulus. Secūdo causa Tertio virtus psalmi ⁊ utilitas.
¶ Primo titulus psal. Apud hebreos ꝟs p° titulus
Rabi Samuelē dr̄ Dauid ad recordandū. quāta. s. sit iniqtas ⁊ mesria peccātis ⁊ quāta monarce diuus summi. idulgētis misericordia ⁊ felicitas. qꝫ si saperēt hoies. si mens nō leua ēēt. nūq̄ a memoria laberetur. qd absurdius esse pōt q̄ꝫ maximo bn̄factori suo deo rebellare. sibi ipsi i salutes cōtrariū ēē. vn̄ dn̄s ꝑ ꝓphās Ihere. 2° hiere. 2°
admonet dicēs. Vide ⁊ scito. qꝛ malum ⁊ amaꝝ ē reliquisse dn̄m deū tuū. ⁊ non esse timorē eius i te in quo ꝟbo tria tanguntur. Primo dicit remorsus. ibi scito. s. iteriorē sinderesis ⁊ vide exteriora opera Secūdo tangit᷑ pena sequens. ibi qꝛ amaꝝ B 4

est. Nullũ enī peccatū imo nulla ī mūdo
delectatio est. q̄ aliqua amaritudine nō sit
respsa. Tertio tāgitur cā efficiēs. s. culpa
ibi nō ēē timorē dñi in te. s. filialē quo ma
Malachie xime honorat' deus. Malachie p°. Si ego
primo dñs ubi ē timor me⁹. ꝓpter timorē ēt magis
peccatū uitat'. Ad hec ergo recordāda asse-
runt hebrei talem a Dauid titulū impositū
Opero. Eo aũ nos titulū dicit ēē Canti
cum Dauid ī recordatione sabbati ⁊ a leuit'
ꝓpterea ī sabbato cātabat'. ut ꝑ huius dul-
cedinē psalmodie ad sabbatū qetis eterne
ꝑueniret. ⁊ re uera imensa dulcedo in psal
lendo reperta ē. testat' Dauid ī psal. Quas
dulcia faucib⁹ meis eloq̄a tua sup mel ori
meo testat' Salomō filius eius in cāticis p°.
Dulciora sunt ubera tua uino fragātia un
guētis optimis. iō īuitamur ad idē in psal.
Dauid ꝑs Exultate deo adiutori nr̄o iubilate deo iacob
Salomon testētur ī fornace pueri ī cātico ubi oēm cre
tres pueri aturā īuitāt ad psallēdū. o qualē caritatis
flāmā ī corde. q̄ ī medio fornacis ardētis
facit q̄si uentū roris flātē. testat' ī psallen
Moyses do Moyses cū Maria sorore in psal. Cante
Anna mus dño gloriose. Testat' delbora ꝓphissa
Samuelis ⁊ anna Samuelis mater. testetur ⁊ ipsa glo
Maria riosa uirgo ī exultatione spūs ī deo saluta
uirgo ꝑs ri suo ⁊ repleti spū sancto Zacharias ⁊
Zacharias Simeon quū ī illo bñdictū dñm deū ysrael
Simeon itonaret spūs sanctus. ī isto ēo tā īquā facta
ꝑdulcedine sua. Nūc dimittis seruum tuum
dñe sm ꝟbum tuū in pace ꝛc.

2° cā ¶ Secūdo cā h⁹ psalmi qr. s. Dauid editus
sit. uidēda ē ubi tex. aīat q̄ anxietas aī
ipsius d. in pnis extitit more amātis īpatiē
ter tantū amari effrusas dolēs q̄uis enim
Dauid scitierit sibi dimissa hec duo supiora
peccata superbie. s. ⁊ adulterij tū se recogno
scens ⁊ uidēs qd merebatur adhuc summe
personā peccatoris. iterū atq̄ iterū ueniam
penitētis illius ī quo eū offenderat ut aliqū
euenit uxori cui adulteriū iā uir peperit.
tū semper iniurie memor ex dimisso ēt pec
cato se humiliat. ⁊ īdulgentiā plorat. Est
enīs mos amantiū ēt post demissionē crimi
nis ueteri aspectu illius q̄ ē tanq̄ purga
toriū aīe ad delendā penā prout iā culpa
deleta est. Sic uidemus in Dauid

3° uirtus ¶ Tertio uirtus psal. dei unitas q̄ maxima
est. qr ī hoc deuote psallēdo perducimur in
sabbatū eterne qetis. iō Dauid ī recordatio
ne sabbati apposuit titulū. ut iter angustias
mūdi ⁊ illecebras uoluptates memores sem
per eterni sabbati simus. ī cuius cōparatione
ois dulcedo amarescit ⁊ ois amaritudo dul
cescit. ubi nota plura sm Tho. prima se. Thomas
q. 102. ar. 4° Primo q̄ sabbata ⁊ festa eter sabbatum
nas figurant letitiā. Erāt enī apud iudeos festa
9. solennitates. primo quolibz die mane ⁊ 9. festa
uespere ymolabat' agn⁹ per q̄ repñtabāt iudeorum
perpetuitatē diue beatitudinis. 2° oī die ī q̄libz die
sabbati in memoriā bñficij creationis rerū 2. q̄libet
3° q̄libz mēse ī luna noua festū neomenie sabbato
ī memoriā bñficij gubernationis. 4° pasca 3° quolibz
ī aprili q̄ totus solēnis erat in memorias mense
bñficiorū in exitu de egipto. 5° ī estate in 4° ī aprili
penthecostes 50° die post pasce in memoriā solenni
date legis. 6° prima die mēsis aprilis festū 5° in pen
tubarū ī memoriā liberationis ysaac de mor thecostē
te. uñ illo festo cornibus pecorum bucina 6° prima
bant in signū q̄ illa die liberatus ē ysaac die aprilis
ne ymolaret' pecore substituto ꝑ eo. 7° festū 7° decia
ꝓpitiationis decia die mēsis aprilis ꝑ ꝓpitia die expia
tione populi de adoratione uituli. 8° sceno tio
phegia. ī tabernaculorū. 7° die mēsis aprilis 8° sceno
ī memoriā deductionis per desertū ubi ī ta phegia
bernaculis habitabāt ubi hēbant fructiferos
ramos ī signū q̄ ꝑ aridū desertū ad terras
fructiferā deduxerat illos dñs. 9° festū fit
octaua die septimi mēsis. s. cetus ⁊ collecte 9° collecte
ī quo colligeban' a populo q̄ necessaria erāt
ad expēsas diuini cultus. uel ad subueniēdū
necessitati pauperū. Secūdo circa sabbatū
uidendū q̄ quiescendū ē ab opere corporali
in diuīs meditationib⁹ sm Tho. 2. 2. q. 122. Tho.
ar. 4° sicut corporali refectioni ⁊ quieti de
putatur aliqđ tps sic spūali refectioni qua Gñ. p°
mens hoīs reficitur deo. iō Gñ. p° Requie quo requi
uit die septio ab oī opere q̄ expon tur a euit
doctorib⁹ sic. requieuit qr postea sm Aug. Aug.
nihil noui fecit. in spē uel requieuit .i. ope
ribus nō īdiguit ut ī eis requiesceret sed in
seipso quietus fuit sm Bedā uel requieuit
idest rōali creature ī se requiē ꝑstanit ut
illuc desiderio feramur quo requiescamus.
sicut facē dicitur quū ipso in nobis operāte
facimus ⁊ cognoscere quū cognoscimus sic
requiescere quū eius munere quiescimus sm
Aug. uel requieuit .i. significauit q̄ post
opera in ꝑsenti dat requiē in futuro. ideo
Leuitici 23. dicitur oē op⁹ seruile nō faciet' Leui. 23.
in eo. Nota Nūi. 15. si fuit lapidatus qui Nume. 15.

collegit ligna i die sabbati: quātomagis q cō
mittit i die festo furtū. periuriū adulteriū
Exo.23. zc. Exo.23. pcipiuntur ipsa quoqꝫ aīalia
requiescē.i.bestiales motus nō tm̄ exteriores
pia loca' s; iteriores. in auxiliū ꝙo pioꝝ locoꝝ cū
dispēsatione illoꝝ ad quos pertinet possu/
mus laborare. quatuor ēt alij casus i die fe
Thomas sto laborare pmittūt fm Tho. 2. 2. q.
quatuor 122. ar. 4. p° ppter nutritionē corporis.
casus in 2° ppter defensionē innocētia. 3° propter
qb° i festo curationē languidoꝝ. iohis 7. mihi idigna
ls laborare mini qꝛ totū hoiem saluū feci i sabbato. 4.
quare sab ppter uitationē alicuius piculi iminētis. 3°
batū in do qꝛ sabbatū septia dies in dn̄icam diē octa
n inicam uas mutatur triplici rōe. p° rōe pfectionis
mutatur ut.n.Damas. dicit. Cū uenerit qḋ pfectū ē
Damas. euacuatū ē qḋ ex parte ē. ita euacuata est
corporalis genitū ꝛ suitutis lex opleta ē.
Leo papa ꝛ libertat' lex donatur. Et Leo papa sic dic̄
Dies dn̄ica tātis diuinaꝝ dispensationū mi
sterijs ē ɔsecrata. ut qcqd insigne a dn̄o ē
ɔstitutū i terris. in h° diei dignitate sit.
dn̄ica dies gestū. i hac die mūdus sumpsit exordiū. in
hac ēt die ꝛ mors interitū. ꝛ uita accepit
principiū. 2. rōe significationis. Nā dies
sabbati fuit istituta ad significandū qḋ fu
turū erat. scilicet quietē dn̄i i sepulcro. Sꝫ
dies dominica figat qḋ iā pteritum est ꝛ
pn̄s. s. refectionē dn̄i q facta ē die dn̄ica
ꝛ iam gloria resurgētis est pn̄s in celis.
Innocē ūde inocētius papa. Diē dominicā ob ue/
tius nerabilē resurrectionē dn̄i nr̄i iesu xp̄i nō
solū i pasca celebram°. uerū ēt p singlas
ebdomedas ipsi° diei imaginē freqntamus
canon de ɔse. dis. 3. c° sabbato zc. Tertio rōe
uacationis nā rō pricipalis istitutiōis sabbati
apud iudeos fuit ad signādū qetē aiaꝝ post
mortē l' ad figandā cessationē a crīe q duo
bus modis accipit' l' fm ptē tpis sicut ac
cipiebat' a rudibus ꝛ carnalib° iudeis q cre
debāt solū tūc tpis. s. die septia uacādus
ēē a petō aut sp sic a xpianis qui sciūt oi
tpe se debere ab illicitis abstinē ꝛ iō sabba
tū n̄ ē seruādū tpe grē s; uitandū. vn̄ Da
mas. Celebramus refectionis diē i q dn̄s te
sus uite pricepas ꝛ saluator hoēq spūaliter
deū colūt i pmissam hēditatē itroduxit sup
ple iā i spe i q ipse pcursor nr̄ itrauit ꝛ re
surgēs a mortuis aptis ei celestib° portis
i dextera pr̄is corporaliter sedꝫ ubi ꝛ q spi
rituale letitiā suant itroibūt. i requiē eter

nam in secula seculoꝝ amen.

Dn̄e ne infurore tuo arguas me

ut luciferū qꝫ deieci deiecti a deo
sti ut hn̄anū genus
i diluio ut sodomitas ut egiptos assirios ysrael
pluries amorreos ydumeos philesteos. nō
sicut pharaonē antiochū sennacherib. cete
rosqꝫ tui rebelles. qꝛ h° hūeris mes i sup
portabile ēēt nō fm rigorē iustitie sed fm
tēperamentum mīsicordie.

Neqꝫ i ira tua corripi as me

i' die ire ꝛ calamitatis iudicij.q.
d.hic seca hic ure ad emēdatio iudicium
nē nō ad exterminationē ut i foro iudiciali
eruit' oculus sigitaturqꝫ frons ꝫberatur qs
ad emēdationē. decapitatur ꝙo l' suspēditur
ad exterminiū. Dauid bn̄ itellexit se eua
sisse hec. sed tn̄ recognoscēs quid merebat'
tāqꝫ reus depcatur imeritus obtente grē.
uel i persona nr̄i loquitur. quib° in spū p
uidit pfuturā h°modi psalmodiā ne audia
mus dn̄m Math. 24. in ira ꝛ furore loqn Mat. 24.
tem. Jte maledicti i ignē eternū. iō seqtur

Quoniā sagitte tue ifixe sunt mihi ꝛ cō firmasti super me manū tuā

p nathā.n.pene ꝛ fla Nathan
gella sup Dauid cō/
firmata sunt. ubi ait aut septē ānis ueniet
tibi fames aut trib° mēsibus fugies adūsari
os tuos aut trib° dieb° erit pestilētia i terra
tua. vn̄ Dauid his sagittis pcussus ait cobar
tor miuis ūdiqꝫ. ꝛ sic man° dn̄i ɔfirmata ē
sup eo.i.firmiter detīata pūitio altero isto
rū moꝝ sagitte ꝙo sup nos petōres remor ɔscientie
sus ɔsciētie sunt. tri. testi° hebreoꝝ xpiano morsus
rū ꝛ gētiliū ps° hebreoꝝ Ysa. 41. ꝫmis Ysa. 41.
eoꝝ nō morie'. ubi Tho. i 2° sen. dis. 39. Tho.
sinderesim aiūt nāle qōdā rōis lumē ēē in
hoie c° actus ꝛ officiū ē hoiē sp a malo re/
trahē ꝛ ad bonū iclinare. recalcitrare ɔt il
lud ad hoc ꝙo alicē. Est eīn genus uariū
ɔsciētie. primo bona ut illa Exechie 38.
Recogitabo tibi omnes annos meos zc.
Secūdo mala illoꝝ qui absqꝫ illo timore

Exechie 38. Exechie. 38. Recogitabo tibi oēs annos meos zª. zº mala illoꝝ q absq̄ ullo timore
ɔscientia varia peccant ⁊ hij q̄q̄ꝫ hn̄t remorsum cōsciētie tñ nō curant. Tertio grossa illoꝝ qui gra
i. bona uia tantum curant ⁊ mortalia ignorant
z. mala n. minutissimas guttas ⁊ minutissimas are
3. grossa nas si multiplicentur posse naui magnam sumergere ⁊ minutissimas bestias molestar̄ ipsum elefantē ⁊ affligere ⁊ minutissimam
4º subtilis scabiē posse occidē hominē. Quarto subtilis nimium illoꝝ qui putāt pctā q̄ n̄ sunt vel uenialia mortalia ⁊ faciūt mortale ꝙ veniale ē q2 oē ꝙ fit ɔ̄ ɔscientiā hedifi car̄ ad gehennā scd̄m Aug. psal. trepida
Aug. uerūt timore ubi nō erat timor. Secūdo
z. cor. zº testimonio xp̄ianoꝝ pau. zª cor. zº glia
ro. 7º nr̄a hec ē testimoniū ɔscientie nr̄e. ro. 7º ui
Aug. deo aliam legē i membris meis repugnātē
canō. legi mētis mee. i. sinderesim ⁊ captiuum
Ambro. me ducentem i lege peccati Aug. ho. xi. q. 3. cº senn. quicqd uelis de Augº sola. ɔsciētia i oculis dei nō accuset. Ambro. in exa. cognosce te ipsum nō. i. q̄stū robur hēas. s3 q̄stam. ɔscientiā ad quā oēs labo
Ihero. rum tuoꝝ fructus referunt̄. Ihero. ad paulā ipsum q̄q̄ꝫ cellulā meā. quasi cogitationū meaꝝ consciam ꝑtimescebam ⁊ mihi met iratus ⁊ rigidus solus deserta penetrabam sicubi cōcaua ualliū aspera monciū ⁊ rupiū ꝑrupta cernebā illic mee orōis loc⁹.
Gre. Gre. sup exehielē omelia 9. quid. n. ꝓdest si nos oēs laudēt ⁊ nos sola ɔscientia accuset. aut qd poterit abesse si oēs derogēt
Aug. ⁊ sola ɔscientia defendat Aug. xi q. 3. qd igit̄ iqnit obest homini quē de li⁹ iniētius nūq̄ꝫ delet ꝓpria cōsciētia Tertio tres iudices iferni. q̄s pla. ponit de ɔtēnēda morte
minos minos. radamātus ⁊ eacus sunt. q̄s lōge me
radamāt⁹ lius Thomas i zº sen. dis. 39. ꝑ triplici
Eacus actu cōsciētie ponit. Pº ɔsciētie ē testifica
Thomas ls oēs lateat tuū scelus ɔsciētiā tamē nā latere nō pōt Iuue. satira 13. Quū tñ hos
Iuuenalis tu euasisse putas q̄s diri consciētia facti. Mens h3 attonitos ⁊ surdo verbere cedit occultū q̄tiēte aīas tortore flagellū Pena aūt vehemens ac multo seuior illis q̄s ⁊
cediti⁹ ceditius. i. inētor penaꝝ. grauis inenit ⁊ radamantus nocte dieq̄ꝫ suū gestare pectore testem
Dantes Dantes liº pº cº 4º.

Staua minos hornbilmēte ⁊ ringhia.
examina le colpe nellentrata
giudica ⁊ manda secondo chauigna

idest ɔscientia. teipsum ɔdennat ⁊ tales sunt sagitte quas Dauid i corde cōtinue asserit penitentis.

¶ Non est sanitas in carne mea a facie ire tue quū. s. uidi angelū percutiētē populum ꝑ ꝙ timeo futurā i iudicio ꝑcussionē quū ꝑserti uideam me i morbo uniuersali egrotū icipe tu lector ab itellectu
volūtate ⁊ memoria amātiū uoluptatē. inci pe a corde discurre ꝑ oculos aures nares gustū linguā tactū ꝑ quē oēs aīe ⁊ corporis mēbra nihil sani repies. ꝑ quod dubitādū ē ne si pena respōdeat culpe. totus ⁊ i eternū affligatus ꝙ dubitās aiebat Dauid. — ifirmitas uniuersalis

¶ Non est pax ossibus meis inueterattis i ɔsuetudines uetijs q. d. ne dū caro infirmata ē s3 ipsum robur aīe ꝙ ꝑ ossa significatur
i. rō ipsa cessit uoluptati sensuū to populi — ratio
aiūt uoluptatē ipsas q̄q̄ꝫ rōnem absorbere
h⁹ egregie figurauit uates qū i tempestate — Uir.
illa subita ⁊ maxima speluncā dido dux ⁊ troianus tandē deuenit. Dauid gº supra ꝓ
miserat ɔfiteri. dixi cōfitebor hic ho perficit ꝙ pollicitus ē ⁊ aduerte quō cōtinue — confessio Dauid
magis ac magis delictū suū aggrauat. dixerat ifirmā carnē nunc aīam. q. d. uolūtate peccaui. uñ qescere n̄ possus a facie pctōꝝ quū illa recolo. n̄ possum n̄ affligi ꝙ tm̄ delinquerim.

¶ Quoniā iniquitates mee supergresse sūt caput meum i. super rōis ipsiū super gresse dñate sunt. q. d. ꝑut q uult aliq̄ꝫ itersicere illū deicit si pōt ⁊ supgredit̄ ita diabolus facit pctōri Dātes

Lbumero suo chera acuto ⁊ superbo.
charchaua un peccator con ambo lanche.
⁊ quel tenea delpie gernito neruo.

¶ Et sicut honus graue grauate sunt super me

deprimentes me nedum in terram sed usq3 in profundum abissi. ⁊ ue misero mihi nisi tu domine deus subleuasses me exemplũ illius ethiopis ostensi beato Arsenio facientis fascem lignorum. quem quũ haud deferre posset iterum atq3 iterum superaddebat ligna quousq3 sub honere crepuit. hic significabat peccatorem addentez peccata peccatis ut lenior incedere posset hic Aug. ait quod per caput intelligitur superior pars rationis. ⁊ sicut honus trahit deorsum ita ⁊ peccatum. ⁊ quia homo erexit caput suum aduersus deum iustum fuit ut deprimeretur infra peccatum. ⁊ postea in infernum que omnia in penitenciã lumine gratie intelligimus.

exẽplum arseny

Aug.

¶ Putruerunt et corrupte sunt cicatrices mee a facie insipientie mee

cicatrices sunt signa quedaz ex uulneribus remanentes in quibus continua est memoria uulnerum. ⁊ hee cicatrices in mente penitentis in dies putridiores apparent. quia q̃tomagis a lumine gratie illustratur tantomagis dolet. ⁊ semper tanq3 insipiẽtẽ se accusat iõ. z. Re. z4. Dauid reprehensus a Nathan. peccaui inique sed obsecro domine ut deleas iniquitatem serui tui quia stulte egi nimis. dolent enim semper penitentes in secreto cordis sui c'amare o miserum me o infelicem o insanum quomodo non rui in profundus tartari ⁊ sic cotidie ascendunt tribunal mentis sue ⁊ confitentur coram deo.

¶ Miser factus sum et curuatus sum usq3 in finem tota die cõtristatus igrediebar

miser fui ⁊ miserimus ex uoluptate ab homine in bestiam lapsus pro tanta miseria tãtam felicitatem admittens. incuruatus oio a tanta rectitudine regiminis rationis in feces sensuus. tota die afflictus ex tanta mei insania ingrediebar locum solitarium in tumbam montis syon iacebam in terra uolutabar in cinere. z. Re. iz. Dau d post tantũ nephas ieiunauit ⁊ ingressus seorsum iacuit super terram secundum Nicolaum de lira in tumba quadam extitit syon q̃ etiaz gentilis poeta nr̃ i triũpho prĩo sensit di. z. Re. z4.

Pot vedi come amore crudele ⁊ prauo.
uince Dauid. ⁊ sforzalo affar lopra.
onde ene piange in loco obscuro ⁊ cauo.

¶ Quoniã lumbi mei impleti sunt illusionibus

⁊ re uera quid sunt ueneree passiones nisi illusiones. nã Orpheus in argonautica amorẽ dulce amarum appellauit. q. d. hoc est amor decipi in amaro pro dulci. Ouidius ad mea decepti iuuenes precepta. uenite quos suus ex oĩ pte fefellit amor. Itẽ i triumpho fã dicto. Orphe⁹ Ouidius

Errori ⁊ sogni. ⁊ ymagine smorte.
eran dintorno alarcho triũphante
⁊ false oppinione in sulle porte.
El lubrico sperar super le scale.
el dannoso guadagno ⁊ util danno.
et. gradi onde piu scende chi piu sale.
Stanco riposo ⁊ riposato affanno.
chiar dishonore ⁊ gloria obscura ⁊ negra.
perfida lealtade ⁊ fido inganno.
Sollecito furor ⁊ ragion pigra.
carcer oue si uieni per strade aperta.
onde ostrecta agran doglia si migra zc̃.

hanc discriptionem huius dannose ueneris quam uates ab homero ⁊ orpheo traxit leges in comento nostro super hoc dmo poeta in quem uerus Appollo ⁊ muse omnes dicendi uim expressernnt ⁊ sic intelliges has illusiones carnis. In trãslatione uero Hyeronimi habetur lumbi mei ipleti sunt ignominia. Valerius quid ergo his uitys fedius. quid etiam dannosius quibus uirtus atteritur uictorie languescunt ⁊ sopita gloria in infamiam conuertitur. adeo ut nescias ab illis ne an ab hostibus capi perniciosius sit agendum. Dauid duplicem pro hoc peccato habuit ignominiam unam quia absalon publice in die accessit ad uxo ignomĩa Valerius

res patris, alteram quia se a voluptate deceptum intellexit, q̄ sequitur.

Non est sanitas in carne mea q̄ voluptas lepra est omne corpus inficiens, infecerat patrem, infecit ⁊ filium absalon, ⁊ sic quilibet debet seipsum infirmus recognoscere, ⁊ ad medicū salutis currere clamans cum Dauid.

Afflictus sum et humiliatus sum nimis fugiens de hierusalem a facie filii sui absalon querentis patrem interficere 2. Re. 14. ⁊ humiliatus ē ex timore diuini iudicii.

2. Re. 14.

Rugiebam a gemitu cordis mei tanq̄s leo maximo dolore cordis pressus fremebam, ita vt signa exteriora maximam afflictionem spiritus demonstrarent. premebar foris, sȝ lōge magis intus a timore diuini iudicii.

Domine ante te omne desiderium meū scis q̄ ī īterior scrutās corda ⁊ renes deus.

Et gemitus meus a te non est abscōditus q̄uis alii viderint inundantiam fletus q̄s forte tantum rati sunt propter persequutionem absalon esse, tu tamen vidisti gemitū idest interiorem planctum q̄ maiori scilicet pena anxius eram ex culpa inte commissa q̄ȝ ex persecutiōe filii mei, q̄ue quidē erat a filio ꝓsequi ḡuissimū tamē offendisse dm̄.

Cor meum conturbatum est sicut in culpa delectatum ita in pena afflictum, vel quum illud in seruitutem rationis redigerem obstabat nec parabat aditum ut ignem carnalem expellerem, introducerem q̄s spiritualem.

Dereliquit me virtus mea solitum animi robur, solita deuotio ⁊ feruor q̄ñ orabam, quia nunc extrauagatur mens, nec propterea dicunt theo. desistendum est ab oratione, quia in virtute prime intentionis bone oratio meret̄ ⁊ impetrat q̄uis illa solum dulcedine priuetur videmus q̄ ipsi q̄q̄ȝ sancti conqueruntur de hoc. exemplū rustici iactātis se cum beato Bernardo q̄ unū pater noster diceret sine aliqua mentis vagatione si suam illi mulam daret. pollicitus est, qui quum dixisset medium fere, ⁊ sellas igt o p̄r cū mula mihi debes, ⁊ neutrā hūit.

oratio

exemplū Ber. cū rustico

Et lumen oculorum meorum et ipsum non est mecum ex visiōe furentis angeli ⁊ inundatione lacrimarum caligauerunt oculi Dauid. tam̄ hic oculi itellectus ⁊ ratio intelliguntur que in voluptatibus admittuntur, ut nullo amplius intellectus acumine, aut rationis discursu utatur. Venere⁹ tantum impetu sensuum trahitur, ideo sequitur pena.

Amici mei et proximi mei aduersum me appropinquauerunt et steterunt fi. n. sibi ipsi cōtr̄s ⁊ crudelis est suenit ut ceteri oēs illi contrariētur, iō Dauid in penam. Absalon filius. Amnanias nepos. ⁊ Achitophel consiliarius primi rebelles fuerunt. ⁊ cum his affines irie in vindictam, ideo sequitur.

Absalon
Amnanias
Achitofel

Et qui iuxta me erāt de longe steterunt et vim faciebant qui q̄erebant animam

sens⁹ meā. i.i mortē me querebant. sic nobis
peccādo euenit ut sens⁹ custodes
⁊ secretarij hominis. qui deberent pro/
desse ⁊ custod re primi satelites ⁊ homicide
Plato sunt. secundum Platonē. qui uim inferūt
⁊ i ꝑapitiū ipellūt.

¶Et qui inquirebant mala mihi loquuti
sunt uanitates dicebat enim
semel semel descē/
uir belial de uir belial ⁊ uir sanguinum. ⁊ sic demo/
nes uana loquunt᷑ ⁊ docent aduersum nos.

¶Et dolos tota die meditabantur idest nouas ma/
chinatiōes ruine
ut diabol⁹. cotidie machinat᷑ aduersum te.

¶Ego autem tanquā surdus non audiebā et sicut mutus non aperiēs os suū optima in
q̄s ꝛmedia
contra ict⁹ lingue.

¶Et factus sum sicut homo non audiens et non habens in ore suo redargutionem
tanq̄ si nihil haberem ꝙ contra illos posset
obici. quum multipliciter fedati omnium sce
lerum crimine essent. o q̄s utile consiliū se
cundum omnium philosophorum uatū theo
logorum sanctorumq̄s sententiam ad ictus
lingue scuta aurium opponere hic glosa di
cit qui iniquirebant. quia scilicet non inue/
puer. xi. niebant sed pro⁊. xi. qui inuestigator est
malorum opprimetur ab eis ⁊ subditur pati
entia ego tanq̄s surdus. non surdus. sed tā
q̄s a uirtute patientie retentus ⁊ sicut
mutus quia mutus non eram. duo patien
tie signa unum in audiendo aliud in non re
spondendo ⁊ hec est causa.

¶Quoniam in te domine speraui tu exaudies domine deus noster sperantes in domino misericordia
circundabit. q. d. non speramus
⁊ derelinquimur exaudies non possum falli
i te sperauerunt patres nostri sperauerūt
⁊ liberasti eos. ita certitudinaliter loquitur
quia nunq̄s fallit humilis ⁊ deuota morta/ Spes
lium spes Plato secundus Boetium in deo Plato
preces uestras ponite. que si recte sunt in
efficaces esse non possunt.

¶Quia dixi nequando supergaudeant mihi inimici mei res in
stam
oro iustissimum deum. ne me pre manibus
habeant ⁊ interficiant ⁊ longe crudelius
morte illa eterna in demonum manus dete
niam. q. d. hoc oro. ne peccatum reperia
tur in me ꝙ est causa exultationis ini/
micorum.

¶Et dum commouentur pedes mei super me magna loquuti sunt dus titubarē ⁊ fugerē Achitofel
dixit absalon eligam mihi. xii. Achitofel
milia uirorum ⁊ consurgens persequar Da
uid ista nocte ⁊ irruam super eum. qui
lapsus ē ⁊ tradet illū dñs in manus nr̄as.

¶Quoniam ego in flagella paratus sum et dolor meus in conspectu meo semper
q. d. promptus sum ad oīa tua flagella unde
dixit ad Sadoch reporta arcam in urbem
si inuenero gratiam in oculis dñi osten/
det mihi sin autem dixerit non places pre/

sto faciat q̄ bonum est in oculis eius ego corrigi paratus sum ꝛ sp doleo ꝛ dolebo q̄ sp offendisse deū ꝛ non semp doluisse doleo.

¶ **Quoniam iniquitatem meam ānūtiabo** quia ad reprehensionē Nathan multa obtulit sacrificia quibus stati patuit omni populo in quo deliquerit. ꝛ q̄tum.

¶ **Et cogitabā pro peccato meo** semper puniendo ꝛ cauēdo a recidiuo. duo maxime sunt in me. dolor offense ꝛ firma dispositio non offendendi.

¶ **Inimici autem mei uiuunt ꝛ cōfirmati sunt super me et multiplicati sunt qui oderunt me inique.**

2. Re. 14. dū hec offerret sacrificia Dauid facta ē cōiuratio ualida cōtra Dauid ꝛ po
2. Re. 14. pulus cōcurrēs augebat' cū absalone ꝛ hec
parētes iniquitas maxima ē. patrē a filio psequi uio
Ambro. lari illi uxores. Ambro. i examero. de cico
ciconie nys q̄ senes parētes i nido fouent ꝛ alūt
Aristo. ꝛ cū sine itellectu sunt. non iquit grue est
q̄ debito redditur nāe. Aristo. i his bono
ribus q̄ sunt ad deū ꝛ ad parētes non pos
sumus aliq̄d referre cōdignum. Si petis q̄r
mali i bonos pualēt respōdēt doctores i aug
mētū meriti bonoꝝ ꝛ i augmētū pene illoꝝ
fiūt dei carnifices ipi q̄ q̄ ab alys occidēdi

¶ **Qui retribuunt mala pro bonis detrahebant mihi** filius meus ꝛ amici ꝛ secretary ingrati qui me apud populum infamant uirum sanguinum ꝛ belial.

¶ **Quoniam sequebar bonitatem** idest ad te supplex cōfugiebam ut tua iterum gratia bonus efficerer.

¶ **Ne derelinquas me domine deus meus ne discesseris a me** q. d. tu mihi solus sufficis. sit totus contra me mundus tu solus mecum. non permittas me cadere in peccatum ꝛ in manibus demonū. temptatio
fragilis sui. nolis periculum de me facere in temptationibus. aut non ueniant aut si uenerint tu semper cum illis sis.

¶ **Intende in adiutorium meum dn̄e deus salutis mee** idest presta mihi auxilium o uera salus in quo a quo ꝛ per quem omne habetur bonum. hec autem omnia tu quoq̄ miser peccator a uicys ꝛ demonibus pateris unde Dauid preuidit in spiritu in uirtute penitentie sue hunc psalmum sibi profuturum ad impetrandam ueniam ꝛ procul pellendos demones aduocandosq̄ in auxilium angelos. cum quibus in eternum cantes Sanctus sanctus sanctus dn̄s deus sabaoth. Osanna in excelsis.

¶ Psalmus 4. penitentialis in ordine psalmorum 50. dictus psalmus iubilei q̄r facit ad iubilū eterne uite.

¶ **Miserere mei deus secūdū magnam misericordiam tuā** quis unq̄ mi. L. iubilum huius psalmi l' intelligere uel narrare posset. succum tamen humanis uiribus possibilem extrahere nitemur sed tria primum necessario uidenda sunt titulus scilicet causa ꝛ uirtus ut intelligas in hoc psal. omnem dispositiones ad iubilum.

¶ Primo titulus est. Ad memoriam psal. Da
p° titulus uid. q. d. nunq̃ a memoria remouenda est
tanta gratia immensi iubili quas Dauid ha
buit in hoc psal. psallendo in quo sibi celi
psal. aperti sunt ꝛ uidit ꝛ alloquutus est deum
ideo ait alibi letatus sum in his que dicta
sunt mihi. quia eterna gloria illi promissa
est. Exultauerunt in visione Oculi. ideo
Oculi ait oculi mei semper ad dominus. Auris i
Auris auditu. quia eloquium dei dulce ideo ait au
ditui meo dabis gaudium ꝛ letitiam ꝛ exul
Gustus tabunt ossa humiliata. Gustus ideo conclu
dit. q̃s dulcia faucibus meis eloquia tua su
per mel ori meo. ad memoriam ergo intitula
tur psal. quia secundum philosophum z°
Aristo. poster orũ Ex sensu i nobis fit mẽoria ꝛ sic
fuit in Dauid qn̄ tanta dulcedo sensuus re
considerũt nectar illud diuinum in memo
ria tanta cum. suauitate radicitus fundata
vt difficile ꝛ quasi. impossibile sit duelli.
Audi secundum philosophus. quomodo hoc
Aristo. idem in te euenire possit lib° de memoria. ꝛ
Sensus reminiscentia. Sensus inquit est presentiũ
memoria ꝛ memoria p̃teritorum tantum. quã ergo tu
meditano diuinas sentis inspirationes gusta q̃s suaues
sint ac statim ne labantur reconde in me-
moriam ꝛ meditare continue. quia secundũ
philosophum ibidẽ. Meditationes memoriã
Aristo. saluant idem Aristo. ibidem Meditari est
speculari aliquid multotiens in tantum ꝙ i
consuetudinem vertatur que altera natura
est ꝛ quasi in necessitatem uertitur sic de
lectari i deo. hec omnia si recte animaduer
teris mi Leonarde intelliges spiritum san-
ctus loqui per Dauid in future pnie nostre
fructum. ꝛ salutem animarum eternam.
¶ Secundo causa huius psalmi. z. Re. iz.
z° causa postq̃s tulerat Bersabe ꝛ uirum occiderat p
z. Re. iz. ditore reprehensus a Nathan propheta.
Nathan Peccaui inquit dolore cordis intrinsecus ta
ctus ꝛ in illa in lacrimaꝝ illustrat⁹ est in
tellectus eius ad uidendum futurum iubilum
penitentie sue unde. Secũdũ psalmum in
titulauit intellectum. quia intellexit diuina
gratia quid sibi agendum esset. ꝛ quia post
3. anime longam meditationem hec omnia in memo
partes ria tanq̃s in armario sunt recondita nunq̃s
itellect⁹ abolenda hic ad memoriam dicit. per quas
uoluntas duas anime partes intelligitur ẽt tertia. s.
memoria uoluntas que regina ẽ in regno aie. itelligit
eni intellectus fm officiũ suũ ꝛ volũtas iu
dicat an seruãda sint ł negligenda fm con
sortiũ ꝛ ɔiugiũ rõnis sibi sp assistẽtis. audi
to. n. Nathã ꝓpheta stati Dauid uere peni
tuit ꝛ i ɔtrite pnie sensit tm̃ lacriaꝝ fructũ
sibi ꝛ toti eccl'ie ꝓfuturꝝ iõ fecit hũc psal.
¶ Tertio virtus psalmi maxia. qz quũ in 3. virt⁹
staret annus iubilei. Dauid oblitus regie
maiestatis idutus cilitio in terraq̃s iacens
i tumba mõtis syon fecit talem puias ꝙ añ
iubileũ sensit iubilũ i corde sibi a deo datũ
uñ fecit hũc psalmũ de materia illa ut ꝛ
ceteri hãc eandẽ gratiam hr̃e possent sic
sibi a spiritu scõ reuelatum fuerat iõ po
suit psalmũ in ordie quinquagesimũ. vt si 4° psal
milẽ sui penitentiam disponeret ad quinq̃
gessimum remissionis annũ sicut preceperat
dñs Moysi leuitici. z4. sanctificabis mihi leuit. z4.
annũ quinquagessimum. ꝛ nocabis remissi
onem cunctis habitatoribus terre. ipse enim
est iubileus idest gaudium ꝙ uoce expli iubile⁹
cari non põt ideo idem Dauid nequiens
tale gaudium exprimẽ ait beatus uir qui
scit iubilationẽ. figura fuerat ꝙ 40. die psal.
ab exitu de egipto habuerũt legẽ d dño
ꝛ nos 40. die post penitentiã quadragesi
malem hẽmus festũ spiritus sci quẽ qui sen 40. die
tit hz uerum iubilum. ideo Dauid istituit
i toto anno iubilei cotidie dici ꝛ cantari
hũc psalmũ quẽ ꝓpter idẽ eccl'ia appellauit
psalmũ iubilei ꝛ imponit dicendũ peniten psal. iubi-
tibus ut uere dispositi possint indulgentiã lei
ꝛ remissionem omnium peccatorum reci-
pere. circa ꝙ plura ad suauem aie cibum
uidenda sunt. ut tibi prosit psallẽ in hoc
psal. sicut Dauid cui in spũ promisit de⁹
non tm̃ sibi sed oibus ipsum in peniten
tia imitantibus idulgentiam largiturꝝ.
¶ Primo mi Leonarde ualitudo indul- Prio va
gentie notãda ẽ. Si ualent Per uerba xp̃i litudo
Mat. 16. dicta petro ꝛ successoribus eius Mat. 16.
q̃ocunq̃s solueris super terram erit solutũ idulgẽtie
ꝛ in celis. q. d. ꝙ remittes in terra ego Tho. i
remittã i celis ꝓut ꝓbat Tho. i 4° sen. 4° sen.
dis. zo. ar. 3°. ex triplici ãt rõe ualẽt idlgẽ dis. zo.
tie Prio ex merito passiõis xp̃i ꝛ pene ar. 3°
scõꝝ. tm̃ eni fuit meritũ xp̃i ꝙ sufficeret i° ex me
ad ifinite pene absolutionẽ similiter sancti rito xp̃i
multo plus sustinuerunt q̃s eorum pecca sanctoꝝ
ta mererentur ideo maxima habundantia

meritorum christi ⁊ sanctorum factus est
thesaurus ecclesie comunis omnibus in ca
2° ex caritate suscipientis ritate existentibus Secundo valēt ex ca
ritate suscipientis. cuilibet enim peccato
mortali duplex pena debetur scilicet eter
na ⁊ temporalis prima remittitur per cor
dis contritionem. vnde ad istam penam
eternam indulgentie non ordinantur secū
Alexan. 4. par. su.q.290 dum. Alexan. in quarta parte sum.q.
290. tum quia contritus postea remanet
obligatus ad penam temporalem soluendā
in presenti vita. vel in purgatorio. nisi
cordis contritio esset tanta ꝙ si decedēt
statim penitens. euolaret ad celum. tum
quia ecclesie nō cōstat de q̄titate contricti
onis ideo consueuit penitenti q̄tumcunqꝫ
contrito iniungere penitentiam aliquam
temporalem. ita ꝙ ad residuum pene de
bite vel in presenti uel in purgatorio idul
gentie hordinantur. Tertio valēt ex po
3. ex potestate pape testate pontificis illas indulgentias insti/
tuentis. qui applicat merita xp̄i ⁊ sancto
rum. ad istum vel illum. ⁊ sic remissionē
pene consequitur uel dicas sic secundum
Alexā. Alexan. vbi supra ꝙ indulgentie ualent
Primo ex merito capitis. Secūdo ex me
rito ecclesiastice vnitatis Tertio ex me
rito proprie contritionis. Primo qr xp̄s
pro nobis meruit eo ꝙ penam pro nobis
sustinuit ⁊ exponendo se periculo pro no
bis suam penam nostram fecit. Secundo
spiritus sanctus in prophetis ⁊ sanctis ostē
dit ꝙ recognoscenti mortem suam ad cō
Tho. ubi supra uersionē. oīa bona eccl'ie succurrunt. 3°.
contritis hoc p Ezechielem promittitur.
Secundo q̄tum valent. R. Tho. in 4°
Secūdo q̄tū valēt quatuor cōsiderāda sentē. di. 20. ar. 3°. ꝙ quatuor conside/
randa sunt ad hoc intelligendum. Primo
1° deuotio suscipiētis. Aristo. sm aliquos deuotio suscipientis q̄tū. s.
te disponis tantum suscipis. Quia secundū
philosophum actus actiuorum sunt in pa[n]ē
te bene disposito. ⁊ sic secundum mensurā
feruoris ⁊ deuotionis erit mensura uoblt.
2° q̄titas dati Secundo q̄titas dati consideranda ē ut ñ
equaliter habeat indulgentias qui hꝫ mul
tum ⁊ parum offert. Tertio causa dan
3. causa dantis tis indulgentias consideranda est. puta qñ
indulgentia pro fabrica ecclesie datur. vl'
hospitalis. qui magis subuenit secundum
facultatem suam plus hꝫ de indulgentia

Quarto q̄titas meriti passionis xp̄i con/ 3. q̄titas meriti
sideranda ē. ⁊ ecclesie remittentis. ⁊ sic
secundum maiorem applicationem merito/
rum ecclesie. ad istum uel ad illū indulgē
tie magis ualent ad pene remissionem. ut
ibidem concludit. Thomas ueritatem rei Thomas
ꝙ. indulgentie tantum ualent q̄tum iste
qui dat indulgentias de thesauro ecclesie
idest de merito christi ⁊ sanctorum dispē
sant. dummodo quatuor adsint Primo quatuor adsint
auctoritas in dispēsante. Secundo caritas
in recipiente. Tertio pietas. in causa 1. aucto/ritas
mouente scilicet honor dei. ⁊ utilitas ec/
clesie effectusqꝫ in opere. ut homo faciat 2. caritas
illud ꝙ in bullis continetur petrus uero 3. pietas
de tarantasio in 4.° sen. dis. 20. ar. 3° di Petrus d̄ taran.
cit ꝙ tantum ualent q̄tum sonant scilicet
ut unus annus indulgentie ualeat p uno
anno penitentie secundum tamen ma/
iorem ⁊ minorem deuotionem aut seruo
rem unde. 40. dies magis ualent illi q
magis se disposuit ad suscipiendum Quar
to duratio aliquando sunt indulgentie ad 4. duratio
tempus scilicet unius diei. aliqūdo sunt
perhennes ut in eccl'ia sancti Petri
rome. in quam quotiens intras. totiens in
dulgentiam consequeris.
Tertio quibus ualent. R. Tho. in 3. qb' ualent
quarto sententiarum dis. 20. ar. 4° ꝙ non
ualent existenti in peccato mortali. quia Tho. in
non fit remissio pene manente culpa. ⁊ 4° dis. 20.
prelatus non potest inimicis ecclesie ext̄ ar. 4.
ecclesiam thesaurum dispensare. quia sicut
i membris mortuum non suscipit influentiā
ex aliȷ̄s membris uiuis. sic qui est i pec
cato mortali quū sit quasi membrū mor
tuum non suscipit indulgentias ex meri/
tis membrorum uiuorum. iō in bullis sem
per fit mentio de contritis ⁊ confessis.
qui ergo uult fructum indulgentie recipe
re immunis sit ab omni peccato mortali 3. notāda
preterea tria notanda sunt ultra hoc Primo
facultas in munere quia pauper dans unū 1. facl'tas
denarium totam consequitur indulgentias
diues uero non quum non deceat ad op⁹
tam pium tam parum dare sicut non de
ceretur rex alicui homini auxilium face
re si tantum illi obolum daret secundum.
Tho. in quarto senten. dis. 20. ar. 3° Thomas
Secundo utilitas consideranda est. si qs 2° utilitas

facit ꝙ iubet meret̃ qdē ſed ſi qs plus face
ret plus mereretur. q̃ ſicut poſita cauſa
ponit̃ effectus. ſm philoſophū. ita augum
tata cauſa augumẽtatur effectus. 3° ſublimitas Tertio
ſublimitas indulgentiaꝝ. que ualet non tā
tum laicis ſed etiā religioſis. q̃ nullus ex
bono opere. reportat malū ⁊ non ſolum
ualet ille pro quo fiunt. ſed illis qui eas
faciunt. q̃ eſſet inconueniens diſpenſantē
eſſe inferioris ɔditionis q̃3 illi quibus diſ/
penſatur. licet enī3 ꝑlatus non poſſit ſibi
tantū3 indulgentias facere. pōt tamen uti
indulgentijs quas facit pro alijs. quum ſit
perſona cōis. ſicut enī3 ſacerdos pro ſe ac
cipit eucbariſtiam q̃3 alijs dat. ita ⁊ has
indulgentias. Si ḡo pene utrū3 pro mor
Thomas ſi pro mortuis ualet tuis poſſint capi indulgẽtie. R. Thomas
in 4.° ſen. diſ. 45. ar. 3.° ꝙ ſi indulgẽtie
ſunt ɔditionate. u3 quicunqꝫ facit tale bonū
⁊ dat tale3 elemoſinam uel uiſitat eccleſiā
talem. habet talē indulgentiā. ſic non pōt
transferri in defunctū. ſi ḡo indulgentie
expreſſerint quicunqꝫ fecerit tale bonū ip
ſe ⁊ pater eius ⁊ genitrix ⁊ quilib3 adiūt
eius affinitate in purgatorio detentus. ta
lem habebit indulgentiā. tunc prodeſt quia
illi qui ſunt in purgatorio deceſſerunt in
ſtatu gratie ⁊ caritatis. quibus ſuffragia
proſunt. Ego aūt mi L. crederem ⁊ ſua
derem utile fore pro oībus indulgẽtias de
uote capere. q̃ ſi nō proderunt indulgẽtie
proderit tñ fides ⁊ deuotio tale bonū fa
cientium. nunq̃3 reddibit bonum uacuum
ad facientē. ſiue ſint in paradiſo ſiue in
inferno ſiue in purgatorio. nullo modo ſi
ne premio. bona ſuo ordine facta ſunt.
Conſulo tñ non determino. Uides mi L.
iam me huius iubilei amore raptum ex
ceſſiſſe modum prologi in hoc pſalmo.
rapior ſcripturaꝝ amore ⁊ deſiderio ſalu
tis animaꝝ ad rem ergo noſtram.

¶ Miſerere mei deus

Quia miſero miſericordia neceſſe eſt. Tu
fons gratiaꝝ ⁊ mare miſicordie es. Tu
patens unū miſeris aſilum. non iuſtitiam
peto q̃ laberer in profundum tartari. O
quam dulce ꝟbum q̃3 ſanctum q̃3q3 utile.
ꝙ demones pellit claudit infernum. para
diſum aperit ⁊ facit de ſuper rotare.

¶ Secundum magnam Miſericordiam tuā.

Magna quidē miſeria mea eſt. ſed maxima
miſericordia tua. mala eſt infirmitas. Op
tima medela neqꝫ enim ɔfixus iniuſtificatio
nibus meis que nulle ſunt. fundo preces an
te ɔſpectum tuum. ſed fretus in narratorio
miſericordie tue. Cupio ex hac tẽpeſtate
carnis quaſi naufraga ad portum proſpero
ſpiritus ſancti flatu deduci. tua clemen/
tia non meis meritis.

¶ Et ſecundum multitudinē miſerationū tuaꝝ dele iniquitatē meam.

Sed quis adiciat enarrare
miſericordias eius. 26. q. 6.
cap° his miſericordie dñi. nec menſuras canon
poſſumus ponē. nec tẽpora diffinire ⁊ alibi
miſerationes eius ſuper oīa opera eius. Itē
miſericordias dñi in eternū cantabo inqd pſal.
Dauid poſt talem miſericordiam receptam
⁊ Uirgo glorioſa in cantico. Cithareda Maria uirgo
ſpiritus ſancti. Miſericordia inquit eius a
progenie in progenies timentibus eum. Et Zacharias
Zacharias. Per uiſcera miſericordie dei
nnſtri. ad ꝙ oſtendendū xp̄s ſibi cor ape
riri uoluit. ut uideretur amoris nidus in
corde. neqꝫ enim claui xp̄m in cruce affixū
tenebant. ſed amor ⁊ miſericordia humani
generis. Sed ſi mi L. tibi narrare uellem
que ſit iſta multitudo miſerationū dei aū
hoīs uita q̃3 narrando deficeret in omni eni
etate in omni loco in omniqꝫ ꝑſona pre/
fulget miſeratio eius. ymo ipſis quoqꝫ pec miſericordia in dei oī etate
catoribus ⁊ rebellibus eius. hanc miſicor
dias oſtẽdit. Primo Ade abreuiando uitā
ne longior miſeria foret. Secūdo humano p° Ade
generi in diluuio. 120. annis illud ad pe 2° hūano
nitentiam expectans ⁊ ſpē3 omnem animā generi
in archa reſeruans. Tertio ſodomitis par 3° ſodomitis
cere paratus erat. Si decem uiri iuſti in
quinqꝫ ciuitatibus reperirentur. Quarto 4° iudeis
iudeos ſibi ſepius rebelles totiens liberauit
qui occiſis prophetis miſit filiū. q pro ipſis
crucifixoribus oraret quos poſt eius ſcelus

42. annis ad penitentiam tot signis ⁊ pro
digijs in sole luna stellis ⁊ cometis. in ter
ris aqua aere ⁊ igne ⁊ cunctis demum crea
tis reuocauit. nolens porgare q̄s extermi
nare. Quam bene Dauid sillogisat cum do
mino. Magna quidem est iniquitas mea
sed maxima miseratio tua. quum aūt spiri
tus sanctus maxima ⁊ pia dei opera ad
duceret ante meditationem Dauid ⁊ ipse
demum uellet illa enarrare. uidens omni
no sibi deesse facultatem ad tantam profun
ditatem unico uerbo quecunq̄ uiderat cō
plectitur dicens. Secundum multitudinem
miserationum tuarum. Audierat Dauid dn̄m
respondentem angelis quum ipsum. Illi
psalmus commendabant dicentes. Memento dn̄e
Dauid ⁊ omnis mansuetudinis eius. Veri
tas mea ⁊ misericordia mea cum ipso ⁊ in
nomine meo exaltabitur cornu eius. Vide
quanta sit penitentie uirtus. ut non boe
merit deus. ex Dauid ⁊ Bersabe adulte
ris homicidis penitentibus tamen. ⁊ in con
iugio coniunctis humanam sumē carnem.

Amplius laua me ab iniquitate mea et a peccato meo munda me.

q. d. Peccaui super multitudinē
arene maris. uidendo. concupi
scendo. celando decipiendo. prodendo. oc
cidendo Uriam cui abstuleram uxorem ⁊
uiolaueram uolens inducere falsum here
dem. Amplius laua me. scilicet quam
petere sciam. quia non possem exprime
re nunq̄ in me quanta sit macula. Vide quo
modo confitetur magnitudinem ⁊ diutur
macule nitatem peccati. macule enim in pannis
ueteres contracte recenter faciliter pelluntur. in
ueterate uero difficiliter. Iam enim puer
ex adulterio natus erat. ⁊ ipse interim in
saniebat ex amore Bersabe anteq̄ Nathā
propheta illum reprehenderet. Ecce quō
in penitentia Dauid aperit oculos ⁊ uidet
maculas peccatorum suorum quas ante non
uidebat. ⁊ nunq̄ credit satis lauari posse
ut in priorem albedinem redeat. q. d. deo
cadere quidem per nos possumus ⁊ macu
lari. non aūt surgere ⁊ ablui. Ideo Dantes

noster in I. Nō sine mirabili igenio ponit Dantes.
pietate motas in celo in sui auxilium. 3. 3. mulie
mulieres. i. tres gratias. preuenientem cō res i celo
comitantem ⁊ subsequentem. quarum prima
sine nomine gentilis domina appellat. qz
incognitum nobis est unde prima illa in
spiratio uel cuius merito ueniat. hanc di
cit mouere luciam. qz tunc lucē intellectus
aperimus ad uidendas tenebras in quibus
fueramus. ut nunc facit Dauid. luciam Go
asserit mouere beatricem. i. theologiam.
qz apertis oculis properamus pro medela
ad ecclesiam. ⁊ hanc ultimam dicit moue
re rationes in auxilium nostri. Huius rei
exemplum in quolibet penitente patet. cō
cludit ergo Dauid iterum iterumq̄ rogo. Ut
nihil in me sordium remaneat. ut tibi men
te ⁊ corpore seruare possim absq̄ impedi
mento peccati.

Quoniam iniquitatem meam ego cognosco et peccatum meū contra me est semper

Optimum sane remediū. optimaq̄ ad sani
tatem dispositio cognitio sui. sm̄ Apollinis cognitio
cōsilium datum Creso regi. ut seipsum co sui
gnosceret ⁊ beatus foret. qd̄ cōsilium Chy Apollo
lon. unus ex septē sapientibus. ēt dedit Chylon
Talea milesius tantundē. ⁊ Scipio afri Tales
canus regi maximisse. qū sofonisbā uxorē Scipio
Siphacis regis captiui romanorum accepit
in coniugem. q̄uis longe ante noster Moy Moyses
ses in deutero. dixerit. O homo attēde
tibi ⁊ scito teipsum. q̄uis ēt multo ante de deus
us hanc ipsam medelam dederit ipsi Ade
post peccatū dicens Adam Adam ubi es
q. d. cognosce teipsum a quali statu deci
deris ⁊ penitere. Hec oia Dauid i feruore
lacrimarum bullientiū ad ignē spiritus san spiritus
cti intelligebat. q. d. Nunc cognosco q̄s sanctus
malū ⁊ amarum est dereliquisse dn̄m deum Hyere.
fontē aque uiue pro potandis tam fetidis
mundi fecibus q̄s tanq̄ cadauera sapienti Minos
bus deum sunt. semp peccata mea uideo ⁊ Eacus
horrorem sentio ⁊ continue a remorsu cōscie Radaman
affligor. hic est ille Minos. Eacus. ⁊ Ra tus

damantius inferni iudex. ut philosophi ⁊
ↄscia vates ꝓdicant. seuior oī pena nocte dieqꝫ
suum gestare pectore testē ⁊ occulto uer
Petrus bere ↄscie ceci. Sic ⁊ Petrus q̄uis fle
uerit amare ⁊ pepercerit illi dn̄s. Sēper
tamē ante oculos adstabat trina illa nega
tio. ut quū in nocte sentiret gallū nunq̄ꝫ
amplius quiescē posset a lachrimis. semper
in sinu habebat sudariū lachrimis madidū
Hic est uere penitentiū mos. ut nunq̄ꝫ sa
tisfecisse credāt. nil aliō curant nisi ipsum
deū. cuius offensa tantū dolet. ut a nullo
nec a seipso expiari posset.

Tibi soli peccaui et malum coram te feci

Populus in deū peccat ⁊ in regē. Rex
aūt in solū deū. s. quo ad punitionē. qꝛ
rex superiorē nō habꝫ in populo ad q̄ꝫ spectet
Ari. punire illū. Jdeo Aristo. in secretis ad
Alexandrū scribit ꝙ qñ rex offendit po
pulum. ipse clamat ad deū qui imittit uen
tum calidū ⁊ disperdit oē regnū eius. q.d.
hic Dauid nō fugio iudicē accedo reus.
psal. ueruntamē nō pro iusticia. qꝛ si iniquitates
obseruaueris dn̄e. dn̄e quis sustinebit. i.
nemo posset unq̄ꝫ sustinere q̄ meretur. ⁊
malū corā te feci. qꝛ oīa nuda sunt oculis
diuīe maiestatis. Et q̄uis Urias nō uideret
adulteriū uxoris cū eo uidit tñ deus uide/
exemplū runt angeli. Exemplum Taysi meretricis
Thaysi conuerie. ad hoc conuenit.

Ut iustificeris in sermonibus tuis et uincas quum iudicaris

promissio dei ad d'd'

Nota hic ꝙ deus promiserat Dauid xp̄m
nasciturū de semine eius ⁊ regnū eius. s.
Luce p° in xp̄o duraturū in eternum. ut Luce p°
Ait angelus ad Mariā. Dabit illi dominꝰ
deus sedē Dauid patris sui. ⁊ regnabit in
domo Jacob in eternū. i. in paradiso in
loco beatorū habebit eternū regnū xp̄s.
Jtē promiserat illi dn̄s ꝙ filius eius qui
nasceretur hedificaret illi tēplum. quā pro
missionē multi dicebāt frustratā ⁊ anihilatā
propter homicidiū Urie. Ut ergo uincas

tua misericordia. hec falsa iudicia istorū
qui nō credunt penitentē in pristinam tui
gratiam redire posse. Parce mihi dn̄e
miserere lachrimarū ⁊ gemituum.

Ecce. n. in iniquitatibus conceptus sum.

Miserere inquā huīc fragelitati ↄcepti enī
in peccatis sumus añ q̄ꝫ peccatores q̄ꝫ nati.

Et in peccatis ↄcepit me mater mea.

Ab utero matris hāc
miseriā traximus. nō illas emimus. nobis
ingrata ē. sicut enīs maxima grā. Ade ⁊ Adam ⁊
Eue fuit. Jlli ex imaculata terra product Eua
huic ex imaculata costa. ⁊ Hyereme ⁊ Hiere.
Johāīs baptiste añ sanctificari quā nasci Johānes
⁊ uirgini gloriose ⁊ humanitatis xp̄i a tan baptista
ta labe p̄seruari. ita maxia nobis infelicitas Maria
⁊ miseria añ peccato astringi quā nasci. uirgo
Et tu dn̄e deus miserator ⁊ misericors. Xp̄a
tantomagis miserendi causas habes.

Ecce enim ueritatem dilexisti.

Tu summa ūitas men
tiri nō potes. nec fallē
in deū cadit ꝓpter adimplebis ꝙ ꝓmisisti.
presertim quū uera penitentia in pristinū
statum hominem reducat.

Incerta et occulta sapientie tue manifestasti mihi.

q. d. Scio ꝙ facies. qꝛ
diligis me. fecisti me ex
pastore regē ⁊ ꝓphetas tui intimū secre
tariū ꝙ signū maxime dilectionis est.
reuelasti mihi inter alia saluatorē ex semie ꝓphetia
meo nasciturū. Uideo tā illū in hoc future ois Da
rei signo aperiendū cor. ⁊ redemptorē mū uid de
dum apertū celū. eductūqꝫ de limbo pa xp̄o
tres que oīa implerent nisi peccati dele
res tāto gꝰ huī generis bono. miseratio ⁊ tā
i his ūbis in uehemēti spū eleuatus Dauid
tanquā si adesset uirtute ymaginaria pre
desiderio uidebat ex repsentatione ydearū ydee
messie aduentū iam triumphantē in morte
captiuūqꝫ ducentē captiuitatē ostendentē

iter ⁊ hostiũ celi pandentẽ ⁊ ad iudiciũ ius
ad reddẽda meritis pmia. Sũ in sermone illo
uidens modũ quo illũ deus ⁊ nos purgatu
rus esset ait.

Forma sumendi iubilei sic preuisa a David
¶ **Asperges me domine isopo et mundabor lauabis me et super niuem dealbabor.**

In Leuitico pcipiebatur leprosus ysopo
mũdari. p hoc David fatet̃ se morbo pec
cati leprosum. i. vniuersaliter infirmũ fe
tidũ putridũ ↄtagiosum ⁊ incurabilẽ nisi a
Lepra peccati deo. q. d. oĩ gnẽ peccatoꝝ. totus tanq̃s
leprosus infectus sũ ⁊ a te solo possibilis
curari ysopo. i. gr̃a tua medicinali qꝛ yso
pus herba ẽ medicinalis ⁊ significat humi
les deuotionẽ i meditationẽ sanguinis xp̃i.
vñ hec uirtus exiuit ⁊ sic super niuẽ de
albabor oẽm enim albedinẽ corporalẽ spũa
Ezechielis 33. lis excellit. Effundã sup vos aquã mundã
⁊ mũdabimini ab oibus inquinamẽtis vr̃is.
Dantes Jõ Dãtes ponit. 9. purgatorij. 3. gradus
q significant ↄtritionẽ ↄfessionẽ ⁊ satisfacti
onẽ. ⁊ in p° dicit se tm̃ dealbatũ ꝙ seip
sum in uullo ↄtemplatus ẽ.

La vuenimo allo scaglion primaro.
biancho marmo era si pulito ⁊ terso.
chi mi spechai nesso qual i paio.

¶ **Auditui meo dabis gaudiũ et letitiã** David per
hãc priam
uidet duo se habituꝝ. unũ. s. spũm ꝓphe
tandi ⁊ uitandã illã uocationẽ saluatoris in
Mat. 24. iudicio Mat. 24. Venite benedicti patris
mei ex quo dicit gaudiũ. s. in spũ ꝓphe
tandi ⁊ letitiã inuocatione iustoꝝ. Vnde
de electis cãtat ecclesia letitia sempiter
ecclesia na super capita eorum.

¶ **Exultabũt ossa humiliata.** i. robur ⁊ uires aĩe iam per
peccatũ depdite per gr̃am tuã
restaurate. nedũ materias gaudij ⁊ letitie
sed exultationis habebũt. qꝛ tãta erit sua
uitas penitẽtis in deũ ut letitia nõ inueni
ens sibi capacẽ locũ in corde eẽ saltet ⁊
dilatet᷑ usq3 in celũ. petijt ꝙ optat. Nunc
remanet ꝙ refugit. ueri eni boni cupiditas
oibus insertã est. ⁊ summi mali fuga. iõ

¶ **Auerte faciẽ tuã a peccatis meis et oẽs iniquitates meas dele.** Nõ aspi
cias illa
amplius puniẽda ⁊ dele sicut delent᷑ scrip
ture de qbus amplius nõ curat᷑ Aug. Eo Aug.
hic ait. Auerte faciẽ tuã nõ a me sed a
peccatis. qꝛ aũ faciẽ meã illa semp habeo.
nisi eni hõ ↄuertat faciẽ ad peccata sua co
gitando ⁊ ↄterẽdo. nõ auertet deus faciẽ
suã ad nos qsi propitius est. Vt Gñ. 4° Gñ. 4°
Respexit deus ad munera Abel. ↄuertit
faciẽ ad peccata. qñ illa punire intẽdit. q
d. ergo David Propitius sis dñe in dele
tione peccatoꝝ meoꝝ. ⁊ dicit oẽs iniqui
tates meas. nõ ꝙ oĩa scelera fecerit. sed
qꝛ sic penitens uideri solet nullicubi unq̃s
maiorem se peccatorem extitisse.

¶ **Cor mundũ crea in me deus.** q. d. refunde me iterũ
de nouo. qꝛ per pecca
tum ad nihilũ deueni. nihil ueteris hois
in me remaneat. hoc idẽ pro suis filijs petit
ecclesia dicens. Emitte spũm tuũ ⁊ crea ecclesia
buntur. ⁊ renouabis faciẽ terre. Duo petit
primo puritatẽ mẽtis. ibi cor mundũ crea
sicut eniз de nihilo fit res quũ creatur. ita
de nihilo peccati cor mundat᷑. Aug. super Aug.
illo Johãnis p°. Sine ipso factũ est nihil
ait. Peccatũ nihil est. qꝛ est priuatio rõis Nihil est peccatus
⁊ deordinatio uoluntatis. ⁊ nihil fiunt
hoies quũ peccant. s. quantũ ad esse grẽ psal. 72.
psal. 72. Ego ad nihilũ redactus sum ⁊
nesciui. petit uero corde mũdo ꝙ est uas
ad spũm sanctum recipiendũ. Secundo pe
tit ipsum spiritum sanctum dicens.

¶ **Et spiritũ rectum innoua in uisceribus meis** Rectũ dicit qꝛ hacten⁹ tortuo
sus incesserat. innoua qꝛ inue
terani inter oẽs inimicos meos. i uiscerib⁹

in īteriori corde. nō in superficie tm̄. nō i labijs qꝛ ī corde libido terreni amoris exarsit

Ne proicias me a facie tua. qꝛ quicqd a facie dei pijcitur a demone colligit̄. est cōis modus loquēdi proijci illū post terga idest nō amplius mihi de illo cura est.

¶ **Et spiritum sanctū tuū ne auferas a me** More feruēter cupiētis ⁊ amantis. idcꝫ sepius repetit ⁊ petit ꝙ habet. ⁊ qꝛ se tāto munere indignū credit. iaꝫ quasi nō habeat in perpetuū loquitur. q. d. Ne auferas ꝙ dedisti ꝗuis imerito.

¶ **Redde mihi letitiam salutaris tui.** i. xpi quē in spū pūidebam lumen ad reuelationē gentiū. Jacob salutare inquit tuum expectabo. ⁊ Symeon Nunc viderunt oculi mei salutare tuum.

Jacob Symeon

¶ **Et spiritu principali confirma me** Jdest spū sancto principāte ⁊ ducente cui nō possunt oēs aduersarij resistere. q. d. ꝯfirma me quasi imobilem ne unqꝫ amplius peccem. ter nominauit spiritum sanctū i ablutionē triplicis sue culpe. cordis lingue ⁊ operis. Exēplum Lucie imobilis a spū sancto facte ne mille homines nec uiginti paria bouū nec magi nec ignis illā loco mouere possent firmatā a spū sancto

Exēplū Lucie

¶ **Docebo iniquos uias tuas et impij ad te cōuertentur.** q. d. ecce qd eueniet ex hoc ⁊ quāta bona sequent̄. qꝛ ex hac mea pnīa fructuosa ceteri penitere discēt. pūidebat Dauid uere psallētes in hoc psal. Deꝯ sicut ipse iubilū habituros. q. d. Videbunt omnes posteri regē ⁊ prophetā ꝑlatum ecclesie in citharedū spūs sancti ꝗuis tam grauiter errauerim ꝓpter pnīam ut hinc oēs redemndi spem habeāt. docebuntur ꝟbo meo in psal. docebuntur ⁊ exēplo in pnīa. Et sic impij ad te ꝯuertentur. Vident peccātes resonare in ecclesia dei tantū uerba Dauid adulteri superbi ⁊ homicide ⁊ proditoris penitētis Dauid. Vident negantem Petrū principē apostoloꝝ factū. persequitorē Paulū uas electionis ⁊ lumen fidei. Audiunt crebrius Mathet ꝗꝫ ceteroꝝ euāgelistaꝝ resonare ꝟba ꝗuis usurarius fuerit. unde hn̄t causam fiducie ꝙ ipsi quoqꝫ recipiētur. qꝛ nō abicit deus peccatores sed obstinatos. Hec oīa in spiritu pūidit ⁊ ꝑdixit Dauid. Jdeo ecclesia preposuit hunc psalmus. 50. dispositionis ad iubileum. qꝛ idem spiritus sanctus qui reuelauerat hec secreta Dauid reuelauit ⁊ doctorib. Gregorio Hieronimo Ambro. ⁊ Augustino.

Quare Dauid in psal. Mathens i euāgelio

Petrus Paulus ecclesie ꝑponunt̄

Grego. Hiero. Amb. Aug.

¶ **Libera me de sanguinibus deus deus salutis mee.** i. de pena mortis. quā merui propter effusionē sanguinis Vrie. uel de manibus demonum qui in sanguine. i. in morte hoīs delectantur. uel ab manibus Absalon Achitotel. ⁊ Semey. qui ꝗsituri erant illum occidē ut pateb... in penam homicidij.

Absalon Achitotel Semey

¶ **Et exaltabit lingua mea iustitiam tuam** Justitia habuit locū in filio mortuo. ⁊ in Absalon. filius est de substātia patris. Et quo ad corpus pater punitur in filio. ⁊ plus voluit Dauid mortē adulterum filij ⁊ Absalon ꝗꝫ ipsi. ⁊ sic habuit locū iustitia ⁊ misericordia. qꝛ fuit punitus ⁊ nō iuxta merita. nō exterminatus sed purgatus.

Justitia Misericordia

¶ **Dn̄e labia mea aperies et os meū ānunciabit laudem tuam.** q. d. non pōt hō imundus te laudare. Munda ergo cor meū ac labia mea. Hoc petit sacerdos ⁊ ꝑdicator dicturus euangeliū. sicut labia Ysaie ꝓphete calculo mundasti ignito. Jta me tua gratia digname mundare. ita

Ysa. c

David ne claudas inquit. sed aperi ora ca
nentium te.

¶ Quoniam si voluisses sacrificium dedissem

q. d. paratus erã. sed nõ dispositus ut te
requiris ad sacrificandũ tibi. Nõ enim sunt
accepta sacrificia sine fide 7 devotione of
Abel ferentiũ. Respexit quippe dñs ad Abel di
cit p.ᵒ i. ad affectionẽ. 7 deinde dicit ad
munera eius. q: prius aium inspicit q̃s donũ
nõ quid dones sed quo dones inspicit. sic
Noe Accepit dñs sacrificiũ Noe in odorẽ sua
vitatis propter devotionẽ. q. d. fecissem
debitas expiationes 7 debita sacrificia.
pcepta in lege pro peccato meo nisi me in
dies vidissem proniorẽ ad peccatũ ex quo
dubitabã te merito mihi magis irasci. q͛
tãta criminis labe pollutus ẽc audere ante
cõspectũ tuũ accedere. rõ est q:

¶ Sacrificium deo spiritus contribulatus

Qui de dolore gaudeat. 7 semper doleat
q͛ non semper doluerit.

¶ Cor cõtritum et humiliatum deus non despicies.

Lachrimarũ fluvio in
undatũ cor 7 malleo
pñie in pulverẽ versum fragrans ex vni
urso pulvere pigmentarii timore pene.
Deus nõ despicies. q. d. hoc est sacrificiũ
q͛ vis q͛ petis. ad q͛ celum aperitur. 7
ignis descẽdit 7 rapit in odorẽ suavitatis.
Prius dicit cõtritum. postea humiliatum.
Conteri q: prius est cõteri deinde humiliari. cõteri
Humiliari mur in pñia. humiliamur in cõfessione. con
tritio cordis ẽ sacrificiũ quo peccata solvũ
Origenes tur. Origenes omelia quarta quãto magis
inqt cõpungimur. tãto magis peccatorũ vin
cula relaxãtur. pñdit nrm sacrificãdi mo
dum. David q̃si non in thauris 7 hircis.
sed in spũ humilitatis 7 in aio cõtrito su
scipiendi essent penitẽtes. 7 sic futurũ sacri
ficiũ eorũ ut in conspectu dñi placeret.

¶ Benigne fac in bona voluntate tua sion ut hedificẽtur muri hierusalẽ.

i. procede mecũ 7 cum po
stestate mea. 7 cũ omni
ecclesia. sm dulcorẽ misericordie tue. Et fi
lius meus sicut promisisti in monte syon Hyerusa
Hedificat tibi tẽplum ex quo hedificetur lem
civitas hyerusalẽ eterna ex syon. i. ex Syon
alta speculatione cõtemplationis indeficiẽtis
pacis. Syon enim speculatio interpretat᷑.
Hyerusalẽ vero visio pacis. 3. Re. 3. Sa
lomon triplici muro clausit hyerusalẽ 7 tem
plum. hedificavit in figura eterni templi.
in hyerusalem superna.

¶ Tunc acceptabis sacrificium iustitie.

i. boni
7 sinceri
cordis in cuius figura. 2. Parali. 7ᵒ Ad 2. parali.
orationẽ Salomonis descẽdit ignis in figu septimo
ra q͛ ad nos descendẽt spiritus sanctus.

¶ Tũc imponent super altare tuum vitulos

maiori enim fiducia sacerdotes 7 populos
offerebant quũ viderent ad orationẽ Salo
monis gloriã dñi repleuisse tẽplum 7 respõ
disse oẽs se exauditurũ qui sic oraverint.
Hic David pñdit vitulũ saginatum xpm Vitulus
sibi offerendũ. 7 vitulos. i. martires. 7 ex Xps
illius istorumqz sanguine. ecclesiã habituros Vituli
thesaurũ indulgentiarũ. qui ad mile redimẽ martires
dos mũdos sufficeret. que David preuidit
7 ecclesia. Preponit nobis in hoc psal. 40.
verã dispositionẽ ad indulgentiã 7 iubilũ
si vere dixerimus hunc psalmũ psallendo.
iungendo sensum v͛bis affectũ sensui 7 affe
ctui exultationẽ. Et sic in iubilo maximo
de his erimus ad quos merito possit dicẽ
David. Beati viri qui sciunt iubilationẽ.

¶ Psalmus quintus pen tentialis. in or
dine psalmorum. 101.

Domine exaudi oratio-nem meam. Tria mo-re solito circa psa'mū uidenda sunt. Primo titulus Secūdo causa. Tertio uirtus psalmi.

Primo titulus ¶ Primo titulus est oratio pauperis quū anxiaretur. & corā deo effuderit eloquium suum. Primo oratio pius ascensus est. & eleuatio mētis in deū. pauperis. s. Dauid peccatoris qui ditissimum thesaurū spiritus sancti admiserat ex peccato. nulle maiores diuitie. nulli thesauri q̄s spiritus sancti
Oratio heredes fieri. vel oratio pauperis spiritu qui quū humillimus & pauperimus appareat ditissimus est. quū anxiaretur. q2 nūq̄s satisfecisse penitēti visum est. hinc tantas legimus asperimas penitētias. q2 veri penitentes uellent in dies duriora pati. Et sic in gemitu maximo corā deo effudit eloquiū dulce & amarū. dulce q2 nunq̄s sine aliq̄ parte refrigerij uera pnia est. & amara q2 cotidie nouos sibi cruciatus adinueniunt

2ª causa ¶ Secundo causa quare factus sit hic psalmus dicit' a rabi Samuele q fuit captiuitas populi ysrael captiuati sub Nabucdonosor. vel sb Antiocho illustri. cupiētis aduentū messie. qui liberet eos. & tēplum rehedificet. ubi quanto plus affligebatur tanto magis clamabat. Ego aūt dico Dauid fecisse hunc psalmū pro eadē materia cupientē. Liberari a seruitute babillonie. i. confusionis peccatorū in q° clamat ad redēptorē messiā prout patres sub captiuitate illa pro peccatis suis clamabant. conuenit ergo dic psal. ysrael Dauid. & nobis sub captiuitate positis in babillone. i. confusione peccatorū.

3° uirtus ¶ Tertio uirtus psal. maxima confert enim ut preuidit Dauid & ostendit ad liberationes futuris ad impetrationē gratie. & consequutionem glorie. ut patebit in locis suis. Illuminat enim hic psalmus. dirigit. ducit. regit. comitatur & ad finē usq3 felicitatis deducit si deuote in eo psallueris.

¶ Dn̄e exaudi orationē meam Ideo sentit propheta se a spū raptum eleuatūq3. Ideo maiori fiducia petit.

¶ Et clamor meus ad te ueniat. Impulsu desideriorū labijs clausis corde & mente clamo. sic pueri in tēplo clamabant Et duo seraphim Ysaie. 6. Clamabant alter ad alterū. Sanctus sanctus sanctus Ysaie 6.
zc. Sic Cananea clamabat p° xpm. Sic Cananea
in euāgelio. Marcella marthe discipula extollens uocē. Alibi Dauid. Clamaui in toto corde meo exaudi me dn̄e. Et iam sentiens se exauditum, orat pro futuro David

¶ Ne auertas faciem tuam a me Tanq3 offensus nolue erga me serenitatem vultus tui. conertit deus faciē ad nos. qn̄ propitius ē auertit a nobis ꝑpter peccata nr̄a. dereliquit uel petit in nūo saluandorū i iudicio pom. qbus cōuertet deus faciē Judicius
suā & nō reprobor qbus illā in eternū auertet

¶ In quacunq3 die tribulor inclina ad me aurem tuā Cupio tribulari & pati ꝑ te. sed q2 hūe uires deficiunt. quū nō amplius potero. clamabo ad te sicut tres pueri in fornace Tres
clamauerunt ad dn̄m qui inclinauit aurē. i. pueri
exaudiuit & fecit fornacis incēdiū quasi uē- Nabaaz
tum roris flantē. sic Nabrae. sic Laurētio Laurēti°
clamāti in igne carbones refrigerium pstabāt. sic clamāti Stephano lapides torrentis dulces fuerunt.

¶ In quacunq3 die inuocauero te uelociter exaudi me Ne tardes quū clamauero. q2 sufferā quātū potero & ultra q̄s potero periculū in mora est. nisi tu manū porrexeris adiutricē. ne
fies 70. ānis put fecisti patribus i babillone 70. anni
anq̄s exaudias decē ꝑpter decalogi trans- captiuita
gressionē. septē uero ꝑpter septem peccata tia
mortalia. i. propter uniuersitatē peccatorū que cōmiserant.

¶ Q2 defecerunt sicut fumus dies mei idest uicini & ꝓpinqui sunt defectui. uidebat populus in

illo tribulationis põdere cotidie minui 7 to
taliter destrui legẽ dei . ita ut cito euane
sceret ois ysrael in fumum . ita q̃ iustoꝝ
oculi videtes hoc deficiebãt p̃ lacrimis .
languebat cor 7 oẽ corpus p̃ dolore aie .
Sic dauid 7 ceteri penitẽtes vident dies
supbie nostre 7 uoluptatis que euanuit .
nondum incepta 7 dolent .

¶ Et ossa mea sicut gre
Gremius **miũ aruerunt** Gremium dr̃ a gremo . as . 7
est illud q̃ i sartagine remanet de frixio
ne . Iudei eni nolẽtes dimittẽ cultũ suum
cremabãtur ab illis ydolatris caldeis in sar
taginibus 7 alijs q̃s plurimis mõis affligebant̃ . 7 dauid 7 tu peccator tãq̃s in sartagi
ne in oleo libidinis de quo queris . iõ tibi 7
illi sicut iudeis hec omnia euenerunt .

¶ Percussus sum ut fe
num et aruit cor meũ
Deficiebat eni ysrael ab estu tribulationis .
sicut fenũ a sole siccatur . aliq nãli morte
aliq violẽtia . aliqui trãseũtes ad ritũ gẽtili
p° macha i. um p° Macha . i . sic dauid 7 ceteri pcussi
ab estu libidinis siccati sunt ab oi humore
deuotionis tanq̃s ab omni uirore .

¶ Q꞉ oblitus suz come
dere panẽ meũ Tantũ affli cti sunt q̃ nõ
recordabant̃ comedẽ . Multi eni de populo
iudeoꝝ fugerũt ad loca deserta in quib⁹ nõ
habuerunt panẽ ad comedẽdũ . obliti ꝓpter
z. ma. 6. uelocitatẽ fuge portare . z. macha . 6 . Tu q°q꞉
cũ dauid oblitus es comedẽ panẽ angeloꝝ
Judas oẽm suauitatẽ hñtem sicut Judas . Tunc
Machabe⁹ secessit in desertũ locũ ubi inter
feras in montibus cum suis uitã agebat 7
dnuo utebat̃ ꝓ cibo feno . 7 radicibus 7
gemitu 7 clamore ad deũ . uel dic q̃ tãtũ
a feruore pnie rapiebãtur . ut cibi obliuisce
rent̃ . sic tu talẽ pniãm age ut oium aliaꝝ
reꝝ immemor fias . ut aium solum palcas

¶ A uoce gemitus mei ad
esit os meũ carni mee
i . cuti sm hyero . q꞉ p̃ macredine subtilata
caro est 7 uisa sunt magis ossa adherẽ cuti .
ut de se hyero . scribit ad Pau . 7 heu . nuda
tux hũi ossa herẽtia collidebã . hoc idẽ pec
catori euenit spũaliter q° ad aiam . q꞉ solitũ
robur illi⁹ iã deficit 7 nõ hꝫ in q° ꝯsistat .

¶ Silis factus sum pel
licano solitudinis .
Qui pascitur uenenatis aialibus . ut . z .
ueneno peccatoꝝ . q̃s pulchra ꝯparatio pel
licani ẽ ad penitẽtẽ qui ut aiunt Aristo . Aristo .
Plinius 7 Albtus magnus de naturis aia Plinius
liũ p tres dies filios plorat mortuos 7 in z° Albertus
doloris ipatiens tãtũ rostro sibi pectus per
cutit q̃ ex fluxu recẽtis fluẽtisq꞉ sanguine
a corde filij reuiuiscũt . Jdõ figurat xp̃m 7
supra crucẽ i nido pingit̃ q sumpsit uenenũ
7 amaritudinẽ doloꝝ nr̃oꝝ 7 q꞉ saluator
in die tertio . i . i tp̃e grẽ post pmũ aiẽ
tp̃is nẽ . 7 p⁹ sm tp̃is legis p̃ amoris magni
tudine tm̃ sibi pcussit cor q̃ sanguis in z. tẽpora
salutẽ filioꝝ totius . s . hũi generis emana Nature
uit . sic quis penitẽs ut dauid efficit̃ pelli Legis
canus trib⁹ diebus pcutiens . p° cor . z° lin Gratie
gua . z° opus . p° q̃ gessit ꝯtra deũ . z° ꝯt
proximũ . z° ꝯt seipsum . p° q̃ i adolescẽtia
z° q̃ in iuuẽtute . z° que in senectute .

¶ Factus sum sicut no
cticorax i domicilio
Sicut uespertilio inter parietes ꝯpere nõ audẽs Vespertilio
sic penitẽs . tã publicanus in tẽplo nõ audẽs
oculos eleuare ad celũ . sed pcutiens sen p
pectus suu dicẽs deus ꝓpitius esto mihi
peccatori . sic Taysi meretrix nõ audebat Taysi
oculos eleuare nec deũ noiare . sed prona
i terra aiebat q plasmasti me miserere mei .
Jdeo Paulus simplex uidit illi paratum
lectum a tribus uirginibus in celo .

¶ Vigilaui et factus sũ
sicut passer solitarius
in tecto Auis ẽ multũ pcauens i sidias . ut hꝫ penitẽs dor
mire aut ullã quietẽ capere negens p̃ dolo
re peccatoꝝ meoꝝ memor captiui populi
in babillonia faciẽtis hoc idẽ . ꝓgemitu 7 fle
tu . nullã amplius societatẽ hoiis retinens

mihimet irat⁹ ꝛ rigid⁹ ut te solū iuēire posse

Tota die exprobabāt mihi inici mei quū essē popul⁹ i captiuitate irridebat' ab inimicis dicētib⁹ ite nunc ubi ē deus ysrael q liberet nos o iudei
Iurare caldeoꝝ ꝛ sic pctōribus insultant demōes uictoriosi.

Et qui laudabāt me aduersū me iurabāt Ironice inimici laudabāt cultū hebreoꝝ ꝛ quū iurare uolebāt dicere soliti erāt. si nō fecero hoc eueniat mihi sicut populo iu deoꝝ ꝑ exemplo. n. eoꝝ miseriā ponebāt quasi nunq̄s tāta fuerit uisa calamitas. sic demōes aduersum te iurāt iterū ꝛ obser uant ut preuiderat Dauid. ꝯuenit ergo hic psalmus illis Dauid ꝛ tibi.

Q2 cinerē tāq̄z panē manducabam populus in captiuitate. paꝝ hn̄s de farina coquebat sub cinere ꝛ simul ꝑ fame icineratā pastas comedebāt ꝛ i corticem lauabāt sicq̄s Dauid ꝛ uere pe nitētes cinerē comedunt. i. memoria mor tis tanq̄s cibo alitur i uitā eternā. iō ec clesia ponit i capitibus cinerē q̄si hec maxi
Cinis ma sit pnie cā assidua mortis meditatio. q̄s
Plato Plato ponit iter maxias phoꝝ laudes.

Et poculum meum cum fletu miscebam
Psal. de illis dr̄ i psal. sup flumina babilonis illic se dimus ꝛ fleuim⁹ dū recordaremur tui syō.
Cōtritio de Dauid ꝛ nr̄i pnia dr̄. lacrime mee pa nes die ac nocte ꝛ lacrimis strauī lectulū meū ꝛ poculū meū cū fletu miscebā. i. nō minus lacrimaꝝ ab oculis q̄s uini a cratere fundebatur. defecerūt ꝑ lacrimis ꝑ̄si cordis ꝛ dolore oculi mei. hic docent' penitētes quō sordes pctōrum abluere habeant.

A facie indignatiōis tue iō plorabāt illi plorabā ego peniten tes q̄s plorēt q2 meremur irā idignati
i. Macha. ōis tue ut de iudeis i° Macha. i°. dr̄ facta ē ira magna super populum ualde.

Q2 eleuans allixisti me merito quū me extuleris ꝛ igratus Ingrati
extiteri deiecisti me sic lucifer in detecti
grat⁹ ōicit' sic Adā sic Amā sic Saul Lucifer
sic isiniti gētiles Alexāder magn⁹ Anibal Adam
Mitridates rex pōti. Cirus q ait oīa regna Amā
mūdi dedit mihi de⁹ celi. l' allixisti me ad Saul
petrā. i. xp̄m ut Iⁿero. ad pau. ꝛ heli. Alexan
ait q2 ipossibile ē in sensum homis nō irruē der
morū ꝑ medullaꝝ calore ille tū laudat' ille Anibal
ꝑdicat' beatus q stati ut cepit cogitare i Cirus
terficit cogitat⁹ ꝛ allidit eos ad petrā. sic fe Mitrida-
cit Magda. sic Iⁿero. ad phu iacebā pedis tes
lacrimis rigabā crine tergebā ebdomodaꝝ iedia subiugabā sic ꝛ tibi faciūdū est.

Dies mei sicut ūbra declinauerunt et ego sicut fenū arui h° idē Ysa. oīs caro fe
nū ꝛc. h° Iob hō natus ꝺ muliere breui ui Ysa.
uēs tpe replet' m̄ltis miseriys q quasi flos Iob
egredit' ꝛ ꝯteritur ꝛ fugit uelut ūbra ꝛ sic cat' aliqū ab estu mūdane uoluptatis oīs ei⁹ deuotiōis humor tāquā fenū ab estu so lis aret g° peccator tāq̄s fenū sine rore grē ꝛ sine ullo deuotiōis humore ꝛ ad nihilus tāquā ūbra redigit'. iō pctūs dr̄ nihil q2 ho minē anihilat. uel ꝛ defectus dr̄ q2 homi nes oīo a suo esse deficere facit.

Tu āt dn̄e i eternuz permanes nūc ostēsa captiui popl'i ꝛ sui miseria
implorat auxilium Tria ostēdens q2 ipe Xp̄s
de⁹ possit uelit ꝛ debeat. q. d. nihil restat
ꝑp̄t q2 ū exaudias ꝛ ifundas i bn̄ disposi
tū grās ꝛ formā i materiam. faciliter. n. Aristo.
Actus actiuoꝝ iprimūtur i patientē bene
dispositū s̄m ph̄m. uoluit s̄monē ad messiā Patrum
redēptorē quē ꝑuidebat i spū dicēs quāuis i limbo
ego uelut ūbra declinē ꝛ morār uiuā tū in oratio
te q i eternū ꝑmanes. q. d. obsecro quū fue ro i libo ut uentas tu oīpotēs libare me.

et memoriale tuū in gnātiōe ꝛ generatiōe uideo te uenturū i sanctis mirabilibus ut

Passio xpi a nulla unquam hominum memoria labatur. hoc redemptionis opus erit ceterorum omnium memoriale ad elevandam ecclesiam tuam a miseria in felicitatem eternam. ideo David alibi memoria memor ero et tabescet in me spiritus meus. i. tanta divinarum gratiarum
Psal. ubertate in passione tua sanctissima. Za
Zacharias charias ad faciendam misericordiam cum patribus nostris et memorari testamenti sui sancti.

Tu exurgens misereberis sion

a mortuis de morte triumphans. misereberis syon. i. ecclesie in alto posite et a longe
Resurrectio futuram gloriam contemplantis loquitur propheta humano more. quia pro peccantibus videtur quasi dormire deus quum non occurrat in auxilium. pro penitentibus videtur quasi exurgere et iuvare. re tamen vera nisi dominus custodierit civitatem frustra vigilat
Psal. qui custodit eam. hanc exultationem prevedit
Zacharias. 9. Zacharias. 9. exulta satis filia syon iubila filia hierusalem. ecce rex tuus venit tibi
Simeon. iustus et salvator. hanc Simeon accepit a
Anna spiritu sancto. non visurum se mortem nisi
Maria videret xpm domini. et sic in syon cum Maria cum Joseph et Anna phanuelis sensit in spirituali illa exultatione quomodo misertum sit syon. i. speculanti.

Quia tempus miserendi eius quia venit tempus

duo tempora miserendi primum tempus incarnationis quando per viscera misericordie dei nostri visitavit nos oriens ex alto. magna quidem mise
duo misericordie ricordia in statu primo nature ostensa est. maior
Tempora in statu legis et prophetarum. sed maxima in statu gratie. quia venit verbum plenus gratie misericordie et veritatis. Secundum tempus misericordie in penitentia est. ideo David duplex asserit misericordie tempus quia tertium scilicet in iudicio erit tempus iusticie. ideo ce
Celi aperti los apertos legimus in adventu ihesu in iordane. et in Apocalypsi Johanni penitenti et Stephano patienti.

Quoniam placuerunt servis tuis lapides eius

hic gaudet propheta intelligens perfectum incarnationis christi in edificio spirituali i. super petram xpm. per preciosos lapides apostolos et discipulos qui construxerunt ecclesiam Apostoli
apostoli ulterius pau. ro. super hedificati. s. fundamentum apostolorum et prophetarum. tales lapides tales apostoli et discipuli placuerunt servis dei conversis gentibus et iudeis ad fidem. 3. milia in die pentecostem alias. 4. milia alias. 14. milia al. 20. milia ab andrea a paulo totius fere orbis. quoniam in omnem terram exivit sonus eorum Zacharias. 9. hoc predi Zacharias.
xerat lapides sancti elevabuntur super terram. 9.

Et terre eius miserebuntur

quia deus misertus terre. i. terrenis hominibus effudit de spiritu suo super omnem carnem et ambrosia et nectar spiritus sancti ubique diffusa sunt o linguis igneis ignita verba ignita effecerunt corda non bentia regem sed clamantia die ac nocte Sanctus sanctus sanctus osanna in excelsis salva nos o gloriose deus.

Et timebunt gentes nomen tuum domine et omnes reges terre gloriam tuam

gentiles visa miraculis quia in nomine yhesu omne genu flectebatur. celestium terrestrium et infernorum quod alibi David psal. predicit a solis Psal.
ortu usque ad occasum laudabile nomen domini et omnes reges terre gloriam tuam. tres magi Tres
inceperunt stare in monte victoriali una magi
stella in qua fulgebat xps vel virgo gloriosa xpm in sinu tenens. ut etiam Octaviano apparuit. quamvis alii angelum Gabrielem dixerunt fuisse. alii spiritum sanctum alii crucem. Alii stellam de novo formatam que omnium simul convenium. quia in tanti regis adventu omnis entia comitata est.
Alii Johannem baptistam fuisse volunt. stella magorum
Ego autem credo fuisse yesum cum omni celesti baronia qui omnipotentia divinitatis sue totum replebat orbem. ideo tanta eius claritas a caligantibus oculis videri non potuit. ideo ultra aliarum stellarum vi ipsum quoque intellectum illuminabat. quia remo Planete
tissima manifestavit. que resplenduit non modo apud nos sed apud inferos et superos que influebat ad felicitatem plusquam stella Jovis ad eloquentiam plusquam Mercurius. ad amorem plusquam venus et magnanimitatem plusquam Mars

Optauian⁹. ergo hij tres reges ⁊ ceteri ui
sis tot mirabilibus timuerūt ⁊ uenerati sunt
gloriam dei.

¶Quia edificauit dñs
sion quando in monte syon in tēplo
xp̄s oblatus ē ubi docuit sanauit
⁊ p̄dicauit. tūc cepit h̄ec eccl'ia militās hedi
ficari in syon. i. i alta speculatiōe p̄sertim
qñ misit sp̄m scm̄ i apostolos ⁊ discipu/
los q. 120. erāt. ⁊ qñ ad voces Petri de
Spiritus scēdit sp̄s scūs super oēs q audiebāt ꝗbꝰ
sanctus numero. 3. milia.

¶Et uidebitur in glo
ria sua ibi. n. a pueris ⁊ oī popu
lo cantātibus osanna uisa
pueri ē figura glorie eius ⁊ i tabor i trāsfigu/
ratione ⁊ illic ꝑpe i mōte oliueti ubi ascē
dit i celū. ubi iterꝝ uidebitur i iudicio. hic
ꝑuidit Dauid ꝙ i mōte syon. i. i alta me
ditatiōe ⁊ ꝯtemplatiōe possit uideri deus.

¶Respexit i oratione
humiliū et ñ spreuit
preces eorū respexit ad hūiles
preces ⁊ suspiria
Patres sanctoꝝ patꝝ existentiū i limbo ⁊ iusto
limbi rū i mūdo. ut Symeonis iusti ⁊ Zacha
Zacharias rie q tā feruēter grās deo egit i psal. Bñ
Symeō dictus dñs deus ysrael qꝛ uisitauit ⁊ fecit
redēptionē plebis sue. qd retulerim q̄tum
patres i libo exultauerit. lege tu i q̄dragesi
mali nr̄o i sabbato scō. ⁊ mirāda itelliges.

¶Scribantur hec in
generatione altera
ꝑ euāgelistas. n. ⁊ ap̄los eterne memorie
Euāgeli oīa h̄ tradita sunt. ꝙ lōge añ fuerat ꝓui
ste sum ꝑ Ezechielē ⁊ Zachariā ⁊ ceteros ꝓ
phetas. qꝛ tm̄ redēptionis hūc bñficiū ha/
ud unq̄s obliuioni tradendū est.

¶Et populus qui crea
bitur laudabit dñm
Gētiles .i. gētiles regenerati ⁊ q̄i creati. i. de nouo ⁊
nihilo facti. qui ꝓpter pctīs omnino nihil es
sent i esse. s. sp̄uali. tō Petrus i canonica
ait bñdictꝰ deus ⁊ pr̄ dñi nr̄i yh̄u xp̄i q s̄s
magnā misericordiā suā regenerauit nos
i spem uiuā ex quo cām ⁊ materiā semper
habemus laudandi deum.

¶Quia prospexit de
excelso scō suo domi
nus de celo i terram
aspexit uidit pietatis oculis miseriā
nr̄am. audiuit clamorē ⁊ de
scēdit i terrā liberare nos. ubi Aug. ama Aug.
amorē illius q descēdit ꝯiungere limē sue
eternitatis limo tue mortalitatis se humiliā
do te sublimando. quare gº mier hō erigi ⁊
sublimari nolit.

¶Ut audiret gemitus
cōpeditorum .i. patrū de
tentoꝝ i lī
bo a demone ⁊ ut soluēt te a uinculis pctōꝝ
i quibus debitor eterne pene erās tō seqr̄.

¶Et solueret filios ite
remptoruz .i. gētiliū mortuo
rū i infidelitate
sua. id eccl'ia clamat i psal. dirupisti uincula Psal.
mea. i. nexus īfidelitatis ⁊ catenas pctōꝝ.
q̄ta extitit misericordia dei q q̄uis nr̄i pa
tres ꝓpter scelera sua pierit nos tñ uoluit
uisitare redimē i cruce lauare i baptismo. ⁊
saluare i glīa. o q̄s illi obligati sumus.

¶Ut ānunciēt i sion
nomē domini et lau
dē eius in hierusalē
qꝛ gētiles ⁊ iudei xp̄iani effecti diuina illa
dulcedine inebriati ad ubera yh̄u dulciora
super mel ⁊ fauum rapiebantur in amorem
diuine laudis. ⁊ die ac nocte erant in tē
plo. teste Johanne in apo. ⁊ sic in hieru
salem idest in uisione illa pacis laudabant
deum. ⁊ i syon idest i tēplo ānunciabāt
⁊ predicabant diuinū illud spiritus scī nec
tar. quoꝝ primus Petrus addicens testi
monium Joelis Effundā de sp̄ū meo sup Joel
omnem carnem. sic ut. Leonarde Dauid

ħ oia videns iā ī salutē nřam exultabat b⁹
quoqȝ tā amplū tam magnificū tāqȝ oibus
seculis admirandū celebrandumqȝ sine pa/
ri templū ī honorē diui Ambrosij tibi sic
syon. ubi ex deuotiōe ↄtinua canēdo ferue
as. tu illic bordunarius ⁊ canonicus. illic
fabrice oparius ⁊ deputatus ↄtemplare tā/
qȝ ī syon .i. ī alta mētis speculatiōe ī Sctīs
illic saluatoris clauū sanguineū mētis ocu
Clauus xpī los eleua mirabiliter rome a glorioso Am
brosio ductu angeli īuentum. quē quū aspi
cio liquefieri p diuina dulcedine cor sentio.
Ego quoqȝ a longis partibus nřm̄ syon
alterū Salomonis tēplus admirari ueni ubi
docens legens ⁊ predicās felici spū sancti
flatu duci uideor.

In conueniendo populos in unum

qȝ ex oībus mūdi partibus ↄuenerūt unanimiter ī eccl'iā
ut figurauit xp̄s ī captura piscū .153.
Pisces 153. ex oibus generibus q̄ sunt ī mari. qȝ pisca
tores futuri erāt ex oibus hominibus mūdi.

Et reges ut seruiant domino

ut vidimus per Magos
p Optatianū Adrianū
Alexandrū Seuerū Constātinū duce sil
iperatores uestro. ⁊ theodosiū duce Ambrosio. ⁊ cete
ros cesares xpianos. q̄uis .n. fm Bale.
Bale. nō dubitauerit apud romanos ydolatras sa/
Constātinus cris iperia finire nō tn̄ eo terrore q⁹ mlt'i
rex marsilie reges deposito diademate fuerūt xp̄o. exē
plū regis marsilie ad predicationem sancte
Marie magdalene.

Respondit ei in uia uirtutis sue

hic pudet Da/
uid futurā tribu
lationē ecclesie tpe añxp̄i ⁊ loqtur de p
Añxp̄s terito p modū futuri more pphetaȝ pp̄ter
certitudinē pphetie. ⁊ petit certiorē reddi
Mat.24. de tēpore illo qū Mat. 20. erit tribulatio
talis q̄ nō fuit ab initio usqȝ tūc. qȝ min⁹
facula ferūt q̄ peruidēt. ⁊ hoc petit ī uia
uirtutis sue .i. ī ui patientie dicens.

Paucitatem dierum meorū nuntia mihi

puidebat vbȝ doctuȝ erūt signa ī sole ⁊ lūa
⁊ stellis ⁊ Mat. 24. quū uiderit abbomi
natiões .i. añxp̄m. tūc fugite ubi pdicit ali
qua signa q̄ tūc uidebunt ut xp̄iani pp̄a
zētur ↄt tot ma'a ne labātur qȝ addit qȝ
nisi fuissent breuiati dies illi ipsis q⁹qȝ scia
iminēt piculū ruine ibi dr. ue pgnātibus ⁊
nutriētibus .i. pssis pōdere aliquo pctōȝ
ieptis ad fugā. ⁊ orādū suadet' ne fiat fu
ga hyeme l' sabbato .i. tpe ad fugā icōgruo.
stati aūt p⁹ tribulationē dieȝ illoȝ sol ob
scurabit' lūa ñ dabit lum̄ suū ⁊ stelle cadēt
de celo idest uidebit' oīa mundi machina
ruere. ideo orat.

Ne reuoces me ī dimidio dierum meoȝ

ppheta ī psona eccl'ie uidēs tūc fore q exi
stimēt oēs eccl'iam debere finire orat nō
anihilari oēs aūt mūdi terminū. vō marci ul Marci ultimo
timo huic orōni. xp̄s. R. Ego sum uobis
cū usqȝ ad cōsumationē mūdi.

In generatione et generatione anni tui

idest q̄uis nos de eccl'ia mortales sim⁹ tn̄
oro ut eccl'ia sit eterna. put āni tui eter
ni sunt ⁊ q̄uis h⁹ sit maximū eccl'ie tre
tū potētie minimū qd erit. Nūc aūt cir/
ca añxp̄m. cuius pp̄a meminit aliqua Ṗrio añxp̄i cōceptio
notāda sunt ad declarationes supra dicte
cladis ⁊ calamitatis. Ṗrio añxp̄i ↄceptio. ex
seminibus parētū ut nos ↄcipiet' ↄȝ statis
descēdet spūs malignus ī uterū mřis. cui⁹
uirtute ⁊ opatiōe Puer Nascet'. Aletur.
Adolescet. ppter qȝ filius pditiōis uocabit'.
Nascetur in Babillōe de tribu dan. p⁹ hec
ueniet ī hyerusalē ⁊ circūcidet se dicēs iu
deis se xp̄m ēē. ⁊ iudei illū leqtur. āge/
lus p⁹ dabit' ei bon⁹ ad custodiam. is post
qȝ se deū faciet deseret illum āgelus ad
ptectionem ñ aūt ad accusationē. Secūdo 2ᵒ uita
uita ei⁹. ypocrita .n. ⁊ luxuriosus erit Dañ. irrita
2⁰ ut superbus Dañ. 8. ↄt pricipē principum Dañ 2ᵒ
ↄsurget .i. ↄt dm̄. nec putabit se puniēdū p Dañ. 8.
pter dilationē iudicij psal. auferunt' iudicia Psal.
tua a facie eius. Blasfemus Apo. 12. ad Apo. 12.
uersus dm̄ deoȝ loquetur. faciet ymaginē

suã adorari 7 ipmet caracterẽ in frontibus
iudei rebedificabunt templũ illi in añxpo
z. nẽ in añxpo vix nẽ erũt diabolica 7 bña 7 plenitudo oĩs
igtatis i illo erit 7 qcqd mali excogit̃ri pót.
3ᵒ modus q'decipiet Tertio mõi qbꝰ decipiet. Pᵒ psuasiõe calida
mittet .n. pdicatores ad nouã legẽ pdicandã
ꝯᵗ xp̃m Secũdo falsitate miraculoꝝ arte
Apo.13. magica Pᵒ facíet statuas loq 7 futura p
dicere zᵒ faciet ignẽ ď celo i terrã descẽdeꝛ
Apo .13 .i . malignũ spũm faciet sup suos
descẽdere . ut loqntur oibus liguis 7 i ꝯspe
Spũs in linguis ctu hoĩnũ descẽdet sicͭ spũs scũs i apl'os. uñ
iactabũt se aplis excellẽtiores q spũm scũs
i ꝯclaui sceperũt Tertio simulabit se moꝛ
tuũ 7 uidebiꝛ resurgẽ 7 fereꝛ a demoni
bus p aera 7 tũc populi adorabũt eũ. Psal.
Psal. insidiaꝛ i ascõdito q̃si leo i spelũca sua. leo
pp̃ter uim qꝛ multa flagella iferet .spelun
ca pp̃ter isidias.q̃le erit tũc martiꝝ toꝛm̃
tũ qñ torq̃bũtur 7 tortores ãte illos uide
bũtur seuire 7 ipsa tũc eccl'ia cessabit a
miraculis . simulabit ẽt ascensum i celum
Apo .13. Apo .13. Tertio faciet arbores cito flore
re 7 arescere mare turbari 7 naturas i di
uersas figuras mutari mortuos i conspectu
hoĩum sulcitabit Quarto p munera decipiet i
ueniet thesauros 7 ditabit hoĩs diuites huꝰ
seculi Quito p minas 7 torm̃ta cõpellet
quos p munera uincere nõ poterit. 7 hec tẽ
ptatio simul totum mundũ examiabit . Tũc
Dia.solu tio soluenꝛ demões q mõ ligati sunt. nec possũt
tm̃ q̃tum uolũt nocere nec quisq3 poterit
aliqd uendere aut emere nisi hẽat caracte
rẽ bestie imo iterficieꝛ q ñ hũerit Quar
to qui iudei ueniẽt i hyerusalẽ . R . quidã
Gog 7 magog ꝙ de gog 7 magog itra montes caspios sunt
decẽ tribus clause ab Alexãdro fortius que
nõ pmittũꝛ exire a regina Amazonũ 7 has
dicũt iudei uẽturas i hyerusalem cuȝ nouo
Aug. messia . Aug . dicit ꝙ Gog. iterpretatur
occultatio . 7 Magog detectio . 7 significat
exercitũ añxpi duplici mõ ipugnaturꝝ ec
cl'iam . occulte p hereticos 7 apte p arma.
Helias 7 Enoch Quito ꝙ Helias 7 Enoch ueniẽt Mala
chie ultio 7 cõuertẽt corda patrũ i filios.i.
Malechie ultimo suscipiẽt iudei fidẽ xpi ut Habraam Ysac
Jacob David 7 ceteri patres . Apo. dabo
Apo. duobus testibus meis. s. Helie 7 Enoch 7
pp̃hetabunt ãnis tribꝰ sicut ipse xp̃s predi
cauit amicti saccis , in pnie exẽplum dĩi
ter ꝙ due olive sunt . 7 duo candelabra dñ
ter .i3 aliqs lum . tandẽ occidẽtur i hyerusa
lem 7 iacebũt tribus diebus 7 tribus nocti
bus corpora eoꝝ in platea . qꝛ nullus au
debit illa sepellire pp̃ter metũ añxpi. in
dimidio eo q̃rti diei audiẽt uocẽ ď celo oẽs .
Helias 7 Enoch ascẽdite huc . 7 ascendẽt
in celũ i nube.postea eo. 14. diebus regna
bit añxps . Dañ . iiᵒ hẽtur ꝙ tribus ãnis Dañ . iiᵒ
cũ dimidio durabit psequutio ĩ iurauit an
gelus p uiuentẽ i eternũ ꝙ i tp̃s.tẽpora 7
dimidiũ tp̃is erit.s.desolatio. Et ne mũdo
nisi breuiati fuissẽt dies illi Sexto mors eo
añxpi dr̃.s.ꝙ ãgelꝰ Michael i mõte oliueti
i loco unde xp̃s ascendit i celũ i papiliõe
suo in trono regio illũ occidet . post mortẽ
eo añxpi fm Dañ . 49 . dies dãtur mũdo 49 . dies penitẽtie
ad penitentiã . tunc iudei oẽs cõuertẽnꝛ 7
pacificum statũ habebit ecclesia qꝛ omnis
fraus 7 seuitia diã .penitus deficiet ubiq3
hec ergo omnia puidens David in psona
ecclesie orat iuuari ne deficiat i persequutio
ne illa in dimidio dieꝝ . i . ante terminus
s3 expectari ad hos . 49 . dies i generatiõe
7 generatione ãnr det . i . vt ex illa pnia
sp regnẽt cũ deo . i annis generatiõis xp̃i
idest i ãnis eternitatis in celo .

Initio tu dñe terrã fundasti

q . d . oĩa sunt a te 7 tu
eternitate tua oĩa pce
dis 7 q̃uis ista omnia trãsitura sint tu tñ
in etetnũ stas . uel dic miserere nr̃i deus
oĩus. terra.n.sumus.i. fragiles l' ꝙ idẽ uelit
dicere ꝙ . Moyses . in pricipio creauit deꝰ Geñ . iᵒ
celũ 7 terrã uñ philosophi 7 poete tam
alte excorsi sunt . furantes a uate nostro
Moyle Sir . 6 . principio celum ac terras Sir .
camposq3 liquentes Ouidius hoc idem or Ouidius
pheus homerusq3 sicut Jn principio ergo
in filio creauit deus celum 7 terram ita
orat non omnino defici ubi nota secundũ
Aug . i his uerbis trinitas apparet . Crea
uit deus. s. pr̃ cuius est potestas.in pricipio
idest i filio cuꝰ ẽ sapiẽtia sed ubi ẽ pater 7
filius ibi est 7 amor 7 hic ẽ spũs sanctus
qui subditur ibi spũs dñi idest spũs sanctꝰ
cuius ẽ uolũtas . q . d . eccl'ia ostende po
tẽtiã tuã ꝯᵗ añxp̃m sapiẽtiã . qꝛ nõ ẽ ꝯᵗ
luũ ꝯᵗ dominũ 7 amorẽ 7 clemẽtiam ergo

nos q° s inicio terrã fundasti. i. terrenos
ꝛ fragiles ne tñ nos permittas a crudelis
simo hoste vexari. h tibi conuenit oratio
contra demonum insultus.

¶ **Et opera manuum**
Celi **tuarum sunt celi** hoc pats
sm ystoriam ꝙ deus creauit celũ ꝛ terrã
sed celi hic sci intelliguntur qui tanqȝ celi
a celando deum in se celãt sci illius tẽpla
sicut alibi dicit propheta. de aplis celi
enarrant gloriam dei.

Psal. ¶ **Ipsi peribunt tu autẽ**
permanes hic oportet legẽ cum interrogatio
ne. q. d. o dñe deus tuum celi. i. sci peri/
bunt in tribulatiõe illa. peribũt quidẽ celi
ꝛ terra ꝛ creatura ois. s. a statu in quo
nũc sunt nõ quo ad substantiã s; q̃tum ad
aliquã dispositionẽ qꝛ corpora celestia ces
sabunt a motu locali. terra vo a mutua al
teratione substancys tñ eorum remanẽtibꝰ
sed tu immobilis das cuncta moueri. q. d.
o vita ꝛ summa omnium permanentia. da
permanere facultatẽ concede ut non de
ficiamus oio ꝛ annichilemur ꝛ sic a permã
nentia illa eterna ruamus in baratrũ eter
ni cartari.

¶ **Et sicut opertorium**
mutabis eos ꝛ mu
buntur solent homines sm tẽpo ra mutare vestes q̃uis
tñ renouentur eadem remanet substantia
vestis reuolute sic mutabunt corpora cele
stia a statu in quo nunc sunt. qꝛ nõ erit
amplius necessariꝰ cõpleto numero electo
Paul. rum ad q̃s omnia nunc tẽdunt sic s; pau
lum omnes quides resurgemus sed nõ oẽs
immutabimur de miseria ad felicitatẽ s; so
lũ electi ꝛ sic immutari in melius petit pro
pheta vt cetere mutabuntur creature pre
ter damnatos qui de malo i pessimũ muta
ro. 8. buntur ro. 8. creatura liberabitur a serui
tute corruptionis. mutabis eos. s. ad immu
tabilitatẽ qꝛ. s. ut dixi motus celi cessabit.
conuenit eni quũ creature alie facte sunt.

propter hominẽ ut mutato homine muten
tur illa a corruptione in incorruptionẽ se
cundum Paulum.

¶ **Tu autem idem ipse**
es et anni tui non
deficient i. quũ oia sint mutabi lia ꝛ corruptibilia tu so
lus es imutabilis dicit tu. q. d. solus idem qꝛ
nõ mutaris a iuuentute i senitũ ꝛ a uita
i mortẽ ut nos nullus alius abste iõ Dauid
i pace ꝛ i idipsum dormiã ꝛ requiescã ꝛ sub Psal.
dit ea ita ꝙ illõ idẽ ostẽdit dei pmanen
tiã illud ipse dei oipotentiã illud vo es
nãm ostẽdit dei. q. d. idem ipse es. i. imutabi
lis iterminabilis ꝛ oipotens l; oia sint ex
te p te ꝛ in te non tñ oia sunt ꝙ ipse es
qꝛ tu es mutans nõ mutatꝰ faciens non fa
ctus ꝛ mouens ꝛ nõ motus. q. d. da tu q ip
idẽ ipse es ut ãni q° qȝ nri non deficiãt a te.

¶ **Filij seruorum tuorum**
habitabunt i. homi xpiani ꝛ p fecti ab aplis ꝛ p
dicatoribus conuersi in eternũ habitabunt
coram te in pulcritudine pacis secun/
dum. Ysa. testem tuum fidelem in requie
opulenta ꝛ tabernaculis fiducie duplici Ysa.
stola. i. cũ glorificatione corporis ꝛ aie i Stole
vestimentis albis sm testem seruũ tuum
Johannem i apo.

¶ **Et semen eorum in**
seculum dirigetur hõi chri
stiani seminati ab apostolis in mundo ele/
uabãtur in deum per contemplationem hic
ꝛ fruitionem i celo in secula seculorum am̃.

Psalmus 6ꝰ in ordine psalmorum. 129. q
facit ad liberationẽ cuiuscũqȝ tribulatiõis.

De profũdis cla
maui ad te do
mine circa hunc q° qȝ psalmum tria vidẽda sunt titulꝰ cã ꝛ uirtꝰ. primo
Primo titulus est canticum gradum quia titulus

a leuitis p gradus cantabatur in figura q̄
gradus vere psallentes i hoc psalmo de uirtute i uir
uirtutū tutē ascendunt ad uidendū deum deoꝝ in
syon. Primus gradus uirtutis ē prebere cō
sensum diuine inspirationi ut itret Secūd⁹
meditari Terti⁹ delectari Quart⁹ pficere
Quint⁹ perseuerare. Item gradus psallē
di sunt dulciter allici. inflamari. eleuari.
trāsformari in dm̄ 7 nolle unq̄ȝ ide euelli.

¶ Secundo causa quare Dauid fecerit hunc
2ª cā psalmū est propter petm̄ adulterij cū Ber
sabe 7 homicidij urie q̄uis eni illi dn̄s pe
percerit more tā̄ fluctuantis animi 7 peni
tētis. sp sibi uisus imeritus ē de tāta grā
ex quo redigit sepius i memoriam penā quā
merebatur 7 rei sp persona sumens uenias
petit. sic Paulus. sic Hyeronimus sic
Augustinus sic ceteri penitētes aiebant.
aliqui uolunt factū a Dauid i persona cap
tiuati populi sub Nabucdonosor uel sub
assirijs. Ego s͡o arbitror q̄ in psona nr̄i
q captiuati sub demone sumus a ipō sancto
factus fuerit.

¶ Tertio uirtus psalmi liberari a quacunq̄ȝ
afflictione si clamauerit ad deum 7 iuuari
cum hoc aias defunctoꝝ q̄ preuidēs ec-
clesia ꝓposuit illum dicēdū pro his qui i pur
gatorio sunt. 7 p nobis qui iam secundus
merita i profundū tartari demersi sumus
idō ait deuote 7 feruēter ait.

¶ Deprofundis clamaui ad te domine

idest de pfundo fecis 7 miserie petōꝝ de pfundo inferni
i q̄ȝ iniquitas mea me quasi submerserat. 7
deprofundo purgatorij p aiabus fideliū cla
maui inq̄ȝ deprofundis 7 imis suspirijs pec
toris doloris in pnia impatiens desiderijs
impulsus ita ut erūpētes clamores cōtinere
nō possem ad te dn̄e deus meus. q̄ tibi de
relictus ē pauper orphano tu eris adiutor.

¶ Domine exaudi uocem meam

Ecce quid clamo corde lingua 7 ope
ut audiat clamor me⁹ i excelso. Tāto. s. fer
uore repleri ut canē cū āgelis 7 archāge
lis cū tronis 7 dominatiōibus. cū q̄ȝ oi mili
tia celestis exercitus ymnū glorie tue sine
fine dicētes Sāctus sanctus sanctus domi-
ne deus uirtutū.

¶ Fiant aures tue intē dentes in uocem deprecationis mee

hec in tentio
diuinaꝝ auriū significat audietā q̄dam
q̄ȝ Dauid i spū pphetico uidebat ēē i deo xp̄s i cru
ad exaudiēdas creaturas put xp̄s i cruce ce
iā uidens patris brachia extēsa ad āplexū
diuine pietatis. ait i manus tuas dn̄e com
do spūm meū. i quibus se 7 oē hūanū ge
nus ōmendauit. in eo. n. ōsistebat ois hu
mana nā tanq̄ȝ pars i suo toto. h ides pui-
dēs i deo Hyeremias ppheta ait. Exaudi
dn̄e placare dn̄e attēde 7 fac.

¶ Si iniquitates obseruaueris domine dn̄e quis sustinebit.

si uolueris nos s̄ȝ merita nostra pūire oēs
pfecto absorbemur a terra oēs ab inferno
degluttiemur. q. d. ipossibile esset idē Ysa. qs
poterit de uobis hitare cū ardoribus sempiter Ysa.
nis. expauescit ppheta uidēs hūas uitā ple
nā scelerib⁹ ēē. 7 idies declinare i deteriora.

¶ Quia apd te propitiatio est

tibi ppriū ē misereri clem̄s
.n. 7 būfica diuina natura ē
si iudex. n. solū ēē uelles q̄libȝ desparet. sed
ego nō despo sciens q̄ apd te ppitiatio est
q. d. q̄ alibi ēt asserit. q̄ misericordia iu
stitiā excellit Psal. misatiōes ei⁹ sup oīa
opa eius ut probat Thomas i 4ª sen. dis. psal.
46. Iacobi 2ª super exaltat misericordia Thomas
iudiciū. idō quū iustitia vellet dānare hūanū
genus uicit misericordia 7 icarnatus ē 7
crucifixus xp̄s 7 sic pauci l' nulli de rigo
re iustitie saluabuntur s̄ȝ de dulcore miseri
cordie idō hic dr̄. q̄ apud te ppitiatio est
q̄ Publicanus intellexit dicens. deus ppi
tius esto mihi petōri q̄uis. n. culpa petō
ris sit longa uel multa misericordia autem
domini psal. ab eterno 7 usq̄ȝ in eternū
super timentes eum ēst. ideo. 2. cor. 1ª 2. cor 1ª

pr̄ misericordiaꝝ ⁊ deus totius ꝯsolatiōis

¶Et propter legē tuā sustinui te domine

hoc est. propter ꝙ tantum spero. quia in
lege tua amorosa dñe deꝰ ꝓmittis per Eze
Ezechielē chielem statim ingemiscenti prestare veniā
ideo defecerunt prelacrimis oculi mei. la/
crimis strani lectulum meum ⁊ poculus me
um cum fletu miscebam. ⁊ fuerunt lacri/
me mee panes. die ac nocte preuidi
enim filium tuum saluatorem predicaturus
Mat. 6. Mat. 6. beati qui lugent. quoniam ipsi cō
solabuntur. ⁊ daturum sitienti fontez aque
vive psalientem in uitam eternaz. hec ergo
tam benigna lex fuit causa quare in flagel
la paratus fuerim. quare velim pati quare
cupiam pro te mori.

¶Sustinuit aīa mea in uerbo eius

idez replicat sepius more
amantium qui satiari nequeunt. sic enim
per prophetaa in verbo suo loquutus est
Ysa. deus. ꝙ tunc erūpet quasi mane lumen pe
nitentis ⁊ tenebre eius erunt sicut meri/
dies. propter ꝙ sequitur.

sperauit anima mea in domino

quia summa veri
tas est ⁊ nunꝙ
fallit. alibi propheta sperantem inquit in
psal. domino misericordia circundabit. quia non
derelinquit sperantem in se sed misericor/
dia amplectitur ⁊ circundat.

¶A custodia matutīa usqꝫ ad noctē speret israel ī dño

idest a principio
diei naturalis usqꝫ
ad noctem. q. d. die ⁊ nocte continue ⁊
semper uel melius per diem ⁊ noctem pros
peritatem ⁊ aduersitatem intelligit. q. d.
in aduersis sicut in prosperis debet ysrael
Jacob idest fidelis sperare in domino. Jacob pr̄
fidelium appellatus est a deo ysrael idest
directus in deum quia eleuatus fuit ad ui/
dendum diuinam gloriaꝫ. unde. ait uidi do
minum facie ad faciem ⁊ salua facta est
anima mea uel etiam a custodia matutina
idest angelica data summo mane ab ortu ho
minum usqꝫ ad noctem idest ad mortem
sperent fideles quia semper in mūdo ī hac
vita misericordia regnat.

¶Quia apud dominū misericordia et copiosa apud deum redēptio

nunꝙ enim est sine deleat filia
misericordia deus. illa semper misericor
iudicanti in trono regio adstat. illa omnē dia dei
monarchiam gubernat in celo ultra ꝯdignū
per misericordiam glorificati sunt sancti. in
mundo per misericordiam iustificati sunt
impij in inferno per misericordiā citra cō
dignum puniti sunt rei. copiosa autem re/
demptio de xp̄i passione intelligit que ad xp̄i pas/
mille mūdos redimendos satisfecisset unde sio
Dauid ⁊ ecclesia erat in uniuersali pro oī
bus in particulari pro his qui sunt in pur
gatorio ⁊ in spetiali pro se. qui peccaue/
rat ideo concludit.

¶Et ipse redimet israel ex omnibus iniquitatibus eius

⁊ bene ysrael
idest fideles re
demit pro omnibus quidem facta fuit solu
tio in bancho sanctissime crucis sed oēs no
luerunt captiuitatem exire p portas fidei
per quas solum erat egressus quia sine fi
de impossibile est placere deo. quam si
amplexus fueris redimeris ex omnibus ini
quitatibus tuis. quia totum homines saluū
facit deus si saluus uoluerit fieri. habes
ergo mi Leonarde in hoc breuiloquio util/
limo. Dauid. quomodo ab ymo corde qui
ad deum clamauerit pro se ⁊ pro his qui
in purgatorio sunt inueniet idulgentissimū
patrem copiosum in misericordia ⁊ redem
ptione filium ⁊ celeste nectar spiritum
sanctum distillantem in secula seculoꝝ am̄.

Psalmus 7ꝰ. penitentialis in ordine psal/
morum. 242.

Domine exaudi orationē meā

Circa quē tria ut in ceteris videnda sunt.

Primo titulus — ¶ Primo titulus qui est psalmus David. Oratio apta ad psallendū coram deo in elevatione mētis. q. d. Oratio est cuius vi ⁊ potētia ascenditur ad deū. ⁊ psallitur in iubilo illo angelico ⁊ divino.

Secūdo causa — ¶ Secundo causa psalmi quare factus sit. est q2 David persequutus a filio suo Absalon qui ad mortē patrem querebat. Vidēs se longe maiora meritū propter adulterium cum Bersabe ⁊ homicidium proditorium cū Uria. Solum ad deū recurrit tanq3 ad unicum refugiū. sciens q3 si decreverit salvare se omnino liberaretur. sin aūt patienter tolleranda dei flagella fore.

Tertio virtus — ¶ Tertio virtus psalmi est cōtra domesticos inimicos ⁊ a naufragio in maximo ventorū cōtrariorū ⁊ tēpestatis turbine liberari. ⁊ ad portū salutis deduci. liberari inquas a proprijs opibus. qui tanq3 pessimi filij sunt ut Absalon q quērunt patrē privare regno. s. rōnis ⁊ interficere illū in eternū. sed regia ⁊ sacra maiestas ipsius rōnis. si recursum habuerit ad deū. magis ac magis sublimatur ⁊ stabilitur in regno. ⁊ hūano in mundo ⁊ eterno in celo. ⁊ hunc psallēdi modū nō tm̄ sibi sed oī ecclesie pvidit ⁊ intellexit in ipū pphetico. David pfatuz̄ dicit g°

¶ Dñe exaudi orationem meam.

Amorosa quadam fiducia petit David q3 intelligit deū datuz̄. s. exauditionē ipsi elevate mēti in fervidas orationē. Ipse orabat liberari a filio ⁊ nos a pravis opibus qui nephandi ⁊ periculosi filij sunt. psal.

Psal. — Concepit dolorem ⁊ peperit iniquitatem.

Auribus percipe obsecrationem meam.

Humano more loquit̄. q2 facilius est ab inclinantibus benigne aurea impetrario. q. d. revolve ad me serenitatem vultus tui ⁊ aurium benignitatem. quibus a tanta persequutione recreari valeam.

¶ In veritate tua exaudi me

Tu enim es summa veritas. ⁊ dixisti Exo. 20. Honora pa- — Exo. 20.
trem tuum. Fac ergo pcepta divina que — Paren. es
violare nephas est a filio meo adimpleri. Nos vero cōtra impetus inferiorū sensuum auxiliū oramus. dixerat enim deus Gñ. 4. Ipsi Capm sub te erit appetitus tuus ⁊ tu dominabis illius tanq3. s. dñs servo ⁊ pater filio. Oramus ergo imperium rōnis. — Gñ. 4°
p dño haberi ⁊ patre ⁊ sensus loco servorū ⁊ filiorū subici. O quale eēt regnū mi L. si corpus aīe. si sensus rōni. si aīa ipsi deo pareret. — Ratio Sensus

In tua iustitia.

Quasi dicat omnia enim iura hoc clamant. oēsq3 leges. p° eterna. 2° nālis ab illa orta. 3° divina. 4° politica. hoc docuit Solon athenas. Ligurg° lacedemoniam. Justinianusq3 orbem. hoc Conditores. hoc ipsa summa veritas xp̄s docuit. Justi. de iure nāli gentiū ⁊ civili. iuris aūt pcepta sunt hec. honeste vivere alterū non ledere. ius suum cuiq3 tribuere — Iura — Latores Legis Justi.

¶ Et non intres in iudicium cum servo tuo

Non punias me ut iura volunt. sciebat enī Absalonis persequutionē atrocem sibi datam in penā adulterij proditionis homicidij prout sibi retulerat Nathan propheta. ⁊ ipse pviderat in spiritu pphetico. ⁊ utrūq3 dannabat ad mortē in lege Moysi. Unde timebat mori David quum plures meruerit mortes. tu quoq3 in hoc psalmo quū in oī peccato mortali eternam merueris mortē fm legē divinam. potes hunc sepius versum replicare. deum orans ut non intret in iudicium contra te.

Quia non iustificabitur in conspectu tuo omnis vivens

Homo enim fragilis est ⁊ q̄uis caveat labitur tamē. vivere enim ⁊ peccare coniugium inierunt. Prover. 24. — Prover. 24.
Septies in die cadit iustus, vel die ois

D i

diuens .i. ipsi quoqꝫ angeli in ꝯparatione tui non viderentur mundi. qꝛ maioꝛ distantia tua est ꝯ quals creatura q̃s creature ad non esse. nolis ergo requirere iusticiam nostram ꝛ gratitudinẽ. qꝛ prope ꝯspectum beneficioꝝ tuoꝝ posita damnarent. nobis cum misericordia agatur ꝛ non iusticia. ꝛ subdit causam.

¶ Quia persequutus est inimicus aiam meã

Absalon filius tanq̃ꝫ inimicus pessimus ꝛ Achitofel ꝯsiliarius ꝛ ceteri querebant animam David a corpore profugare ꝛ occidẽ. sic caro diabolus ꝛ mundus inimici tui ꝯiurati ꝯtra te in pernitiẽ querunt aiam tuam ad eternam mortẽ a qua tu oras liberari.

¶ Humiliavit in terra vitam meam. Quia deposito diademate ꝛ statu regio. fugit pedester flens operto capite ꝛ multas sustinuit iniurias quiꝫ Semei ꝛ ceteri dicerent descende vir sanguinum ꝛ vir belial ex quo multum fuit regia maiestas humiliata. quo ad corpus ꝛ animã te vero vitia ꝛ scelera humiliant nimis O peccatoꝛ quum a statu illo diuino ꝛ regio in miseriam criminum nephandoꝛum deiciunt a quo si liberari vis humiliare ꝛ dic cum propheta idem erumpe clama ad misericordiam dei.

¶ Collocavit me in obscuris sicut mortuos seculi Qui ponuntur in foueis subterraneis in sepulchris. David enim in cauernis sub terra abscondit se a facie inimicoꝝ. tu vero in locis ꝛ carceribus tenebrosis peccatoꝝ submersus. ne in eternis tenebris demergaris hoc idem ora

¶ Et anxiatus est super me spũs meus. in me turbatũ est cor meũ In maxima fuit anxietate David videns sibi iminere periculum naturalis mortis ꝛ forte eterne si meo casu moreretur. affligebatur maximo cordis dolore. O quam peccatoribus assiduis ꝛ obstinatis timendũ ẽ mi. L. si vir scũs ꝛ ꝓpheta semel lapsus tantum expauescit. tamen docet non desperandum sed confidendum dicens.

¶ Memor fui dierum antiquorum Scilicet ꝙ non sinis patrem irri
deri a filio. quia; Gñ .9. per Noe amicũ Gñ.9.
tuum. Maledixisti Cam filio pro derisione Cam
patris. Timebat David duo mala. alterus
sibi ne a filio comprehensus occideretur.
alterum vero ne damnaretur filius pro tan
ta persequutione patris. ideo .2. Re. 18. 2.Re.18.
tantum planxit illum nullam volens conso
lationem recipere. sed die nocteqꝫ clamans fili mi Absalon. Absalon fili mi quis dabit mihi ut moriar pro te. vel memor fui dierum antiquorum in quibus clamantibus in penitentia pepercisti. Lege omne testamentum vetus ꝛ videbis quotiens ingrato illi populo pius ꝛ gloriosus deus indulxerit. Ideo ait

¶ Et meditatus sum in omnibus operibus tuis et in factis manuum tuarum meditabar Que tua omnia facta tas pia consulebant ut magis de tua misericordia considerem quam de mea iniquitate desperarem. ideo

¶ Expandi manus meas ad te Fretus in tua beneficentia ꝛ liberalitate supplex in maxima gemituum copia. Videbat hic David iam deum adiutricem porigentem manum. Ideo tanq̃ꝫ infans iam visi lactis auidus extendit brachia manus eleuat.

¶ Anima mea sicut terra sine aqua tibi Que .s. in puluerẽ

resoluitur, ⁊ quasi dissipata ⁊ sterilis est, propterea penitens in hoc uersu petit irrigationē gratie. Ysaias Sicut nix ⁊ imber descendit de celo ⁊ inebriat terram ⁊ germinare eam facit ⁊ dat semen serenti ⁊ panes comedenti. Sic erit uerbum meū ꝙ egreditur de ore meo. non reuertetur ad me uacuum. alibi Dauid ait. Et erit tanq̄ lignū ꝙ plantatus ē secus decursus aquarum. ꝙ fructum suum dabit in tempore suo. Hoc petunt penitentes celesti. s. rore ⁊ pluuia gratiarum irrigari. ⁊ quia illius uehementi desiderio tangitur. ⁊ quasi impaciens efficitur. ideo clamat

Ysaias

Psal.

¶ Velociter exaudi me

Dubito enim a remorsibus conscientie seuibus ex imminenti etiam periculo interimi. ⁊ uideo te paratum ad ueniam largiendam festinari. itaq̄ oro ne prius deficiam.

defecit spiritus meus

Actum est de salute mea nisi exaudieris iam spiritus meus defecit ⁊ ad nihilum deuenit nisi tu refeceris. a quo omnia facta si defecerint in priorem statum redigi possunt. Ego quum nihil essem a te factus sum. ⁊ quum defecerim a te refici. clamo

¶ Non auertas faciē tuam a me

Tanq̄ offensus qui hostis sui precibus tergat uertit uel gladium.

¶ Et similis ero descendentibus in lacum.

Si priuatus ero gratia uidendi ⁊ contemplandi te, ero tanq̄ damnati in inferno. sicut enim summum bonum in uidendo deum. est ita summum malum in priuari uisione dei. propterea hoc iterum atq̄ iterum oro.

¶ Auditam fac mane misericordiam tuam

Cito ⁊ bona hora scilicet gratie ⁊ uelociter fac ubiq̄ misericordiam tuam audiri. qua me liberabis. ut ceteri quoq̄ in tua misericordia freti cadant proni ante conspectum tuum.

¶ Quia in te speraui.

Et tu sperantem misericordia circundas. De hoc ego predicator. ⁊ tuba ubiq̄ fiam.

¶ Notam fac mihi uiā in qua ambulem

fugiebat Dauid in desertum in locum tutum. ⁊ tu fugis a facie dei profugia ⁊ indiges doceri ⁊ dirigi.

¶ Quia ad te leuaui animam meam

Ad te fontem misericordie eleuaui omnes anime mee uires. intellectum ad te solum intelligendum uoluntatem ad te solum uolendum ⁊ memoriam ad te solum recondendum.

¶ Eripe me de inimicis meis domine

Ab inimicis hominibus, ab inimico demone a mundo ab insidijs cupidinis

¶ Ad te confugi. doce me facere uoluntatē tuā quia deus meus es tu

Quasi dicat si tu abieceris quis colliget. Tu patens unum miseris asilum. tu domus refugij es. Ego non intelligo quid expediat. i. tu domine deus consule. Manus tue domine fecerunt me ⁊ plasmauerunt me. tu dominus meus ⁊ deus meus miserere serui ⁊ creature tue

Job

spiritus tuus bonus deducet me i terram rectam

Hic sentit se exauditum pre dulcedine cordis ⁊ iubilo spiritus sancti. iam reuertentis in eum ex quo sperat deduci in paradisum ubi recti habitant.

¶ Propter nomen tuū

Non propter merita mea sed propter xpm salvatorem in quo omnes salvabimur

¶ **Vivificabis me in equitate tua** Quasi dicat non de rigore iustitie qui mereor sumergi. sed de dulcore misericordie tue qua omnem humanam et celestem monarchiam inebrias.

¶ **Educes de tribulatione animam meam**

A miseria et flagellis huius mundi. sed longe magis a tribulatione inferni eterna quia penitentes de futura beatitudine certificantur a spiritu sancto si perseveraverint.

¶ **Et in misericordia tua disperdes omnes inimicos meos.**

Hoc evenit in inimicis David. quia mortuo Absalon. 2. Regum. 18. omnes fugerunt et dispersi sunt. et crudeliter pleraqs pars occisa. Absalon remansit ad quercus suspensus. Achitofel se suspendit. Siba
2. Re. 20. fuit decapitatus. 2. Regum. 20. 2c.
Ideo ait.

¶ **Et perdes omnes qui tribulant animam meam quoniam ego servus tuus sum.**

Sic penitentibus evenit. ut quum facti sint servi dei oes inimici eorum pereant demones scilicet et peccata. quia hec deficiunt in adventu gratie. illi vero admisso bonine ques tanto labore aquisierant se undiqs cruciant et sibi ipsis pena sunt. sicut bona bonis gaudium sunt in secula seculorum Amen.

¶ **Ne reminiscaris domine delicta nostra vel parentum nostrorum. neqz vindictaz summas de peccatis nostris.** Antiphona

Kirieleison. ¶Circa letanias tria sunt videnda. Primo inuentio. Secundo sanctificatio. Tertio significatio.

Primo letaniarum inuentio Johānes Damasce. Constan nopoli — ¶Primo inuentio letaniarum a deo est per suos nuncios angelos. Johannes enim Damascenus narrat quod quū apud Constantinopolis in maxia pestis ⁊ calamitatis angustia processiones fierent. puer quidam uidentibus cunctis raptus est in celum. ubi letanias edoctus ad populum descendere uisus est. ⁊ statim cepit cantare illas. ⁊ postquam omnis populus dixisset canticum cessauit statim omnis erumna illa. Letanie grece

Gregorius — apud nos rogationes dicuntur. Gregorius papa instituit dici letanias maiores in festo sancti Marci. ⁊ tempore pestis quam tempore pelagy inundauerit multitudo ser-

Pestis — pentum cum magna tiberis inundatione. ita ut omnis aer inficeretur ⁊ morerentur homines sternutando ⁊ oscitando. unde usque nunc inolevit optima consuetudo signandi os cum signo crucis ⁊ salutandi idest

Pelagius — deprecandi salutem. Tunc pelagius indixit processionem in qua ipse cum .70. mortuus est. ¶Cui successit Gregorius doctor cui reuelatum est a spiritu sancto ut in processione decantaret letanias ⁊ liberarentur omnes quod effecit ⁊ uidit in aere Virginem gloriosam cum omni militia celi quam implorenerat. ⁊ omnis corruptela aeris fugiebat a facie eius. ⁊ uidit illam insolita pietate precipientem angelo Michaeli stanti supra sepulchrum Adriani ut ensem reponeret. ⁊ sic factum est. ex quo in tante rei eternam memoriam adhuc marmoreus angelus cum ense castro illi preeminet. ⁊ mutatum est illi nomen. ut castrum sancti angeli appelletur. tunc mandauit Gregorius per omnes fideles dici letanias uisa tanta uirtute ⁊ primo dicte sunt

Cruces nigre — cruces nigre quia omnes in tali peste nigro induti erant propter mortem suorum ⁊ omnes cruce signati tanquam statim morituri receptis omnibus sacramentis. tanquam si non

Ascēsio — super esset nisi mors. In ascensione uero ideo eas in processione dicimus. quia ascēdens ⁊ triumphans rogandus xps est. ⁊ ceteri sancti de tanta uictoria. solent enim

uictores in triumphis magna munera largiri. propterea tunc orandi sunt. ut in triumpho nostri quoque triumphi causa sint. Jtem fiunt in ascensione quia eo maxime tempore mouentur bella. ⁊ fructus terre maxime tenerrimi sunt ⁊ ad corrumpendū faciles. ⁊ quia in hoc tempore atrocia luxurie bella insurgunt in pompa corporis ⁊ conuiuijs. Propterea contra hos terribiles carnis ictus ⁊ contra aeris intemperies ⁊ bellorum insultus. imploramus auxilium xpi triumphantis ⁊ patrocinia sanctorum generaliter ⁊ specialiter. ut qui ascendunt cum xpo ad requiem misereantur nostri. remanentium in ualle lachrimarum. pro peste etiam letanias dicimus. quia tale remedium a deo miraculose per illum puerum eleuatum apud Constantinopolim datum est. ut sensit Gregorius papa ⁊ omnis romanus populus quando post comunionem in pascate. statim redijt ad uomitum luxuriandi in corpus ⁊ conuiuijs ex quo talem dominus immisit pestem qualis nunquam amplius uisa est illi tunc reuelatum est remedium hoc contra pestem esse humilem .s. deuotam decantationem letaniarum. Unde in tali flagello instituit ecclesia illas decantare. Letanie

uero minores a beato Mamertho episcopo Mamert⁹ Letanie minores
uiennensi inuente sunt. propter pestem luporum illic homines perimentium. ⁊ propter crebros terremotus illic. Dicuntur autem minores quia a minori pontifice ⁊ in minori loco scilicet in uienna inuente sunt. sicut ille Gregorij dicuntur maiores quia a maiori pontifice ⁊ in maiori loco scilicet Rome institute sunt. demum sinodus caldenodensis hoc aprobauit. In psalmis uero penitentialibus dicuntur ut liberemur a maxima omnium peste scilicet scelerum. ubi sanctorum suffragia necessaria sunt. quia nullo suis meritis possunt ad deum iniqui peccatores accedere. ⁊ quum angeli ⁊ sancti inter deum ⁊ homines mediatores sint. Hec ergo in .L. de inuentione letaniarum dicta sufficiant.

¶Secundo sanctificatio letaniarum utilissima Secundo letaniarum sanctifica
⁊ maxima apparet. quia demonem hostem tio
crudelissimum expellunt. cuius rei figuras
ostendit ecclesia in ordinatione processionis
trium dierum. Ubi primo uexillum crucis possiones

antefertur in signum fugandi demonis in
aduentu militie celestis omnis exercitus.
quem implorauimus in letanijs. Vexillum
illud significat xp̄m ascendentem. Secūdo
reliquie sanctorum que deferuntur figurant
sanctos patres liberatos a limbo vna cum
saluatore ascensos in celum. Tertio draco
ille magnus qui duobus diebus ante ibat
processionem cum cauda erecta ꝛ eleuata
ꝛ tertia die sequebatur processionem cum
cauda deiecta tanq̄ꝫ lapsus ꝛ mestus.
significat diabolum in duobus primis tem-
porib⁹ nature scilicet ꝛ legis preisse tanq̄ꝫ
dominum. in tertio uero tempore scilicet
gratie deiectam esse caudam ꝛ arrogantiā
illi⁹ ꝛ sequi si quē temptare posset in his
deuotis precibus. Primo tanq̄ꝫ tirannus p
potestatem ante ibat. Nunc uero sequitur
nequiens nisi ab aliquo docetur ꝛ introdu
catur accedere. Omnia quidem demonis
vis est superare nequeuntis nisi uolentem.
nunq̄ꝫ ueniet. nunq̄ꝫ intrabit. nunq̄ꝫ occu
pabit tirannide regnuꝫ nisi tu consenseris.
Tertio letaniaꝝ significatio ¶ Tertio significatio letaniarum uidenda
est. kyrie dn̄e leyson misere. sic xp̄e
leyson idest xp̄e miserere. q̄ꝫ Dauid aliis
verbis exprimit. Miserere nostri domine
te enim expectamus. ꝛ quid aliud sane
salubrius quam misericordiam petamus mi
seri. Ter dicimus in laudem sanctissime
trinitatis. ꝛ quia in tertio tempore scilicet
gratie spiritus sanctus descendit omnium.
Trinitas Artifex omnem habens virtutem. omnia
prospiciens. In missa autem nouies dicimus
ut per impetrationem misericordie associe
mur nouem ordinibus angelorum. Ter in
laudem patris. ter in laudem filij. ter in
laudem spiritus sancti. ut notetur pater in
filio. filius in patre. ꝛ spiritus sanctus in
utroq̄ꝫ. in medio uero dicimus xp̄eleyson
quia xp̄s fuit mediator dei ꝛ hominum.
Basilius Basilio papie cantante kyrieleyson. porte
papiensis ecclesie per se aperte sunt. in si
gnum q̄ꝫ ad uim horum uerborum porte
triumphantis ecclesie aperiuntur. Sancto
Seminianus uero Seminiano cantante kyrieleyson.
quinq̄ꝫ reges conuersi sunt. ꝛ forte aliquid
aliud significat q̄ꝫ ignoramus. dicimus
ergo primo pater de celis deus miserere
nobis. Secundo fili redemptor mundi deus
miserere nobis. Tertio spiritus sancte deus
miserere nobis quasi dicat. o summe deus
qui potes. debes. diligis ꝛ uis miserere mi
serorum. ꝛ quia nullus sanctorum uel ange
lorum est inter deum ꝛ mariam uirginem
ideo statim uertimur ad illam cum triplici
inuocatione. Sancta Maria. Sancta vir
go uirginum. Sancta dei genitrix ora pro
nobis. quasi dicat que tantum potuisti ut
deum in tui amorem alliceres ꝛ traheres.
ut illius primo filia. secundo sponsa. tertio Maria
mater fieres ꝛ regina celi ps̄al. Astitit re uirgo
gina. Tertio suffragia imploramus ange-
lorum. ut seraphim nos inflāment. Cheru Angeli
bim doceant. Troni eleuent. Principatus omnes
principentur. Dominationes dominium ra
tionis super sensus ostendant. Potestates
demones arceant. Uirtutes miracula ope
rentur. Archangeli reuelent. ꝛ Angeli mi
nistrent celeste illud nectar. Quarto patri Patriarce
archas oramus. ut promissio illis facta ad
impleatur in nobis. Quinto apostolos ut Apostoli
cū sint sp̄us sancti templa fluenta gratiaꝝ
in nobis defundant. Sexto prophetas ut Prophete
archana nobis aperiant. Septimo euange Euāgeli
listas ut distillent suaueꝫ ambrosiam diuine ste
legis. Octauo innocentes ut suo interitu Innocē-
nostram nocentiam deleant. Nono marti tes
res ut thesaurum indulgentiarum sui precio Martires
si sanguinis aperiant ꝛ largiri impetrant. Doctores
Decimo doctores ut iter doceant ꝛ sacra Pōtifices
hostia pandant. Undecimo pontifices ꝛ sa Mulieres
cerdotes ut pro nobis immaculatam hostiā
orent. Duodecimo mulieres sanctas uirgi
nes ꝛ uiduas ut quas misericordiores uiris
sint ꝛ misericordiam receperint. pro no' io
misericorditer intercedant. Deinde facti in
militia celestis exercitus quā adesse ꝛ fa-
uere intelligit sancta mater ecclesia. iam
per spem erecti ad firmiter obtinendum.
quicquid iuste petierimus humiles ꝛ deuo
tas preces ante conspectum domini effun
dimus ꝛ petimus. Primo ut propitius sit
sine quo nihil firmum aut sanctum fieri
potest. Secundo ab omni peccato liberari
ut remoto omni offensa diuini amoris aci
tus ad cor nostrum pateat. Tertio ab ira
sua scilicet diei iudicij a fulgore ꝛ tempe
state. petimus liberari ne improuisa morte
labamur in profundum tartari absq̄ꝫ uera

⁊ perfecta pnia. 4° a peste fame bello ⁊ ceteris calamitatibus. ne in patria frangamur. 4° ab insidijs diaboli. i. ab occultis

Lactātius

suis machinationibus. qr is hec oia habet que illicere possunt pro laqueis. ⁊ quidem tam suttilibus ut occulos mentis effugiant ne possint hoies preuisione uitari. in his īt pijs precibus ecclesia uidens ias propitium adstare deū serenitate uultus sui iam exauditionem pollicentem magis ac magis inflāmata allicit amorosis funibus uidēs nulla sua adesse merita. orat per exuberantiam meritoꝝ xpi per misteria. s. incarnationis sue qn caritas traxit deum ad hoiem per natiuitatē eius in terram ut nos renascere mur in celo per baptismum suū ut abluere mur in illius uirtute a culpa per passionē qua redemit mundū. per sepulturas qn liberauit patres de limbo. per resurrectionem in cuius uirtute a culpa nos ⁊ morte resurgemus. per ascensionem qua docuit uiam ⁊ portas celi clausas aperuit. ⁊ per aduentū spiritus sancti qn fecit hoies celestes gustare epulas. Propterea oramus ī die iudicij qn maximū imminet periculū liberari a pena ⁊ exaltari in gloriam. ⁊ qr caritas oēs amplectitur ⁊ deus uidetur paratus ad lōge maiora danda qs petere quisqs ualeat. Ideo pro oī ecclesia oramus pro pōtifice maximo. pro imperatore. pro regibꝰ ⁊ subditis. ⁊ ut isto interim quo satiabimur in gloria celesti mētes nostras ad celestia desideria erigat. ⁊ ut oibus benefactoribꝰ sempiterna bona retribuat. ⁊ ut aias parentū fratꝝ soroꝝ filioꝝ propinquoꝝ ⁊ benefactorum uiuoꝝ ⁊ mortuoꝝ oiumqs fidelīū ab eterna damnatione eripiat. Postea tota se in memoriam passionis reducit. Sū

Agnus dei

summa dulcedo emanat. ⁊ agnum dei inuocat cui datū est soluere signacula ⁊ aperire librum sacramentoꝝ ⁊ celestis patrie. Agnus dicitur ab agon qꝫ est pium. uel ab innocentia. uel ab agnoscendo qr in maximo grege matres agnoscit. sic iste agnus mansuetus oī pietate plenus pro nobis reis innocens passus est. ubi ostendit quantum agnouerit ⁊ dilexerit illos a quibus non dum agnitus est. ista uero crebra replicatio que in fine letaniaꝝ sequitur

Criste audi nos criste exaudi nos kireleisō cristeleison kirieleisō

Ostendit quo anime feruore cor tuum calere ⁊ feruere habeat.

Pater noster qui es ī celis.

Pater noster

Circa hāc orationem dominicam declarandam ipsa diuina ingenia haud suffecerunt in hanc omnes sancti doctores Gregorius Ambrosius Augustinus ⁊ Hieronimus omnem ingenij uim ⁊ acumen posuerunt. Tho. 2. 2. q. 83. Orat o inquit dominica omnes alias antecellit. Diuus uero Ambrosius. qs breuis ora io ⁊ omnium plena uirtutum ⁊ reuera cog ta quis fuerit auctor. qr deus si tanti imperatoris uerba sūt ut habeantur pro lege. si tanti Aristotelis sentētie ut eas negare. haud fas iudicetur. Ideo auctoritas ab autentim uerbo greco dicitur qꝫ sonat dignum fide uel a uieo uerbo antiquo qꝫ sonat uerba ligo. quanti existimanda sunt dicta monarce illius summi hebreos 9°. Diuus est sermo dei ⁊ efficax. si tantum dulcoris Martha sensit in fimbria uestimenti. quanta exibit dulcedo ex gustu huius sanctissime orationis que ex profundo dei archano processit. in quo si deuote dicatur si eleuetur mens in septes petitionibus septēplici atroci bello anima hostes suos demones agreditur. ⁊ in paruo congressu regina rum Humilitas superbam deicit. Liberalitas auaritiam. Pudicitia luxuriam. Caritas inuidiam. Abstinentia gulam. Mansuetudo iram. ac demū regina sollicitudo Alteram reginas demonis acadiā funditus destruit. ⁊ sic septem delentur peccata mortalia septem uirtutibus ⁊ illuminatur anima. septes spiritus sancti radijs. necnon septē beatitudinibus prout in expositione patebit. tanta preterea dulcedo corda ⁊ labia ī mētem ⁊ linguā feruēter orantiū distillat ut mille linguę p pegaseus melos loquētes haud satis exprimāt ad gustū gº suauissimū pperemꝰ

Gre. Ambro. Hiero. Aug. Thomas

Primo Auctor

Secundo uirtus 7. peccata 7. uirtutes 7. spiritus Sci dona 7. beatitudines

3° dulcedo

Pater

Pater noster

Quā suauem quā dulcē vocauit captationē beniuolentie. quid iocundius. quid tenerius. quidue securius. q̄s in sinu parētis recolligi pro magno enim delicto paululū supplicij satis est patri. Quare in testamēto ueteri dn̄m se apellat in nouo uero patrē nisi qr tunc uoluit a duro illo populo timeri dn̄s. a nobis uero amari pater. Criso. Patrē inquit dicit nō dn̄m ut fiduciā daret impetrandi. Ubi ēt deuotus Bernardus. Oratio hec que pater noster dulcescit nomine omnium petitionum mearum impetrandarum fiduciam mihi prestat

Criso.

Bernard᷒

Noster

Noster.

q. d. nō est acceptio personarum apud te omniū volentium equaliter es. hic diligenter ponderandum est. qualis filius tanti patris sit. psal. Non fecit taliter omni nationi.

Qui es in celis

Qui es in celis

idest in secreto maiestatis tue q̄uis ubiq̄z sis per essentiā potentiam ⁊ presentiam. tn̄ in sanctis speciali modo p gloriā relucens ex quo magis ad te anelare debemus ad gustanda illa diuina. q. d. qr pater es uis. qr noster es debes. ⁊ qr in celis es potes. Quid ergo restat nisi ut uelimus ⁊ exaudias. psal. Beati qui habitāt in domo tua in secula seculorum laudabunt te. Et nota q̄ nihil est possibile optari aut recipi in celo ⁊ in terra q̄ in hac orone nō contineatur ut probat Ysidorus de summo bono Aug. Ambro. ⁊ Tho. 2. 2. q. 83. ar. 9. Ad singulas aūt petitiones contra singula peccata mortalia a septem spiritus sancti radijs in infernum pulsa ⁊ a septem beatitudines gustandas properemus

Prima petitio

Sanctificetur nomē tuū

Idest sanctitas tua eterna in creaturis reluceat uel spiritus noster in tuo sancto nomine. sanctificetur qui potes facere mundū de in mundo. Ihere. 14. Tu aūt in nobis es dn̄e ⁊ nomē sanctum inuocatum est super nos. ne derelinquas nos dn̄e deus noster. qr Ro. 9. Nō est volentis ⁊ currētis. sed tui miserentis habere in amorē supernorum. trahe ergo nos ⁊ curremus in odorē unguentorum ⁊ da ut per humilitatē tue maiestatis subiecti simus qui per superbiam fuimus rebelles ac statim aperto celo diffunditur. Primū donū spūs sancti .s. timor creans humilitatē q̄ sanat superbie uulnus seuū ac statim beati paupes efficimur quorum est regnum celorum. ⁊ sic ad deiectorum angelorum per superbiā loca Humilitas ⁊ paupertas spūs nos uehebit. O mirandā celebrandāq̄z uictoriam tam potentem reginā superbiā que uicit orbem ⁊ maximam partē celestium deiecit. tam paruo tēporis interuallo anihilari ⁊ minimo quidem labore. Et nota unico uerbo quid saluator docerat in hac prima petitione petē illumina me inqt pater eterne lumine sci ⁊ filialis ⁊ amorosi timoris tui ut omni supbia deposita ⁊ humilitate munitus oīa pro tui amoris dulcedine contemnam ⁊ te solo contenter.

Ihere. 14.

Superbia a timore

Beati pauperes spiritu

Secunda Petitio

Adueniat regnū tuū

Idest corporum nostrorum resurrectio qsi maxime gloriosus ad conspectum beatorum apparebis qr nō uidemur in hoc mortali regno nisi miserias ⁊ calamitates. q. d. contingat o ūt ut semper tecū regnemus. distilletur obsecro iocundissima illa dulcedo memorie regni tui in corda nostra. ut inebriati ab ubertate tua sprenemur ab impetu desideriorum celestis patrie. Bernardus. Quis dabit mihi ut uenias in cor meum ⁊ inebrians illud. obliuiscatur omnia mala. Ecclesia hoc idē clamat ueni domine noli tardare. ⁊ quia hic petit in genere pro omnibus cupidus. non tam proprie quā cōmunis salutis. Ideo exauditur ⁊ pellitur inuidia que sibi bona uellit. q. d. O utinam omnes salui fierent. Et emittitur donum pietatisque ueniens ad cor parit caritatem. q̄s bene munitam ⁊ armatam immittit contra inuidiam ⁊ uictoriosa semper redit ⁊ efficit nos mites per omnimodam subiectionem sensuum ad regulam rationis. q. d. concede domine deus ut omnium salutem optemus ut sic procul omnis inuidie pestis pellatur ⁊ claritate pietatis illuminati nunq̄s a ratione discedamus ut sic semper in uehementia ⁊ feruentia desideria regni tui eleuemur illic pascamur. illic solū quietemur.

Bernardus

Inuidia a pietate

Beati mites

3. petitio **Fiat voluntas tua sicut in celo et i terra**

per celum anima per terram corpus intelligitur. q. d. o utinam omnes uires corporis 7 anime cum tua sancta uoluntate trāsformentur. uel o utinam tanto feruore trabamur ad tuam sertandam uoluntatem in terris. q̄to angeli 7 sancti in celis. hic statim emittitur donum scientie que statim

Ira a° sci entia parit luctum in his humanis cognita per scientiam miseria huius uallis lacrimarum. 7 inito bello contra iram que impedit ne quis possit discernere uerus ipsa statim atteritur.

Beati qui lugent quis non irascimur contra q̄spiam imo 7 nostras 7 alienas calamitates rugemus. 7 pro desiderio patrie. psal. heu mihi quia incolatus meus prolongatus est ac statim sequitur premium Mat. 6. quoniam ipsi consolabuntur dicit ergo hic. o utinam sicut angeli e sancti in celo in te trāsformemur. ut nulla impediti passione intelligamus nihil esse in mundo propter q̄ non sit lugendum. ut demum a te consolari mereamur.

4. petitio **Panem nostrum cotidianum da nobis hodie**

da omne q̄ expedit. carior est enim tibi homo q̄s sibi ipsi permittamus ergo expendere ei mini nā pro iucundis aptissima queqs dabit deus. panis enim grece latine omne dicitur psal. dante te illis colligent. aperiente te manū tuam omnia iplebuntur ubertate iō. Dan. 3. fac nobiscum inquit secundum mansuetudinem tuam 7 secundum multitudinē misericordie tue sic ergo faciende sunt petitiones apud deum rogandus ut det quid autem ipsum permittas expendere longe. n. melius medicus q̄s infirmus nouit quid illi

Socrates expediat Socrates humane sapientie quasi terrestre quoddam oraculū secundū Vale. Ri. sapiēter dicta aut facta nil aliud adiis immortalibus petendum arbitrabatur q̄s ut bona hominibus darent eo q̄ hi scirent quid unicuiqs opus esset nos aliquando id uotis expetere nitimur. q̄ si impetrasse melius foret. Triplicē g° panē uult q̄ petam° saluator materialem scilicet necessitatem

Accidia a fortitudie humane uite. spiritualem in sacramento quem qui manducat scilicet digne mortem non gustabit in eternum. Eternalem scilicet gloriam beatorum ad quam petitionem mittitur donum fortitudinis ad cor 7 uigorem 7 desiderium 7 exuriem parit uirtutum omnium 7 procul accidiam pellit. q. d.

Beati q exuriunt o utinam non tantum corpus nutriatur pane sed anima dulcedine uerbi dei ut deposito omni torpore 7 induta fortitudie non tantum iustitiam uelim sed exuriem cunctorum bonorum habeam quo demum in patria satiez. quando hic in mundo nulla unq̄s satietas est sed psal. sanabor tantum quum apparuerit gloria tua.

5. petitio **Dimitte nobis debita nostra sicut et nos dimittimus debitoribus nostris**

dimitte peccata que nos eterne pene debitores faciunt. 7 hac lege dimitte ut nisi nos dimiserimus dimissa redeant ī debita. hic animaduertendum quanta sit ī parcendo uis ut per hoc q̄si uelit deus cogi 7 ad hanc petitionem statim mittitur donū

Auaritia a cōsilio consilium q̄ auaritie bellum indicit. 7 miseris miserendo beati misericordes efficimur

Beati misericordes 7 dimittimus antiqua pecuniarum 7 ministrorum debita 7 nouos semper debitores in misericordia 7 largitate facimus. qui in celesti demum thesauro soluant 7 recipiant nos in eterna tabernacula. nota tu hic q̄ nisi tu dimiseris paruū ñ dimittētur tibi magna da 7 dabitur tibi dimitte 7 dimitetur. tibi Aug. si dicis dimitte 7 non dimittis super te maledictionem inducis peccas enim hoc dicendo non tñ q2 illa dicis sed q2 nō recedis a pctō a q° teneris exire 7 q2 mētiris ipsi deo. uolunt tñ aliq q̄ si orans itendit satisfacere debito 7 precepto orandi q̄ transgredi non l3 nō tñ peccat

dicit ergo o utinam domine deus tua san
cta inspiratio cõsuleret ⁊ persuaderet oẽs
procul abicere auaritiã ut misericordie bea
titudie cõsequuta dimitteremus debita pau
peribus .f. bona hec superflua nobis ut no
stra quoqꝫ hoc tam pio opere debita laxa
rentur . ne ꝓpter hec debita penarum de
bitores essemus .

6. petitio ¶Et ne nos iducas in temptationem non pmit
tas nos

uinci a temptatione . q . d . non petimus ñ
temptari oio ad uirtutis exercitiũ . sed nõ
dimitti in tẽptatione qꝫ fragiles sumus ne
labamur memores enim sumus primoꝝ parẽ
tũ relictoꝝ i manu cõsily sui ⁊ ſtari isun
ditur donum intellectus ⁊ gula inimica at
Gula ab teritur ⁊ per abstinentiã scopatur ⁊ mun
itellectu datur cor . ut statim deus possit uideri . ⁊
Beati mũ efficimur beati mundo corde . q . d . o utinã
do corde non permittas nos ut primos parẽtes nr̃os
ebetari gula sed intellectũ depresso põdẽ
corporis eleua ut i munditia cordis cõtem
plari possimus pulcritudinem tuam .

7. petitio ¶Sed libera nos a ma
lo corporali spirituali ⁊ eternali ⁊ stati
infuso dono sapiẽtie ⁊ gustata diuia
Luxuria illa dulcedine summi dei atteritur luxuria
a sapiẽtia ⁊ omnis carnis delectatio . ⁊ fit regnũ no
Beati pa strũ quietũ ⁊ pacificum ⁊ efficimur beati
cifici pacifici . fily dei ⁊ heredes . q . d . o utinam
gustemus ꝙ̃ suauis sis . ut omnis carnalis
delectatio ihorrescat ⁊ fiat pax iter nos
⁊ deum in secula seculoꝝ .

Amẽ ¶Amen idest fiat fiat l'o utinã fiat l'
fiet idubitanter ꝙ petitis .

Psalmus . 69 . in ordine psalmoꝝ ad inuo
cãdũ oẽs celestẽ exercitũ in auxilium cõ
q̃scunqꝫ tribulationem .

Deus i adiuto
riũ meũ intẽde

circa hunc quoque tria uidere opere
pretium est . 1° titulus 2° causa 3° uirtus .
¶Primo titul⁹ ẽ uictori Dauid ad recordã Primo
dũ d' triplici uictoria fit hic mẽtio p° de uicto titulus
ria Dauid cõtra Absalon filium ⁊ alios ini
micos contra ipsum coniuratos 2° de uicto
ria Dauid contra demonem 3° de futura
uictoria ecclesie contra mundum carnem
⁊ diabolum que sunt beneficia dei nunq̃ꝫ a
memoria hominum prolonganda ymo scul
penda in mente in corde in ore ⁊ in omni
opere nostro ideo alibi Dauid ait memoriã
memor ero ⁊ tabescet in me spiritus me⁹ .
quam meritas scilicet agere gratias nequeã
non opis humane ẽ grates psoluẽ dignas .
¶Secũdo causa huius psalmi fuit simil'r Secundo
triplex prima ut liberaretur a persequutiõe causa
fily sui Absalon ⁊ ceterorum . secundo a
psequutione carnis que sibi in amore Ber
sabe magnum bellum indixerat . tertia ut in
excellẽtia penitentie eius ad nostramq̃ꝫ
uictoriam cõferret . si illũ fuerimus imitati
¶Tertio uirtus psalmi est . qꝫ ualet cõtra Tertio
q̃scunqꝫ tribulationem ⁊ ad impetrandam uirtus
ueniam delictorum . gratiam uirtutum . ⁊
gloriam meritorum . quando enim Dauid i
tonuit tam alte deus inadiutorium ⁊c̃ . in
tantum feruorem eleuatus est ut omnis ce
lestis curia accurrerit orans ad deum pro
ipso dicens illud ꝙ postea in psalmo ex
primitur memento domine Dauid ⁊ om
nis mansuetudinis eius . Et tunc iurauit Da
uid ueritatẽ de fructu uentris tui ponam se
dem meam . in quo Dauid intellexit omnĩ
deuote psallenti similiter profuturum . un
de ecclesia spiritu sancto ducta hoc idem
affirmans in principio omnium horarum
mandauit hunc uersum dici . qui tante uirtu
tis est . necnon Ambrosius irrefragabi Ambro .
lis doctor contra armatos arrianos muni
tus scuto fidei . cum uirga tantum illos
agressus solus ⁊ inermis . quum clamasset
deus in adiutorium meum intende audita
est a mediolano usqꝫ romam a pontifice
maximo uox . ymo usqꝫ ad celum empire
um ab ipso deo ⁊ sic auxilio huius uer
siculi cunctos a ciuitate arrianos expulit .
ualet propterea contra omnem militiam
tam mundi quam carnis ⁊ demonis de

note dictus.

¶ **Deus in adiutoriū meum intende domine ad adiuuādū me festina** q. d. tibi derelictus est pau
per si deserueris ad quem
z.Re.14. fugiam. z. Re. 14. dixit David surgite fu
giamus. neq; erit nobis effugium a facie
z.Re.17. Absalon item. z. Re. 17. Acitofel cus
12. milibus volebat comprehendere David
ita te demon insequitur ad mortem unde
clamare expetit. ut attēdat sua misericor
di sollicitudine deus 7 quia periculum in
mora est. clamandum ut festinet.

¶ **Confundantur et reuereantur qui querunt animam meā** sicut remansit confusus Absalon suspēsus
per capillos ad quercum 7 Achitofel qui
se suspendit ita remanent confusi inimici
tui 7 demones, qui querunt animas perde
re 7 sic incidunt in foveam quam parant

¶ **Advertantur retrorsum et erubescāt qui dicunt mihi euge euge** sicut ceteri coniurati cum Absa
lon audita clade capitanei cum
rubore magno versi sunt in fugam. ita ce
teri faciunt demones quum socios viderint
superatos 7 est sententia aliquorum docto
rum q2 nunq; idem demon redeat ad tem
ptandum de crimine in quo fuerit semel su
peratus. sic econtra quum temptaverint
dicunt ut inimici David euge euge inter-
iectio gaudentis est. q. d. statim habebi
mus eum pre manibus sed nos in hoc psal.
liberamur.

¶ **Exultent et letentur omnes qui querunt te et dicant semper magnificetur dominus qui diligunt salutare tuum** in hoc versu p
ut preuidit Da
uid implorat vere psallentibus. 12. bona
ꝯ. 12. mala. 1° ut exultent ꝯ accidiā. 2° letē 12. bona
tur ꝯ iram. 3° in te non in auro aut argē contra
to contra avaritiam. 4° omnes contra sin 12. mala
gularitatem vel discordiam. 5. querentes
contra pigritiā. 6. dicant ꝯ taciturnitates
confessionis 7 laudis. 7° semper contra in
terruptionem boni. 8° magnificetur cōtra
invidiam. 9° dominus contra superbiam. 10°
qui diligunt contra odium. 11° salutare ꝯtra
mundi vanitatem. 12° tuum contra inferni
damnationem. H omnia bona devote psal
lentibus David 7 ecclesia 7 tu ipse impe-
tras. q. d. tu domine deus fac ut semper
qui diligūt salutare idest xpm habeant cās
magnificādi nomē sanctū tuum ex assidua
bñficijs tuis sine qb9 i ꝓfundū abissi laberēt

¶ **Ego vero egenus et pauper sum deus adiuva me** omni alio auxilio destitu
ti sumus solum i te fre
ti. tu domine protector vite nostre nos ege
ni 7 pauperes in te ubertatū omnium 7
divitiarum habundantia egenos obsecram9
reple. 7 dita pauperes.

¶ **Adiutor meus et liberator meus es tu dñe ne moreris** q. d. in te spera
ut non ꝯfundar
i eternū i te speraverunt patres nři spa
verūt 7 nō sunt ꝯfusi. Ne moreris ergo
quum possis 7 velis veni 7 noli tardare
relaxa facinora nřa 7 effunde desup mise
ricordiam tuam ut vivētes laudemus nomē
sanctum tuum in secula seculorum amen.
Hunc ecclesia intelligens propitiū adesse
deum. uberrimas intimo cordis fervore.
ante divinam maiestatem effundit preces. Preces

¶ Saluos fac seruos tuos deus meus sperantes in te o quis unq̃s mi Leonarde dulcedinẽ sanctorum doctorum quum hec dicerent ⁊ uiderent in spiritu adstantem monarcham illum summum narrare posset uidebant enim omnem celestem curiam quã i letanijs inuocauerãt nutu quodã benigno fauere ⁊ supplices manus ad deum tẽdere pro impetranda diuini rorís gratia. idõ ecclesia hoc attendens maximũ omnium donorum petit saluos scilicet fieri qui fideliter deo seruiunt quiqꝫ omnem spem suas in illo posuere qui saluos facit sperantes petit.n. ꝙ deum daturum intelligit eccl'ia.

¶ Esto nobis domine turris fortitudis a facie inimici q.d. fragilitas humana labilis ẽ tu domine robur omne nostrum sis. cui nobis adherere bonum erit cõtra ictus crudeles ⁊ improuisos ĩpulsus inimici. Ysa.
Ysa. Urbs fortitudinis nostre syon. saluator ponetur in ea murus ⁊ ante murale idest diuinitas ⁊ humanitas xp̄i tui tanq̃s munitissima ciuitas nobis erit ut sit.

¶ Nihil proficiat inimicus in nobis. et filius iniquitatis non apponat nocere nobis q.d. hoc tuo munimine non perficiet diabolus ꝙ tantum optat. opus nostre damnationis ⁊ filius iniquitatis ãnxp̄s. uel opera nostra mala que tanq̃s iniqui filij sunt parati i necem patris.

¶ Domine non secundum peccata nostra facias nobis. neqꝫ secundum iniquitates nostras retribuas nobis quia scilicet aperite ꝯ os inferni ad nos in nos deglutiendos. non i rigore iustitie sꝫ in dulcore misericordie dñe agas nobiscum aliter actum esset de re nostra. quinqꝫ ecclesia uideat in his omnibus que petijt propitium deum. ut sua magis oratio ꝓsit in caritate dilatata orat pro ceteris i particulari ⁊ generali prout orauit pro se. qꝛ non minus meretur orando pro alio q̃s ꝓ nobis. ⁊ incipit a summo antistite.

¶ Oremus pro papa nostro dominus cõseruet eum scilicet in tanto culmine ut in pascuis uberrimis in montibus excelsis ysrael. ad fontes aquaꝝ uiuẽtiũ deducat oues suas. Pro papa

¶ Et uiuificet eum gratia uirtutum omnium.

¶ Et beatum faciat eũ in terra ut sit pauper spiritu. mitis lugens exuriens misericors. pacificus ⁊ mundo corde. ut deum deum cuius personam gessit in terris mereatur uidere in celis. 7. beatitudines

¶ Et non tradat eum in animam inimicorum eius idest liberet eum ab hostibus fidei. ⁊ a barbaris nationibus ydolatris. ⁊ a demonibus q.d. eleuetur ad contemplandam maiestatem tuam cuius uices gessit in terris.

¶ Oremus pro benefactoribus nostris ne tanta ĩgratitudinis mole premamur hic funditur oratio ꝓ parentibus cognatis amicis ⁊ quibuscũqꝫ bñfaciẽtibus nobis quũ talia bñficia attẽta Pro bñfactorib9

animi dilectione ⁊ magnitudine nullis hu
Aristo. manis uiribus recompensari possunt. preser
tim secundum philosophum de parētibus ⁊
magistris quibus si possumus aliqd referre cō
dignū. iō oramus diuinam opem dicentes.

¶ **Retribuere dignare domine omnibus nobis bona faciētibus propter nomen tuuz sanctū uitam eternā**
pro terrenis celestia ⁊ pro tēporalibus sem
piterna illis optamur.

p defunctis ¶ **Oremus pro fidelibus defunctis** qui in statu gratie sunt
in purgatorio ⁊ se tamen iuuare nequeunt
⁊ continuas ⁊ ualidas pro nobis effundūt
preces. ⁊ aliquando de nobis bene meriti
sunt. ⁊ longe magis poterunt apud deum
quum fuerint absoluti a captiuitate pur-
gatorij ideo.

¶ **Requiē eternam dona eis domine et lux perpetua luceat eis**
petimus lapsis requiem non adinstar nře
requiei in qua plus anxietatis qȝ refrigerij
est sed eternam. anime scilicet separate a
corpore ⁊ iterum corpori reconiuncte. qū
utrūqȝ simul gloriosum requiescet in albis
uestibus. ⁊ duplicibus secundum. Ysa. ⁊
Johannē in apo. in secula seculoꝝ am.
ideo sequitur.

¶ **Requiscant in pace**
scilicet ab omni pena purgatorij liber. te
aie. ⁊ corpora a putredine uermiū absoluta

¶ **Amē** oratio est optantis ecclesie o ui
nā o utinā o utinā sic fiat.

p fratribus ¶ **Pro fratribus nostris absentibus** scilicet oran-
dum est quia in absentia sicut in presentia
amandi sunt quos uinculum religionis
coniunxit.

¶ **Saluos fac seruos tuos deus meus sperantes in te** apponit eccle-
sia conditiones
spei quia nouit deum desperanti nunqȝ
prestare suffragia. ⁊ sic econtra nunqȝ de
esse speranti

¶ **Mitte eis domine auxilium de sancto et de sion tueatur te**
quia de syon idest ab alta mentis specula-
tione a spiritu sancto quo tuti efficimur qz
gustato spiritu desipit omnis caro.

¶ **Domine exaudi orationem meam** omnia hec
supra dicta
in unum colligit orans. qꝛ nouit deū uelle
scilicet mentis eleuationem exaudire. ⁊
feruorem eterna dulcedine replere. iō ait.

¶ **Et clamor meus ad te ueniat** clamor dic indicat spi
ritus sancti impulsum
ut amoris impatiens interiori uoce clamat.

¶ **Dominus uobiscum**
q. d. frustra aliter omne sacrificium esset
nisi deus summus omnium perfectio adesset
insp[i]rans ducens ac perficiens. ⁊ quia nō
minus hec gratia requiritur in sacerdote
qȝ in populo. ideo illi respondemus.

¶ **Et cum spiritu tuo** orones
semper, scilicet sit dominus ⁊ infundat in
te rorem diuine gratie.

¶ **Oremus** ergo sic dispositi sic ele
uati sic in feruorē īflā
mati dn̄i ⁊ oēs celestē militiā tanē itelligētes

⁊ decem orationes effundimus ut indulgeatur quicquid contra decem precepta deliquimus. ⁊ ut decimus ordo ex hominibus factus iungatur novem ordinibus angelorum.

1° oro ¶ **Deus cui proprium est misereri semper et parcere** secundum philosophorum theologorumque omnium sententiam divinitatis natura clemens est ⁊ pia ⁊ magis ad indulgentiam quam ad vindictam prona. Hiero. de peni. dist. i. c° quia. ideo non vis mortem peccatoris sed ut magis convertatur ⁊ vivat.

¶ **Suscipe deprecationem nostram** qui propterea inspirasti effundi, illam ante conspectum maiestatis tue.

¶ **Et nos ⁊ omnes famulos tuos quos delictorum cathena constringit** in tetro vitiorum ⁊ demonis carcere indissolubili cathena nisi tu solueris ligatos. peccata enim ipsa tanquam nodi ferrei cathenam usque ad tartara trahentem efficiunt.

¶ **Miseratio tue pietatis absolvat** aliter forent in eternum ligati nisi tu presto miserator ⁊ misericors omnes miseriam miserorum misericorditer deleveris.

¶ **Exaudi domine sup-**
2° oro **plicum preces** qui supplices exaudire cupis ⁊ supplicandi gratiam confers.

¶ **Et confitentium tibi parce peccatis** cognoscentium errorem suum querentium salutis medicum in penitentia ut confiteantur adversum se iniustitiam suam domino ⁊ non cessantium laudare nomen sanctum tuum. qui ad tam polluta labia fontem uberrimum misericordie apposueris.

¶ **Ut pariter nobis indulgentiam tribuas benignus et pacem** duo simul rogamus peccatorum omnium ⁊ pacem perfectam non treguam ad tempus sed in perpetuum a forti manu tua duci. ne amplius labamur ne iterum rebellati contra tam benigna ⁊ pia federa pace indigeamus. sit igitur pax hec in penitentia facta eterna tua divina ope. cuius posse a velle non differt.

¶ **Ineffabilem nobis domine misericordiam tuam clementer ostende** manifesta in nobis munus illud misericordie 3° oratio
tue maximum in iustificatione peccatorum quod nulle humane aut divine lingue exprimere possent.

¶ **Ut simul nos et a peccatis omnibus exuas et a penis quas pro his meremur eripias** da tantam cordis contritionem ut simul culpam deleas ⁊ penam quam peccando meremur eternam. hic purga hic seca hic ure. ut ab omni sorde purgati representari mereamur ante conspectum tuum.

¶ **Omnipotens sempiterne deus miserere famulo tuo paulo et dirige eum secundum tuam clementiam in viam salutis eterne**

qui bactenus i uiam feree dannationis la
psus est .

ut te donante tibi
placita cupiat tuū sic ma
nus illumina
re cecū iacētē eleuare erigē claudū ⁊ mor
tuū suscitare potuit quippe labi sin e te . rege
re aūt minime . fac ut cupiat qui cupiēti
aperis āpla misericordie brachia .

et tota uirtute per
ficiat quia finis coronat . Da domie
de⁹ ut velit ut possit ⁊ exeq̄t

5' oro ¶ **Deus qui culpa offen**
deris penitētia placa
ris nouimus uulnus nouimus ⁊ medel
lam si tue maiestati displicuimus
peccando illi nunc non minus penitendo
placem⁹ propterea.

preces populi tui
supplicantis propi
us respice serenitatem vultus
tui super lacrimātia
corda ostende da iubilum mīti penitētius .

¶ **Et flagella tue iracū**
die que pro peccatis
nostris meremur ab
uerte hoc solitum ⁊ ꝓprium miseri
cordie tue ē ut tantilla ꝯtritio
⁊ deuotio infinitā peccatoꝝ molem deleat
meremur ob culpam nostram flagellarī ⁊
ob misericordiā tuam cōsolamur . meremur
ob iustitiam propter scelera nr̄a dannari s;
ob clemētiam ꝓpter pietatē tuā saluamur .

6' oro ¶ **Deus a quo sancta de**
sideria recta cōsilia
et iusta sunt opera
tu consilia in desideria sancta inspiras
⁊ opibus iustis te ducem prefers .

¶ **Da seruis tuis illam**
quam mundus dare
non pōt pacem quia mili
tia ē uita
hominis ⁊ continuum est prelium inter
mundum ⁊ hominem inter sensus ⁊ rōnes
inter corpus ⁊ animam tu solus attulisti
pacem , ⁊ per angelicos tibi cives supra
capanna illam predicasti gloria in excelsis
deo ⁊ in terra pax hoībus bone volūtatis .

¶ **Ut et corda nostra**
mandatis tuis dedi
ta et hostium sublata
formidine tempora
sint tua protectione
tranquilla fac ut nil aliud i cor
de ⁊ mente i lingua
⁊ ore ⁊ in opere ⁊ manibus habeamus sed
omnio transformemur in te ut sic tui for
midine arceantur hostes ⁊ securum sit
iter te duce eoqȝ spiritus sancti uehiculo
ad tranquillam ⁊ eternam requiem gustā
dam eleuemur

¶ **Ure igne sancti spi** 7' oro
ritus renes nostros
et cor nostrum do
mine remoue omnem carnis volup
tatē ⁊ distilla liquorem dulce
dinis tue . ⁊ cor ⁊ renes ubi tanta libido
extitit adure suaui spūs sci flatu .

¶ **Ut tibi casto corpo**
re seruiamus et mun
do corde placeamus
ut templū sanctū tuum efficiamur maxīe
mūditia mēs ⁊ caro refulgeat ut nihil i no
bis appareat ꝙ oculos tue maiestatis of
fendat laua nos ut sup niuē dealbemur .

8. oratio Fidelium deus oium
conditor et redéptor
qui pre imẽsa amoris magnitudine creasti
hominẽ quũ nõ esset ⁊ perditũ ⁊ captiuũ
ac mortuũ inuenisti redemisti ⁊ suscitasti
animabus . famulorum
famularũ qz tuarum
remissionem concto
rũ tribue pctõrũ delecẽm
culpã ut facilis adit⁹ pateat p grãs ad grãa.
Ut indulgentiã quã
semper optauerunt
pijs supplicatiõibus
ↄsequantur ecce meritũ eorum q sperauerũt i te
q nõ derelinquis sperãtes. ⁊ qz nos pro illis
tã deuote supplicamus. neqz illorum spes aut
nre preces inefficaces ẽẽ possunt pmisisti
9. oro sperantẽ i te misericordia circundare.
¶ Actiões nostras que
sumus dñe aspirãdo
preueni ⁊ adiuuãdo
prosequere tu qui pricipiũ medium ⁊ finis es
oium bonarum operationũ nrarũ da ⁊ ↄcede.
Ut cuncta nostra
oratio et operatio a
te semper icipiat et
per te incepta finia
tur ut cogitatiões mẽtis ⁊ affectio cordis ⁊ ligue platio ⁊ manuũ ⁊ pedũ
10. oro totiusqz corporis operatio a te orta gradiatur p te i conspectũ eterne maiestatis tue.
¶ Oipotẽs sempiterne
deus qui uiuorũz do
minaris simul et mor
tuorum omniumqz
misereris quos tuos
fide et opere futuros
ẽẽ prenoscis o oius monarcha q ãplitudine pietatis tue nulli claudis misericordie gremiũ q's
ſm uiam pceptorum tuorum uenturos intelligis.
¶ Te supplices exora
mus i eleuatione mẽtis feruo
re cordis ⁊ supplicatione manuũ. ut.
Pro quibus effũdere
preces decreuimus
ut p qbus determinauimus orar.
¶ Quos uel presens se
culum adhuc i carne
retinet . uel futuruz
iam exutos corpore
suscepit siue sint uiui siue mortui
Intercedẽtibus om
nibus sanctis tuis
quos eleuare supplices manus pcudit mater
nostra ecclesia.
¶ Pietatis tue clemẽ
tia non nostri uel ipsorum meritis que nulla sunt. ad tantum bonum.
Omnium delictorũ
suorum ueniam cõse
qʒtur absoluãtur a culpa ⁊ pena purgatorij ut tecũ regnent i secula
seculorum amen.